

REIS VISITEU LA PELLETERIA LA SIBERIA

Avui, dia 5, obert fins a les 9 de la nit

on trobareu un immens assortit en
tota mena de confeccions objecte
per al millor present d'aquests dies

Renard gris de 200 a 600 ptes.
Renard blanc de 350 a 600 »
Abrics. des de 375 »
Renard imitació argenté i croise. . a 90 »
Colls per a nena. des de 250 »

Rambla de Catalunya, 15, i Corts, 624

REIS

PARAIGUES
OMBREL·LES
VANOS

J. CARDÚS
10-Portaferrissa-10

OBRADOR DE PASTISSERIA

DE LA

SOCIETAT ANONIMA MONEGAL

Ronda S. Pau 49 · Porta del Angel 14 · Princesa 25

TORTELL

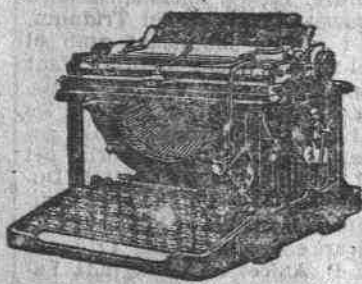
DE

REIS

"Gâteau de Rois"
amb boniques sorpreses

SECCIÓ DE PERFUMERIA

Estoigs de perfums i manicura variats
etc., etc.

Màquina d'escriure «JAPY»

RESISTENT, PRACTICA I ECONOMICA

PREUS ANTIOS

Agents generals:

UNIO COMERCIAL ESPAÑOLA, S. A.

RAMBLA SANTA MONICA, 7

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:
MARSANSBAN

Apartat de Correus núm. 1

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

ELS TAN ANOMENATS CARMELS I BOMBONS MARCA "SOL" REGISTRADA
Es venen a les principals confiteries i colmadors de Barcelona, Madrid
i províncies. - J. BERNABÉ BARCELONA. Proveïdor de la Reial Casa.

TOS

PASTA PECTORAL

balsàmica, per
a calmar la
TOS i facilitar
l'expectoració

Antic preparat del doctor ANDREU
Demaneu-lo a totes les farmàcies

Nonell Germans

CANVI - VALORS - CUPONS

Rambla del Centre, 18

Torre a Sarrià

Per trenta mil duros en veno una,
en lloc immillorable, mirant a dos
carrers, assolada; calefacció a totes
les cambres, bany, jardí, lloc per a
garatge. Tracte directe. Adreceu-vos:
Major, 48, Sarrià, botiga.

**JOIES
ESMALTS
D'ART**
R. SUNYER
Granvia, 643, enl.
Telèfon 819 S. P.

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 4 de gener de 1923.

Hores d'observació: A les set del matí, a la una i a les sis de la tarda.
Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 753,5, 756,5, 757,8.

Termòmetre sec: 9,2, 7,6, 5,5.
Termòmetre humit: 7,0, 4,2, 1,5.
Humitat (centèsimes de saturació): 73, 49, 40.

Direcció del vent: E., NO., NO.
Velocitat del vent en metres per segon: 4,0, 15,0, 14,5.

Estat del cel: Nuvolós, Seré.
Classe de núvols: C.K., C.

Temperatures extremes a l'ombra: Màxima, 15,5; mínima, 8,0; mínima prop del sol, 6,8.

Oscil·lació termomètrica, 7,5.
Temperatura mitja: 11,75.

Precipitació a quassa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0,0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 5,45 km.

Observacions particulars: Vent fort.
El director: E. Alcobé.

REIS Immens assortiten joguines, petita vaixel·la de cuina i taula, cuines econòmiques miniatura, funcionament veritat, nines Babys, etc. Preus sense competència. Llorens Germans, Rambla Flors, 30.

REIS Robatoris en tramvies. A una senyora que anava en un tramvia pel carrer de l'Hospital, li van pendre de la butxaca de l'abric un moneder amb 50 pessetes. Per sospites van ser detinguts dos subjectes que anaven a la plataforma.

Un senyor que anava en un tramvia del Passeig de Gràcia es va trobar a faltar la cartera, que contenia 800 pessetes.

A un fabricant de Vilafranca, que viatjava en un tramvia per la Ronda de Sant Pere, li van escamotejar també la cartera que contenia 300 pessetes.

REIS Lo més instructiu i pràctic: Un aparell FOTOGRAFIC (en tenir des de 15 pessetes).

Un PROJECTOSCOPI per ampliar postals retrats, feixits, etc.
Cuyàs, S. C. — Portal de l'Angel, 11.

Al carrer de Sans, hair al matí un carro, que s'ignora de qui és, atropellà el captaire Galetà Borrell, de 53 anys, sense domicili, i li causà ferides a la cara i mans, pèrdua de dents i contusions diverses, pronòstic reservat. Fou curat al dispensari d'Hospitalet i després conduït a l'Hospital Clínic.

Fosfo-Glico-Kola-Lectinat cura debilitat. B. Domènec, Ronda de Sant Pau, 71.

Al dispensari del Taulat curaren ahir al matí l'empleat carreter de la neteja pública Josep Marquet, de 40 anys, el qual havia estat atropellat pel seu carro al carrer de Fernando Póo i havia rebut ferides d'alguna consideració al peu dret.

Paraigües Vans Ombrell'es Bronzes japo.esos Casa CLAPES Fernando, nº 14

De bon matí va ésser trobada oberta amb fractura la porta d'un ma-

gatzem de bisuteria que hi ha al número 100 del carrer de Ballén. Avisat l'amo, don Emili Kurz, examinà el local i manifestà que els lladres s'havien endut gèneres i metal·le en quantitat considerable, però que no ho podia precisar.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Al mig matí d'ahir va començar a girar-se vent, aixecant la pols a l'Eixample i fent caure fulles dels arbres.

Com que a la muntanya hi ha neu, el vent a Barcelona ha ocasionat un descens de la temperatura.

JOIES VILANOVA Unió, 6

Ahir al migdia, a Sant Andreu, el tren del Nord va agafar al quilòmetre 362,300 una pobra dona, deixant-la morta.

Anava vestida pobrament i no ha estat identificada.

La desgràcia va ocórrer, davant del carrer del Príncep, i el tren acabava de sortir de l'estació.

L'esmentada dona recollia iniquies de carbo que cau de les màquines i queden encampades per la via.

REIS L'ideal dels nens és un

TREN ELÈCTRIC

Tenim els millors i més econòmics Cuyàs, S. C. — Portal de l'Angel, 11

Ahir a la tarda, a un home que anava dins d'un tramvia de Sant Josep de la Muntanya, li va agafar un treball i va morir quasi instantàniament.

Arribant al final del trajecte, el cobrador, veient que el dit passatger no s'aixecava, s'hi va dirigir i el va trobar mort.

Més tard va ser identificat. Es deia Albin Zelinovitch, de 68 anys, casat, d'origen serbi i de nacionalitat anglesa, i habitava al carrer de la Universitat, 19, primer.

REIS

Demanen un CINE per als nens o un CINEMA per a la família

Es lo millor Cuyàs, S. C. — Portal de l'Angel, 11

Ignasi Matallón Molina, ciutadà que només ha sofert dues condemnes per robatori, una per furt i quaranta arrestos governatius, que ell recorda, es ficà ahir en un magatzem del carrer de la Diputació, on fou descobert i denunciat a uns guardes, pel portar d'una casa immediata.

Els guardes, en intentar detenir a Ignasi Matallón, foren obsequiats per aquest amb un diluvi de puntades de peu i mossegades, administrats amb tal rapidesa i força, que difícilment, i després de grans esforços, pogueren defugir, aconseguint reduir per la violència el subjecte i portarlo al jutjat de guàrdia, dels calabossos del qual ha passat a la presó.

Un dels guardes que detingué el Matallón hagué d'èsser auxiliat a la Casa de Socors, per presentar contusions i erosions de pronòstic reservat.

La Secció Permanent d'Educació i Instrucció de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, comunica a les seves associades que el diumenge, dia 9, a les vuit del matí, començaran les classes populars de cuina. El mateix dia, a les quatre de la tarda, les de Reposteria, i el dia 10, a les onze del matí, les de Cuina Pràctica.

La Secció Permanent de Cerimonial i Fiestes posa a coneixement de les seves associades que demà, a les cinc de la tarda, s'adjudicaran els premis del Concurs de rams de flors de camp.

A les sis de la tarda es donarà una audició de sardanes per la cobla «Catalonia».

La Secció Permanent d'Esports i Excursions recorda a les seves associades, que també demà, a les sis de la tarda, es tancarà la inscripció per a l'excursió a Argenton, que tindrà lloc el diumenge, dia 8.

Punt de reunió: A la Capella de l'Institut de Cultura, a tres quarts de vuit del matí, per a dir missa de vuit i agafar el tren de Mataró, que surt a les deu de l'estació de França.

Per interioritats domèstiques, unes mare i filla que viuen relogades en un pis del carrer de Pere IV, van agafar l'estadanta del mateix i li van administrar una tunda de tal ca-

libre que la pobra dona va haver d'anar al dispensari, amb blaus per tot el cos. Se'n va passar denúncia al jutjat.

Julia Laplana, de 31 anys, que anava a un tramvia pel carrer de Giró, va tenir la desgràcia que un carro que es va arrambar massa, li agafés la mà dreta i li les felides de consideració al dit gros i a l'index. Fou auxiliat al dispensari de la Ronda de Sant Pere.

Ahir, a la tarda, al carrer de Pere IV, el carreter Gaspar Pla, de 43 anys, va ésser atropellat pel seu carro i va sofrir ferides i fractura a la cama esquerra, i contusions a la regió glútea, de pronòstic reservat, i d'allí portat a l'Allanxa.

A quarts de nou del vespre, va ser curada al dispensari de Sant Martí, Antonia Castilla, de 38 anys, la qual tenia una ferida de bala a la part esquerra del coll, pronòstic reservat.

El seu marit va dir que, arribant a casa i trobant-se de la butxaca un revòlver per a endressar-lo, li va caure a terra i es va desapar.

El fet va ésser posat a coneixement del jutjat.

Higiene en les portes Camaló
Plaques cristall
Llúria, 9 - Exposició i venda

Vida religiosa

Avui: Sants Telesfor, papa, i Santes Estil·la i Emilià, verges. — Demà: L'Adoració dels Sants Reis Gaspar, Melcior i Baltasar.

Quaranta hores: Avui, a l'església de Santa Anna. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa d'avui: Octava dels Sants Innocents, màrtirs, color vermell. — La de demà: L'Epifania del Senyor, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de les Neus, a Sant Just. — Demà, Nostra Dona de Lourdes, a Santa Madrona, Poble Sec.

Adoració nocturna: Avui, Torna de Sant Josep. — Demà, Torna de Sant Joan Evangelista.

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torna de les Cinc Llagues de Jesucrist, a la seva capella. Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torna del Sant Angel Custodi i Sant Miquel Arcàngel, a la mateixa capella.

— Santuari de Nostra Senyora del Carme (PP. Carmelites). Granvia Diagonal, prop Llúria.

Cultes del Triduum: Al matí es practicaràn els exercicis del Triduum durant la missa de les vuit amb harmonium i cants.

La funció de la tarda començarà a dos quarts de sis, observant-se el següent ordre: Trisagi solemne cantat a tota orquestra, exercicis del Triduum, motets i sermó, finalitzant amb el cant del formós himne al Divi Infant de Praga i l'adoració del Nen Jesús.

Eldia 6, últim del Triduum, a les vuit, hi haurà missa de Comunió general amb plàtica preparatòria pel Rnd. P. Prior de la Comunitat. Durant la missa i la Comunió es cantaran escolits motets al Nen Jesús.

Predicació dels sermons del Triduum el Rnd. P. Anicet de la Sagrada Família, C. D.

Els fidels que assisteixin a aquestes funcions podran guanyar indulgència plenària, havent confessat i combrat, el dia 6, últim del Triduum.

— Parroquia de Sant Jaume. — Avui, a les sis de la tarda, hi haurà Hora Santa, per ésser vigília del primer divendres.

Divendres, festa de l'Epifania, les misses seran com tots els dies festius: a les vuit serà de Comunió general pels socis de l'Apostolat i devots del Sagrat Cor, fent la plàtica el reverend don Francesc de P. Vila, Pvre. La missa major serà la de les deu, essent cantada per la capella de música de la parroquia, amb assistència de la Junta d'Obra, atab adoració de l'Infant Jesús.

A dos quarts de dotze, exposició del Santíssim i funció del primer divendres.

A dos quarts de set de la tarda, rosari cantat, sermó pel Rnd. don Joan Monrós, Pvre, acabat amb l'adoració del Bon Jesús.

— Parroquia del Pi. — Festa patronal dels Sants Reis i solemne No-

nari. — Seguint el tradicional costum dels anys anteriors, aquesta parroquia obsequiarà la Santíssima Verge dels Reis amb els següents cultes: Avui, a les quatre de la tarda, la Comunitat cantarà solemnes Matines i Laudes, amb acompanyament d'orquestra.

El divendres, dia 8, festivitat dels Sants Reis, després del cant d'Hores Menors, se celebrarà, a les deu, Ofici solemne, cantant la capella de música d'aquesta parroquia la missa de Sant Josep Oriol, del seu director reverend don Josep Masvidal, a gran orquestra, i sermó pel doctor don Pascual López, degà.

Assistiran a aquestes funcions la Junta d'Obra, i a l'Ofici una comissió de l'Ajuntament.

En aquest dia es suprimeixen les misses de dos quarts d'onze i onze.

A les cinc de la tarda, la Comunitat cantarà Vespres i Completes solemnes. A les sis començarà el solemne Novenari a la Verge dels Reis, cantant-se, per la citada capella de música, el Sant Rosari, exercicis de la Novena, executant-se entre altres punts de la meditació, l'«Adeste fideles», melodia gregoriana, i el «Reges Tharsiss», de Magri. Sermó pel P. Pius d'Igualada, O. F. M., predicador de la Novena, i s'acabarà amb l'adoració del Nen Jesús i cant de motets dels mestres Inchausti, C. Franck, Romen, Rial i Masvidal, preveres.

— Santuari de la Verge del Carme (PP. Carmelites), Granvia Diagonal, rambla a Llúria. — Demà, dia 6, últim del solemne Triduum al miraculós Infant Jesús de Praga, a les vuit del matí hi haurà missa de Comunió general amb plàtica preparatòria, pel reverend prior Fra Ratel de l'Infant Jesús.

La funció de la tarda començarà a dos quarts de sis, practicant-se exercicis corresponents del Triduum, amb sermó, pel reverend P. Fra Anicet, de la Sagrada Família, C. D., i s'acabarà amb el cant de l'himne al Divi Infant de Praga i l'adoració del Nen Jesús.

— Església de les Escoles Pies de Sant Antoni. — A les nou, la Congregació Major de les Escoles Pies, celebrará, demà, dia de l'Epifania, missa de Comunió general i solemne imposició de la medalla de la Congregació als aspirants a ella.

— Església de Nostra Dona de Pompeia. — Solemne Triduum per a commemorar el VII Centenari de la fundació del Tercer Orde Franciscà: Dia 6, primer del Triduum. — Matí, a les deu, ofici.

Tarda, a dos quarts de sis, exposició de S. D. M., res del Sant Rosari, Trisagi cantat, exercici del Triduum al Pare Sant Francesc, sermó pel reverend P. Rupert Maria de Manresa, guardià del convent.

Acte de consagració de tota l'Orde al Sagrat Cor de Jesús, benedicció i reserva.

Finalitzarà la funció amb l'adoració de la relíquia del Seràfic Patriarca.

Dia 7, segon del Triduum. — Matí, a les nou, ofici.

Tarda, a les sis, exposició de Nostramo, res del Sant Rosari, Trisagi cantat, exercici del Triduum, sermó pel reverend P. Miquel de Barcelona, benedicció, reserva, cant de la Salve i dels goigs a Nostra Dona de Pompeia, i adoració de la relíquia.

Dia 8, final del Triduum. — Matí, a les vuit, missa de Comunió general amb plàtica preparatòria, que dirà el reverend P. Frederic de Berga, ministre provincial.

A les deu, missa solemne. Tarda, a les cinc, vesticions i professions; exposició de S. D. M., res del Sant Rosari, Trisagi cantat, sermó pel reverend P. Maties de Sant Llorenç Savall, guardià del convent de Sarrià.

El senyor bisbe, doctor don Ramon Guàrdia, farà la reserva solemne donant després la benedicció papal.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Julià Pastor i Lázaro d'Orti. Avui, a les onze. Bilbao, 211. Parroquia de Santa Anna.

FUNERALS

Na Matilde Fornés i Botey de Zamora. Mort el 29 de desembre últim. Avui, de dos quarts de deu a les dotze, misses a l'altar del Sagriment de la parroquia de Pi.

En Joan Calau i Munrabá. Mort el 13 de desembre passat. Avui, de deu a dotze, misses a la parroquia de Sant Francesc de Paula.

En Narcís de Llúria i d'Arnau. Mort el 29 de desembre últim. Avui, misses a les parroquies: Concepció de Bar-

Gabardines Impermeables Capetes noi Corbates per a regal Mitges irrompibles
Rodríguez y Ferrer
BOQUERIA, 38

celona, Sant Vicenç dels Horts, Alella, Roses, Prat del Llobregat i Hospitalet.

En Joaquim de Cañes i Rabassa. Avui, a les deu, funerals a la parroquia de Sant Josep i Sant Joan de Mataró.

ANIVERSARIS

En Joan Giralt d'Arguer. Mort el 5 de gener de 1921, a l'edat de 80 anys. Avui, misses a temps de Pompeia, amb ofertori de deu a dotze.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Maria Abad i Jover d'Albareda. Enterrada ahir a matí a Cementiri Vell.

En Santiago de Grau i Iscla. No s'ha avisat l'hora del sepeli.

El Jove N'Arcadi Gras i Calvany. Ha mort a l'edat de 17 anys. Enterrat ahir a la tarda a Cementiri de Sant Andreu.

En Vicenç Pinedo i Martín. Enterrat a tarda d'ahir a Cementiri Nou.

La senyoreta Leonor Manau i Robello. Enterrada ahir tarda.

En Carles Curet i Solé. Ha mort als 76 anys d'edat. Enterrat ahir, a la tarda al Cementiri Vell.

La llibertat dels ocells

Complint les disposicions legals sobre conservació i defensa dels ocells, els agents de l'autoritat municipal, degudament assessorats pels delegats de la Societat Protectora dels Animals i Plantes de Catalunya, van decomissar nombroses gables plenes d'ocells dels llocs de venda, situats a les Rambles dels Estudis i de Canaletes.

L'alcalde, don Antoni Martínez Domingo, va sancionar aquest acte legal fent una «crida» recordant les sancions legals i disposant que la Societat Protectora d'Animals i Plantes avís els ocells decomissats que puguin gaudir de la llibertat.

Ahir a la tarda, a la plaça de la Cascada del Parc de la Ciutadella s'hi van aplegar prop de dues mil criatures, prèviament invitades per l'esmentada Societat. Elles van obrir els gables i els ocells van sortir, els pobrissons, a causa del llarg empenyament que han patit i la crueltat dels temps que fa, es van arraulir entre els matolls de la vegetació. Alguns, més animosos, van volar coratjosament i se'n van anar a «correr món».

Hi havia el regidor don Joaquim Degollada, delegat de l'alcalde; don Jaume Maspons i Camarasa, representant de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, i don Pau Ysart, president i diverses dames de l'esmentada Societat Protectora.

El senyor Ysart va explicar als nens la transcendència de l'acte; el respecte que mereix la vida dels ocells; el benefici que produeixen a l'home sanejant l'atmosfera d'insectes que la infecten i la bellesa que produeixen els vols d'ocells i les cantúries llurs. Per tots aquests motius, els va recomanar que tinguessin amor a les petites bestioles i que les defensessin d'aquells que les ataquessin.

Proposà i la mainada per aclamació no aprovà, celebrar cada any la festa de la llibertat dels ocells.

El senyor Degollada pronuncià també un sentit discurs, glossant els mateixos conceptes i el senyor Maspons s'hi adherí.

Per a final de festa es va repartir un paquet de caramels a cada criatura.

La tarda era molt crua; feia un aire fred, que molestava. Malgrat això, hi havia molta concurrència a la dita plaça de la Cascada.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

ELS DETINGUTS A BERLÍN

Madrid, 4, 2 tarda.
El director general de Seguretat ha rebut avui els periodistes manifestant-los que Nicolau i la seva muller arribaran aviat a Espanya, encara que no amb la rapidesa que alguns periodistes suposen.
Ha afegit que ell mai havia dubtat que l'extradició es concederia, donat l'estat de reciprocitat en que es troben les relacions diplomàtiques entre Alemanya i Espanya.

EN ROMANONES I EN CIERVA

Un periodista ha preguntat al comte de Romanones si havia rebut el «mico» que li havia portat de Melilla el senyor Clerva, i ha respost el comte de Romanones amb sa natural vivor:
—No crec que pretengui endocar-me el que a ell li ha regalat Abd-el-Krim.

NOTICIA FALSA

El senyor Maura, en sortir del Palau, ha estat interrogat sobre la notícia que ha circulat aquests dies de l'elecció del senyor Larroux com a acadèmic de la llengua.

El senyor Maura ha manifestat que no hi havia cap vacant a l'Acadèmia de la Llengua i que, per tant, no podia ésser veritat la notícia.

MANIFESTACIONS D'EN CIERVA

El senyor Clerva ha portat a la firma del rei alguns decrets, entre ells la cessació del general Weyler.

Ha manifestat que no portava el nomenament de substitut perquè no havia tingut temps.

També ha dit que no hi havia combinació de comandaments.

EL GENERAL WEYLER

El general Weyler ha complimentat al Rei, per haver cessat en el seu càrrec.

ESpanya i Mèxic

Al migdia s'ha celebrat al Palau la recepció del ministre de Mèxic, senyor Aleix Robles, el qual ha presentat les còpies acreditatives que l'acrediten com a ambaixador extraordinari, per a donar les gràcies al Rei per la tramessa de la missió espanyola a Mèxic.

La recepció, a la qual hi ha assistit el Govern, d'uniforme, s'ha ajustat al cerimonial protocolari.
Entre l'ambaixador i el Rei s'han creuat els següents discursos:
«Senyor.

Tinc l'honor de posar en mans de S. M. la carta del president dels Estats Units Mexicans, que m'acrediten com a ambaixador extraordinari, en missió especial, per a donar a V. M. les gràcies més completes per la representació que va trametre davant del meu Govern, amb motiu del primer Centenari de la consumació de la independència nacional.

Més grat manifestar a V. M. que el seu regí ambaixador fou objecte de tota classe d'homenajes de simpatia per part del meu Govern i del poble mexicà, demostrant-se d'aquesta manera l'admiració que es té a Mèxic per una raça vigorosa i forta de la qual V. M. és il·lustre cap.

En expressar a V. M. l'agraïment més profund del meu Govern per l'assenyalada distinció que s'ha dignat fer-li trametent l'alta representació personal a una festa del fogar hispànic, m'honoré en manifestar-li que el poble mexicà i el meu Govern fan fervents vots per la prosperitat i grandesa de la mare pàtria i el manteniment de les relacions, cada dia més corals, entre Mèxic i Espanya, així com també per la felicitat de V. M. i de la seva augusta família.»

El Rei ha contestat amb el següent discurs:

«Senyor ambaixador:
Rebo amb satisfacció la carta que em presenteu i agraeixo cordialment al president dels Estats Units Mexicans l'atenció de nomenar-vos ambaixador extraordinari per a la missió especial que acabeu d'exercir.

Anant de la meua constant simpatia a la nació mexicana, fou un motiu de particular complaença assistir, degudament representat, als actes i cerimònies del primer Centenari de la consumació de la seva independència, demostrant d'aquesta manera que Espanya, amb sentiments de mare, us acompanya amb entrançable afecte

en els moments culminants de la vostra vida nacional.

En l'admiració de Mèxic al poble espanyol, que, com acabeu de dir, ha estat exterioritzada en consideracions d'homenatge per al meu ambaixador, trobo la prova del corrent que existeix entre els dos països, destinada a estrenyer cada dia més les relacions en tots els ordres, sobre la base de la mutua estimació, de l'equitat i de la justícia.

Acullo amb especial reconeixement els vots que em transmeteu per la prosperitat i grandesa d'Espanya, per la meua felicitat personal i la de la meua reial família, i us prego, senyor ambaixador, que per la vostra part sigueu interpret dels meus fervents anhels, que són els d'Espanya i el seu Govern, pel benestar i engrandiment del poble mexicà i per la felicitat del seu president.»

LES OBLIGACIONS DEL TRESOR

Madrid, 4, 415 tarda.
Al ministeri de Finances han facilitat la següent nota:

«Es coneixen ja totes les dades relatives a l'operació de Tresoreria que ha tingut lloc amb motiu del venciment el primer de gener de 1.350.000.000 en obligacions del Tresor a sis mesos que estaven en circulació.

Per Decret de 17 de desembre de 1931 s'ofertí als possessors que podien optar entre el reembors o canvi de les obligacions a sis mesos que vencien per altres obligacions amb venciment a dos anys i amb el mateix tipus d'interès i un tant per cent de prima en l'amortització i per als que no manifestin llur voluntat en cap dels dos sentits indicats s'entenia que optaven per canviar llurs obligacions per nous títols a sis mesos en les mateixes condicions que els títols que vencien.

El resultat ha estat el següent:
S'ha demanat el reembors d'obligacions per un import de 83.238.500 pessetes.

S'han subscrit en canvi obligacions a dos anys per 931.882.000 pessetes.

Queden per a noves obligacions a sis mesos, ja perquè així ho han sol·licitat, ja perquè no han fet cap manifestació, 334.886.000 pessetes.

El nombre considerable d'obligacions a dos anys millora notablement la situació de la Tresoreria, puix elimina per a aquesta gran massa de títols tota preocupació de proxims reemborsos, permetent que l'operació de conversió pugui realitzar-se sense apremis de temps i esperant que sigui conseqüència de l'obra inajornable de la nivellació del pressupost.

Molts possessors que per no haver manifestat llur voluntat hauran de rebre obligacions a sis mesos s'han dirigit al ministre de Finances sol·licitar obligacions a dos anys.»

NAUFRAGI

Bilbao. — S'ha rebut la notícia que el vapor «Salvadora», de la matrícula de Bilbao, ha naufragat prop de l'entrada del port de Rotterdam.
La casa armadora rebé primer un radiograma donant compte que el vaixell es trobava en perill a conseqüència del emporal i demanava auxili.

Posteriorment s'ha sabut per un altre radiograma que el vaixell havia encallat, salvant-se la tripulació, formada per 27 homes, al comandament del capità don Miquel Font.

El «Salvadora» desplaçava 3.000 tones.

Havia sortit el dia 22 del mes passat amb carregament d'alumini cap a Alemanya.

LA RENDA DE DUANES

Durant els nou mesos que porta regint el pressupost actual, la recaptació per Duanes passa de 289.900.000 pessetes.

Per sucres es recaptaren més de 42 milions i mig.

Per xicoria, més de 800.000 pessetes.

Per alcohol, 27 milions i mig.

Es a dir, que per diversos conceptes la Direcció de Duanes ha recaptat un total de 380.800.000 pessetes, quantitat que supera en 95 milions el recaptat en igual temps de l'exercici anterior.

També supera en 103 milions al que en el pressupost d'ingressos s'havia assenyalat per tal concepte. Establint proporcions es veu que

s'ha recaptat un 46 per 100 més del que estava pressupostat, i que per la Direcció de Duanes ingressen a les caixes de l'Estat el 26 per 100 de l'ingrés total del pressupost.

A L'ENTRADA DEL CONSELL

Després de les quatre han quedat reunits aquesta tarda els ministres en Consell.

Com sempre, a l'entrada no han fet manifestacions d'interès els consellers.

El senyor Maura ha declarat que primerament se celebraria el Consell propiament dit i que després continuaria l'estudi de la qüestió aranzelària, que ha de ser molt detingut per sa complexitat.

El senyor Clerva ha estat preguntat sobre la data que han de reprendre les operacions a Melilla, contestant que es reprendran molt aviat.

—Anirà vostè a presenciar-les?

—No. Ara tinc d'operar en aquest sector, en el qual crec que no s'alterarà la pau.

—La pau dels moris?

—No. Aquesta per als altres, perquè jo no ja vull.

I a part d'altres ironies no ha fet altres manifestacions.

CRISI TEATRAL

Els periodistes s'ocupen de la enorme crisi teatral que es travessa a Madrid, especialment en el gènere anomenat líric.

Són alguns dels empresaris que tancaran llurs teatres, entre ells l'Apolo, que fa moltíssim temps ostenta el títol de «teatral del gènere chico».

ANUNCI DE VAGA

Els obrers de la Companyia madrilenya d'Urbanització es proposen presentar un ofici anunciant la vaga al Govern civil, com a protesta per la detenció d'un cap de moviment, el qual fou detingut perquè obligà a pagar el bitllet a un policia que indegudament ocupava un seient en un tramvia de la ciutat Companyia.

Els policies el portaren a la presó.

Els obrers es proposen, entre les peticions que han de formular, demanar que es castigui el comissari i l'agent que efectuaren la detenció.

D'arribar-se a la vaga, quedaran sense llum 40 pobles que es proveeixen del fluid de dita Companyia, paralitzada la circulació dels tramvies i trens dels Quatre Camins, Canillejas, Fuencarral, Tetuán i Colmenar Viejo, sense altra la Ciutat Lineal, i no es transportarà a Madrid la pedra que s'usa per a les obres del Metro-subsol i carreteres.

ELS RADICALS MADRILENYS

L'Assemblea del partit radical, reunida recentment, ha pres, entre altres, el següent acord:

«Tenint en compte que el Congrés Nacional de l'any últim i l'Assemblea Regional posterior acordaren l'organització d'un sol partit republicà que destruïxi els grups caciquistes, i estant molt avançats els treballs per a constituir-lo a Madrid, el partit radical madrileny no considera oportú intervenir en la propera lluita electoral, perquè no se'l pugui utilitzar de sostenedor dels vells procediments i persones que després tregueren el republicanisme en el municipi madrileny.

Pretenen, així, els radicals, assentar sobre bases fermes l'obra seriosa i depurada que està portant a cap la comissió del partit republicà únic, que presideix el senyor Calzadilla, i que aviat convocarà tots els organismes republicans a una assemblea local.»

EL GENERAL BURQUETE

El general Burquete ha estat avui al Palau, complimentant al Rei.

Preguntat sobre la impressió que ha portat de Melilla, s'ha mostrat molt reservat.

Ha dit que el seu fill tenia fracturat el braç, però sense estrelles, creient que aviat curarà.

FIRMA DE GUERRA

Disposant que el capità general de l'exèrcit don Valeri Weyler i Nicolau, duc de Rubí, marquès de Tenerife, cessi en el càrrec de cap de l'Estat Major Central de l'Exèrcit.

Proteuvent al càrrec de general de brigada els coronels d'artilleria don Alfred Correa Oliver i don Ramon Adna Camacho.

Nomenant general de la brigada d'artilleria de la 15 divisió el general de brigada don Alfred Correa Oliver.

Idem general de la brigada d'artilleria de la setena divisió el general de brigada don Ramon Adna Camacho.

Nomenant general de la segona brigada d'infanteria de la 15 divisió (Vigo) el general de brigada don Modest Salgado i Diaz, que actualment mana la primera brigada d'infanteria de la 16 divisió.

Idem general de la primera brigada d'infanteria de la 16 divisió (León) el general de brigada don Adolf Giménez Castellano i Barreto, que actualment mana la primera brigada de la 15 divisió.

Idem general de la primera brigada d'infanteria de la 15 divisió (Corunya) el general de brigada don Antoni Fernández Barreto.

Idem conseller del Suprem de Guerra i Marina el conseller togat don Josep Darosa Calvo.

Idem primer tinent fiscal del Consell Suprem de Guerra i Marina l'auditor general de l'exèrcit don Adolf Trapaga Agudo, actualment auditor de la capitania general de la quarta regió.

Idem auditor de la capitania general de la quarta regió l'auditor general de l'Exèrcit don Onofre Sastre Canet, actual auditor de la Capitania general de la sisena regió.

Idem auditor general de la Capitania general de la sisena regió l'auditor general de l'Exèrcit don Josep Muñoz Rispai i Vázquez.

Conferint als tinent coronels de carabiners don Agustí Melero Martín el comandament de la Comandancia de la Corunya i don Ricard Aloguera Alba el de la de Lleida.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — S'assegura que el ministre de la Guerra concedirà una medalla militar als batallons del Tercer i expedicionaris de la Península que es van batre heroicament a Casablanca, La Esponja, Tàxuda i altres posicions conquerides.

Les cables de Quebdana i Ulat Setut continuen remetent llur armament.

Es diu que el kaid Ben Chelali mostra desigs de sotmetre's sense condicions, així com tots els elements prestigiosos de la seva cabila.

S'afegeix que basen llur petició en que mercès a la intervenció de Ben Chelali, salvaren la vida el general Navarro i 11 oficials que l'acompanyaven en l'evacuació de Mont Arruit.

Dintre de pocs dies arribarà a Melilla una esquadra d'hidroavions, la qual està actualment als Alcàzars. Es creu que prestrà a la costa molt bons serveis.

Els comerciants protesten contra els freqüents robatoris que es cometien als molls, malgrat l'estreta vigilància.

La comissió burgesa continua el repartiment de donatius entre els soldats d'aquella població.

Demà se celebrerà a Mont Arruit una missa en sufragi del capità d'artilleria senyor Díaz Conde, mort heroicament en l'actual campanya, col·locant després coronas a la tomba dels soldats de Burgos.

La comissió remetrà el present que fa el poble de Burgos al Pare Revilla pel seu heroic comportament.

S'ha desencadenat un furor temporal de Ponent que ha posat en perill les embarcacions, les quals han hagut de reforçar llurs amarres.

El vapor-correu va haver de retrassar la sortida.

S'ha presentat al consol espanyol, a Uxda, el soldat del regiment de Melilla, Donat Moreno Deigado, el qual estava presoner i aconseguí salvar-se sofrint moltes penes.

No ha tornat a ésser hostilitzada la posició de Kadur, a la qual tirotejaren els rebels totes les nits.

Una bateria de la posició de Battel ha fet violent foc contra concentracions enemigues.

Ha marxat a Uxda el consol senyor Cajigas, el qual porta ja rescatats 162 espanyols i espera aconseguir el restat de molts d'altres.

L'automòbil del batalló de Garrellano atropellà a la carretera de Nador, un soldat, ferint-lo greument. Aviat es traslladaren a Nador els

indígenes regulars que acompanyen a la segona caseta.

DE TETUAN

Tetuán. — S'han ultimat els preparatius de l'avang, havent-se concentrat les columnes als punts fixats.

Els aeroplans volen damunt els territoris no sotmesos, fent observacions i bombardejant concentracions rebels.

Els periodistes han marxat a Xauen a presenciar les operacions.

CONCURSOS

La Societat d'Autors Espanyols obre un concurs per a premiar dos sàtires, quatre sarsueles en un acte i tres en dos o més actes.

S'admetran els treballs fins al dia 28 de febrer pròxim.

El nom de l'autor anirà en sobre tancat, amb l'ema.

Les obres premiades es representaran als teatres de més categoria de Madrid, essent musicades per compositors de la major recaudació de la Societat d'Autors en el pròxim setembre.

El jurat, els noms del qual no es coneixeran fins després del veredict, emetrà aquest abans del primer de maig.

Igualment obre un concurs musical, i perquè puguin concórrer a aquest certamen tots els compositors que ho desigui, els senyors Alvarez Quintero, Arniches, Muñoz Seca, Linares Rivas, Martínez Sierra, Cadenas, García Alvarez, Pasqual Frutos i Tomás Borrás posaran a disposició dels compositors el pla, argument i cantables de dos sàtires, quatre sarsueles en un acte i tres en dos o més actes perquè abans del 30 de juny signin musicades pels concursants.

Les partitures preferides obtindran els mateixos premis que els llibretistes en el concurs anterior i es subjectaran a idèntiques condicions i bases.

Demés, la Societat d'Autors estableix pensions per a l'estranger a favor dels llibretistes i primers premis del Conservatori.

TEMPORAL

Sant Sebastià. — Regna violent temporal de vent i pluja.

PARTIT DE FUTBOL

Madrid, 4, 830 nit.

Davant de nombrosíssim públic i una expectació enorme, s'ha celebrat l'anunciat partit internacional de futbol entre el famós equip «Sparta» de Praga, i l'«Atlético» de Madrid, reforçat amb jugadors del «Racing», d'aquesta capital, per tenir l'«Atlético» alguns dels seus de vacances, fora de Madrid.

A les tres de la tarda, s'alinién els equips, sota l'arbitratge del «referee» anglès Mr. Clament.

El «Sparta» presenta el mateix equip que a Barcelona, reforçat pel davant-centre titular Vilari, ja curat de les seves lesions.

L'«Atlético» presenta el següent equip: Pascual, Patarieta, Roselló, Olariaga, Caballero, Bulla, Olaso, Del Rio, Triana, Cosme i Bustillo.

Els nostres comencen molt esverats, per la fama del txecs, esperant que aquest aprofiten per marcar dos gols, durant els primers cinc minuts, obra ambdós de Pilat i Janeda, respectivament, sense que els nostres, esverats i atemoritzats en extrem, s'atreveixin ni a anar una sola vegada per la pilota, ni a fer cara als contraris.

El públic els crida i els mana i fins els encoratja; i comencen a jugar estupendament, dominant als txecs i xutant magistralment manes vegades Triana, Del Rio i Cosme, que dona lloc que el porter del «Sparta» es llueixi, parant el més fortíssim xut de Del Rio, que toca al pal, no essent gol per miracle.

La magnífica jugada dels madrilenys entusiasma al públic.

La pilota arriba repetidament a la fita txeca, però Perj para l'imparable i amb dos punt a zero, a favor del «Sparta», acaba la primera part.

Amb els esperits molt caldejats comença la segona part, ja completament amos de si mateixos, els madrilenys i assabentats de l'enemic que tenen davant.

Els txecs, que també combinen a la perfecció, inicien ja una arrancada, que talla en Roselló.

Agafen els nostres la pilota, i ja no la deixen anar en tot el que resta de partit, puix acorralen materialment els txecs, i es veuen jugades precioses, com el públic no en recorda de millors, i que ovaciona llargament.

Els nostres es multiplicaven, essent els primers admirats de la magnificència del seu joc, els propis contraris, que repetidament no poden reprimir exclamacions d'admiracions.

El camp sembla un manicomi, tal és l'entusiasme del públic, el qual, com a foll, vitoreja els aquil·lers espanyols en veure el davassall de cindeta i de mestria que usen, arribant-se repetidament fins a la porta del «Sparta», sense que siguin prous els jugadors txecs, els quals materialment embotellats en llurs files, es defensen per a evitar que els espanyols la bombardegin constantment, i aconsegueixen quatre esplèndids punts, model de ciència i mestria, tres d'ells, i deguts respectivament, a Triana, Cosme i Del Rio, puix dels quatre un de penalty, que En Caballero ha convertit en gol.

Aquest penalty ha estat justíssim, ja que era càstic a una trabeta que el defensa txec, ha fet a Triana, quan completament sol i a dos metres de la fita, es disposava a xutar un punt segur.

Els txecs, en aquesta part, només només aconsegueixen una arrancada fer altre tant, obra de Pilat.

En aquesta segona part podien apuntar-se els madrilenys un parell de gols més, però han tingut la desgràcia que alguns xuts, molt ben col·locats, toquessin al pal, a causa del fort vent regnant.

Així, doncs, amb el resultat de quatre punts per tres, a favor dels espanyols, ha acabat aquest partit, el qual deixarà un bon record en l'afició.

Els txecs han fet gala de les mauleries i artimanyes de vells jugadors, però de res els ha valgut davant d'a- l'impetuosa d'aquests joves madrilenys qu'ehan posat el pavelló del futbol espanyol a altura inesperada.

Dels madrilenys, no pot dir-se que ha jugat millor, puix tots ho han fet magistralment, com mai, perostats, sense dubte, de l'important paper que per al futbol espanyol es jugava en aquest partit.

EL GOVERN PORTUGUES

Lisboa, 4. — A conseqüència d'un acord entre els representants de tots els partits polítics, l'actual Govern romandrà al poder. — Havas.

El Consell de ministres

Madrid, 4, 9'15 nit.

El Consell ha terminat a dos quarts de nou, facilitant-se la següent nota ofidiosa:

«Assumptes despatxats pel Consell de ministres:

De Guerra. — Expedients d'adquisició de material.

De Finances. — Concessió de crèdit.

Autorització a l'Ajuntament de Lugo per augmentar una dècima sobre la quota del Tresor.

I exempció de subhastes per a subministres.

De Foment. — Autoritzacions per a l'arrendament d'oficines destinades a serveis d'aquest departament.

Adjudicació del servei de comunicacions inter-insulars de Canàries.

Conveni amb la Diputació provincial d'Alava per a la terminació del ferrocarril de Vitoria a Estella.

De Governació. — Un projecte de Decret posant en vigor el conveni i acords de la Unió Postal sobre tarifes i expedients de concurs per al subministre de centrals telefòniques.

De Gràcia i Justícia. — Indults reglamentaris.

De la Presidència. — Qüestions de competència.

Acordà el Consell acceptar una donació que ha estat oferta al Govern per a adquirir a París un solar i construir un edifici destinat a l'assistència de la colònia obrera espanyola.

Delliberà el Consell sobre assumptes concernents al pressupost i al Marroc.

ASSEMBLEA DE CATEDRÀTICS

Aquesta tarda, a les quatre, ha tingut lloc en una de les aules de l'Institut del Cardenal Cisneros la inauguració de l'Assemblea de catedràtics d'Institut.

Ha presidit el senyor Aguayo, de l'Associació de Catedràtics, acompanyat dels senyors Sánchez (don Rogeli), Daza i Crespi.

El president ha anunciat que el ministre d'Instrucció Pública assistirà a la sessió de clausura per a recollir les aspiracions de l'Assemblea.

LA FIRA DE MOSTRES

Madrid, 4, 10'30 nit.

S'ha reunit al ministeri del Treball, el Comitè d'honor de Madrid per a la Fira Internacional de Mostres de Barcelona.

El president el ministre del Treball, fentant-ne part els senyors següents:

Don Carles Prast, president de la Cambra de Comerç; don Antoni G. Vallejo, president de la de la Indústria; don Antoni Sacristán, president del Círcol de la Unió Mercantil; don Benet Díaz de la Cebosa, president de la Federació Gremial d'Espanya; don Carles González Rothwos, delegat a Madrid del Consell de la Fira; don Ruffi Blanco, president de l'Associació de la Premsa; don Rafael Boila, individu del Consell de la Fira; i don Josep Ayate, delegat a Madrid de la Direcció de la Fira.

També assistiren a la reunió el director de la Fira, don Frederic Barceló, i el regidor de l'Ajuntament de Barcelona, senyor Rull, que ostentava la representació d'aquella entitat. Els esmentats senyors exposaren la finalitat de la Fira, el caràcter internacional del qual donarà a la d'aquest any un més gran relleu del que tingueren les anteriors celebrades, exposant la conveniència que els industrials espanyols no deixin de concórrer a aquell certamen.

Va quedar oficialment constituït el Comitè de la Fira en la forma expressada, reunint-se novament amb el ministre per a canviar impressions i concretar la tasca a realitzar amb l'objecte que la gestió que realitza el Comitè d'honor tingui la més gran eficàcia possible.

EL COS D'INTENDENCIA

Parlant del disgust entre els Cossos militars, diu «La Correspondencia de España», que el disgust en l'ocasió present, és en el Cos d'Intendencia, antí d'Administració Militar.

Subsisteixen les causes que determinaren el moviment de protesta dels metges militars per les paraules pronunciades pel ministre de la Guerra a Melilla, en visitar els hospitals. Però repetim que el nou incident es derivat de molèsties i xexams de què es considera objecte el Cos d'Intendencia.

Com que les causes no es reduïxen a un sol cas, serà difícil determinar quines són totes, puix són molts els actes del ministre que han obligat al Cos d'Intendencia a exterioritzar el seu disgust.

El Cos d'Administració Militar té en son poder actes pericials i documents tècnics de molt interès, que demostren que en aquestes resolucions ministerials no ha precedit amb la justícia necessària, i que acusen un evident desig de favoritisme.

Per això la situació ha donat lloc als moments de no escassa gravetat que travessen, puix el Cos d'Administració Militar es creu objecte d'una violència i d'un procedir intolerable, que té la seva major gravetat, no en la resolució de casos isolats, sinó en la tendència insofrible de posar en entredit ço que està per damunt de totes les petites reglamentàries i burocràtiques; que és el prestigi del Cos.

CONFERENCIA

A les primeres hores de la tarda ha conferenciat amb el senyor La Cierva, el capità general de la primera regió, general Orozco.

Han parlat dels rumors circulats sobre de l'estat en què es troba l'opinió militar.

EL GENERAL WEYLER

S'ha assegurat aquesta tarda que, jutjant el general Weyler perillosa l'actuació del ministre de la Guerra, pel que es refereix al seu propòsit que no intervinguin determinats organismes militars en la campanya del Marroc, es proposava visitar a tots els caps dels grups parlamentaris de l'esquerra governamental, per a canviar impressions amb ells sobre el dit extrem, i s'afegia que a última hora de la tarda visitaria el general Weyler al comte de Romanones.

EL PRESIDENT DEL CONGRES

Persones que es consideraven avui ben informades, explicaven el següent origen de la conferència celebrada dies passats pel senyor Sánchez Guerra amb el Rei.

El dia que el senyor Sánchez Guerra estigué per a la sanció de Lletis al Palau, el Rei li va dir, davant dels dos ministres que concorrien a l'acte: — Ha produït en el meu ànim profunda contrarietat que terminessin les sessions de Cort sense que es proposés des de la presidència una salutació efusiva per a l'heroic exercit d'Àfrica.

El senyor Sánchez Guerra va excusar l'omissió, i el Rei va interrompirl, dient:

— Demà vinga més a poc a poc, i parlem.

I hi anà el senyor Sánchez Guerra, i parlaren llarga estona, començant pel que va motivar la queixa de Sa Majestat, que potser expliqués el president del Congrés dient que l'esperit de la Cambra no era apropiat per a formular aquella pregunta.

EN ROMANONES

Els personatges liberals es mostren molt reservats pe ra emetre judicis sobre la situació política.

El comte de Romanones, diu: — No crec que aquests moments siguin propicis per a una crisi, però, en fi, avul menys que mai vull parlar de la situació política.

LA COMTESSA DE PORTO

Per a assistir al sepeli de les despulles d'Alfons de Bragança, que en aquests moments condueix a Lisboa un vapor de guerra italià, es troba a Madrid, de passada per a la capital de Portugal, la vídua d'aquell, senyora comtessa d'Oporto.

MANIFESTACIONS

DEL GENERAL WEYLER

«La Correspondencia Militar» posa en llavis del general Weyler les següents manifestacions:

— Consideracions inspirades pel patriotisme em feren ésser molt concis, en intervenir, al Senat, en els debats sobre el Marroc.

Crec que en la campanya d'Àfrica tot ha estat error sobre error, i que després de la conferència celebrada a bord del «Princesa de Asturias», a la qual assistiren els generals Berenguer i Silvestre, en la qual aquest demanava forces amb insistència, que li foren negades, se'n deriven grans responsabilitats.

En el se meu sentir, foren transcendents desastres els més sortits fets d'armes que precediren a la gran desfeta de juliol i fou una notòria insensatesa establir llocs sense garantia militar i fins sense aigua, que és el comple de les imprevisions i l'infracció més notòria dels reglaments.

El general censura que no s'anés en auxili dels herois de Mont-Arruit. Jo — exclama — al davant de quatre o sis mil cavalls, hauria intentat una sorpresa per a salvar-los i ho hauria aconseguit, perquè aquests procediments en les campanyes sempre m'han resultat bons durant la meua llarga carrera militar.

Acusa — prossegueix — en el meu sentir, total desconeixement dels moros la política que se segueix al Marroc, confonent de faiso lamentable el que diferencia el protectorat de la conquesta, i crec que els avenços vers l'interior poden exposar el nostre exercit a noves desfetes.

Estic conforme amb que la política d'Espanya al Marroc sigui de gran respecte al fanatisme musulmà: no fer res en contra que els exciti o els fereixi.

Pensar sotmetre els moros per la força de les armes i tenir-los després a la devoció d'Espanya, és una veritable bojeria.

Centint-se més als motius de la seva dimissió del càrrec de cap de l'Estat Major Central, exclamà: — Me era impossible tolerar més temps que ministres de la Guerra, amb la circumstància agreujant d'ésser homes civils, no escoltessin els parers tècnics dels cossos consultius, passant-los per alt, sense la més petita mostra de consideració, en afer de tanta importància i transcendència com una campanya al Marroc.

Pir alguna cosa s'arriba a general, després d'adquirir els coneixements de la carrera a les Acadèmies i de molts anys en l'exercici de les armes.

De Societat

Ha estat demanada la mà de la senyoreta Pilar Franco Jaumandreu per al jove En Santiago Daurella Rull.

Arriba de Melilla En Manuel d'Albert Despujol.

Organitzat pels concurrents al Pí-cader Jockey-Club tindrà lloc el vinent diumenge un rally-paper a La Ricarda, propietat de don Eusebi Bertrand, el qual ha ofert una magnífica copa, premi per a les senyores, i don Josep Mata, una altra per a senyors.

El punt de reunió és la plaça del Prat de Llobregat, a les deu del matí.

FIVE

La Cort Angèlica de Jovencells

Al Casal Catòlic de Sant Andreu de Palomar s'hi ha constituït una nova associació ben meritòria, i que promet arrelar fortament entre la joventut catalana.

Porta el nom de Cort Angèlica de Jovencells i té per objecte fomentar entre els seus associats els exercicis de pietat i perfecció.

S'ha constituït ja una Junta de govern, formada per entusiastes i fervorosos propagandistes.

Hi ha notícies d'altres poblacions catalanes, en les quals s'hi volen fundar agrupaments de Jovencells amb el mateix objecte i igual nom.

Teatre Català

Per a la nit de la diada dels Reis, la companyia catalana d'art dramàtic Claramunt-Adria posarà en escena al teatre de l'Orfeó Gracienc «La creu de la masia» i «La sabateta al balcó».

En assaig, per a ésser representada el diumenge en el mateix local, «La mare».

Al Círcol Catòlic de Gràcia, carrer d'En Trilla, 7 i 9, es posarà en escena els dies 6 i 8 d'aquest mes, a dos quarts de cinc de la tarda, el drama lírico-pastoral, «L'estel de Nazareth».

Incendi al Montseny

La guàrdia civil de Sant Celoni comunica que es va declarar un incendi a la finca «Riera del Suset», terme de Fogàs de Monclús, en un bosc d'alzines, roures, faigs i brusa, en un dels vessants del Turó de l'Home, tan conegut dels excursionistes.

Van acudir-hi la guàrdia civil i uns 80 homes dels somenets de Fogàs, la Costa i Muscaroles, els quals treballaren arduament i amb molt perill perquè era de nit i el terreny és molt accidentat.

El vent fort que feia va propagar l'incendi en una extensió de bastants quilòmetres, des de les cases Gensana i Rubí fins prop del Cim del Turó.

Al migdia següent, o sia després de dotze hores, va quedar dominat. Les pèrdues es calculen en unes 9.000 pessetes.

Va ser degut el sintre a la imprudència de dos mossos de la casa Riera que van encendre foc per coure el sopar i no van cuidar d'apagar el calin.

Un d'aquests mossos, Antoni Sales Ortiz, de 28 anys, va rebre una ferida al genoll dret, que li va ser curada provisionalment per un sergent de la guàrdia civil.

Musicals

El vinent diumenge, a la tarda, el notable Orfeó Serafic, d'Arenys de Mar, que dirigeix amb tant d'encert el mestre Eloi Riera, donarà un concert a la sala de l'Orfeó Gracienc, regnant molt d'interès entre els nostres filharmònics per a sentir aquesta important entitat.

Els moltíssims barcelonins que es lluegen a Arenys es proposen rebre i atendre als orfeonistes d'aquella riallera població, assistint al concert anunciat per a aplaudir els orfeonistes de la Costa.

Aviat publicarem el programa de tan interessant concert.

L'eminent organista de l'Orfeó Català, mestre Vicens Maria Gibert, el darrer diumenge va estar a Sabadell, donant un recital d'orgue a l'església de la Puríssima Concepció.

Amb el dit motiu, aquesta parroquia va omplir-se de gom a gom d'una concurrència selectíssima, que va escoltar amb fervorosa devoció i delectació les obres que va interpretar l'excel·lent artista.

No cal dir com va fer-ho el mestre Gibert, car és prou conegut, i el seu art exquisit és sempre mereixedor d'aplaudiments i alabances.

Amb els números del programa que va interpretar el senyor Gibert van ésser intercalades algunes composicions corals, a càrrec de l'escola i Filles de Maria, de la parroquia i de la Schola Cantorum, formant una gran massa, que va dirigir, amb l'encert de sempre, el mestre Frederic Musset.

En acabar el concert es va cantar un «Te Deum».

Per a la tarda de la diada dels Reis, l'Orfeó Gracienc ha organitzat una festa apropiada per als infants, obsequiant-els amb joguines, moltes d'elles donatius de generosos benefactors.

En aquesta festa hi haurà una sessió de putxinel·lis, i la secoló de nens i nenes de l'Orfeó hi cantarà les següents obres:

«Els bons companys», Freixas; «El cirerer», Llongueras; «L'àngel de la son», Lamote de Grignon; «Els mals companys», Lambert; «La baldusa», «La son», «Els soldats» i «Les lletres», Mas i Serracant.

L'empresa del Liceu, ha rebut de Madrid el següent telegrama:

«Debut Lázaro ple mal vist. Exit delirant romança concertant veritable deliri. Acte tercer Reis el cridaren lloja. Llarga conversa. El felicitaren ministres Finances, Governació i Foment. El visitaren camarino. Crítica diària unànimement feliciten gran tenor espanyol. Madrid no recorda cas igual de temps Gayerre. Triomf fou franc, espontani, sense reserves.»

Tribunals

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala II. Audiència. — Intendinte, Juli Martí i Carolina Pujol.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció I. Drassanes. — Estafa. Secció II. Mataró. — Lesions. Universitat. — Furt. Detenció il·legal. Estafa. Falsetat. Secció III. Sud. — Estafa. Furt.

JUTJAT DE GUARDIA

Ahí va sortir el de la Barceloneta, secretaria Pascó. L'ha substituït el de l'Oest, secretaria Alemanya.

LA BANCA ITALIANA DI SCONTO

La representació d'aquesta Banca ha presentat un escrit al jutjat que tramita la suspensió de pagaments, demanant reposició de l'acte dictat per aquell, denegant la petició de suspensió de pagaments.

Bisbat

— A les esglésies d'aquesta ciutat el vinent diumenge s'hi faran col·lectes destinades als nois que han quedat desvalguts amb motiu de la guerra.

— El dia 8 d'aquest mes començarà una Santa Missió a Sanata sota la direcció dels PP. Joan Puig i Antoni Tugores, patlls.

— A Vendrell ha mort el prevere don Pere Navarro Vidal, natural de Vallès. Tenia 63 anys.

Ha estat elegit president de l'Associació Catòlica de Vilafranca don Víctor Soliva.

— Ha marxat a Madrid el director general a Espanya de l'Obra de la Etnonització del Sagrat Cor en les cases P. Calasanz Baradat.

— El diàl·lus d'aquesta setmana, a l'Acadèmia Catòlica de Sabadell va haver-hi la bandera a mig pal amb motiu de complir-se el sisè aniversari de la mort del doctor Sardà i Salvany, el seu fundador.

— A la capella dels Franciscans del carrer de Calaf ahí s'hi van celebrar funerals en sufragi del que va ésser virtuós sacerdot don Galetà Soler.

Incendi al Port

Ahí a la tarda, a un quart de tres, es va iniciar un incendi en una estiva de bales de cotó, situades al moll de Barcelona, prop del de Sant Bertran.

Van acudir, ràpidament els bombers del Parc i el vaixell bomba de la Junta del Port, aconseguint sufocar l'incendi a un quart de quatre.

L'estiva constava d'un miler de bales, havent-se'n cremat i fet malbé moltes de les col·locades per damunt. Aquest cotó fou descarregat aquesta dies del vapor «Cádiz», de la Companyia Pinillos, i anava consignat a don Rómulo Bosch i Aleina.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre's articles o notes suplicades la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el més petit cas) d'avaluar degudament els orginals.

LES TERRRES CATALANES

El Patronat de Santa Eulàlia de Provençana

Si es tractés de fer una història cabal i integral de tots els fets manifestadors de la seva vida, fora massa llarg. Ens concretarem, doncs, a donar una idea del seu nadal, objecte, desenvolupament i estat actual.

Déu governa el món amb una Providència, sabiduria, suavitat i fortíssima admirables. Es val, per als seus fins, d'unes circumstàncies, coincidències i instruments que ningú ho diria.

Sentim un ver afany per a introduir-hi més cultura, en aquesta popular barriada, tocant a la Bordeta, i demanàvem de tot cor a Déu, Senyor Nostre, que satisfés els nostres desigs.

La diada de la Candelera de l'any 1915, amb motiu d'una visita per a fer un petit obsequi, vàrem veure'ns satisfets.

Sentíem un ressò dels nostres desigs al nostre costat.

—Vostè faci... Ens té al seu costat.

Aquell home, que va ésser gran en la indústria de la nostra terra, volia ésser gran en l'exercici de la caritat. N'Avell Trinxet (q. a. C. s.) va ésser qui va encarnar aquesta idea, donant-hi un increment eficaç.

Les cases senyora vídua de J. Trias, senyors Caralt i Companyia, Josep Gras i Jacint Rifa van cooperar, amb entusiasme, a la creació d'aquesta obra, pel qual motiu vàrem tenir l'honor de declarar-les cofundadores del Patronat, perquè amb llurs respectables donacions, que consten en el llibre caixa, es va poder edificar una sala de 18 metres de llarg per sis metre d'ample, a la casa número 18 del carrer de Santa Eulàlia, local social del Patronat.

En el llibre Inventari s'hi troben consignades les donacions del material de les seccions del Patronat, amb els noms dels donants, tals com màquines de cosir, instruments de planxar, labors, instrucció i confecció.

Està constituït per una Junta consultiva, formada per les cares cofundadores, i per una junta directiva, integrada en la forma següent:

Director-president, mossèn Josep Deix, prevere; presidenta, donya A. Grenzer, vídua de Jolouch; vice-presidenta, donya Antonia Cucurny de Ruseñol; secretària, donya Isabel Clivillà de Eras; tresorera, donya Anna Farré de Roig; vocal, donya Maria Piera de Bonvehí; bibliotecari, N'Enric Eras Puig.

Ja edificat el lloc, per als fins proposats, quin nadal deixam exposat, el desembre de l'any 1916, foren degudament aprovats, per totes les autoritats competents, els estatuts pels quals es regirà aquest Patronat.

Essent l'objecte del mateix la formació de la dona obrera, en el seu aspecte moral, cultural i econòmic, instal·larem per aquest fi seccions d'instrucció, confecció, labors i planxat, essent les hores d'ensenyament de les set a les nou del vespre, per a obreres treballadores de dia, i de dos quarts de nou a dos quarts de dotze del matí i de les dues a les cinc de la tarda, per a nenes majors de quatre anys. Així es començà d'expandir la vida d'aquesta formosa institució, durant l'any 1916 a 191, havent aprofitat aquesta formació a 280 obreres matriculades.

L'any 1917 es va allargar l'edifici, essent les mateixes cases cofundadores les que pagaren les despeses.

Es va pendre l'acord de donar premis per a Reis i primera Comunió.

Era el nostre anhèl la implantació d'una escola nocturna per a joves obrers.

Trovàrem tanta d'acollida amb el nostre amant N'Avell (q. a. C. s.), que ens va dir:

—Jo la vull sostenir, i que hi vagi tothom.

Dintre de poc fou un fet l'escola de nit per a adultes, secció del Patronat.

El primer de maig de l'any 1917, en el llibre d'actes, es llegí la que fa constar la profunda pena que fa causar la mort del nostre inoblidable protector N'Avell (q. a. C. s.). En ella se'l recorda «com un exemple de generositat i estimul per al bé. Ho diuen el desprendiment i caritats que han portat al Patronat al seu actual desenvolupament, gràcies al seu bon cor i esperit altruista i benèfic. Pro-

va de tot això n'és també la creació i sosteniment de l'escola nocturna per a obrers, obra de la seva iniciativa, i per la qual constantment s'interessava, desapareixent d'entre nosaltres en els precisos moments que la seva voluntat s'estenia en iniciatives i propòsits de gran profit per a la classe treballadora fabril i també per a la classe treballadora, en general, de tota la barriada.»

El 31 de maig de l'any 1917, la casa senyora Avel·l Trinxet i fills va fer la donació de mil pessetes per a obrir llibretes a la Caixa d'Estalvis, entre els més constants al Patronat, obrint-se un bon nombre de llibretes.

Més endavant es va instal·lar la Biblioteca, obra de gran profit, per la seva tendència educadora, davant de tantes lectures xorques, malicioses i estúpides.

Era necessària una secció a la tarda, per a obreres treballadores de nit. El gener de l'any 1919 es va introduir la dita secció, sostenint les despeses de personal i material les cases senyors Avel·l Trinxet i fills i senyora vídua de J. Trias, donant-se l'ensenyament de les quatre a les sis de la tarda.

En l'estat actual ens trobem en plena organització, assistència i formació, que es manifesta cada vegada que és convenient, recollint-se, gràcies a Déu, uns resultats altament encoratjadors. Es natural. Compta ja amb cinc anys d'existència, i han passat pel Patronat 1.200 alumnes, i no solament han rebut el benefici de la instrucció, sinó de l'educació, de la formació dels sentiments, segons les doctrines de Jesucrist, segons les doctrines de la moral, no independent, sinó única, de la moral regeneradora, salvadora, de la moral que ensenya d'obrar conforme els deures, les obligacions que l'home té amb Déu, amb si mateix i amb el próxim.

També han rebut molts socors en casos de malaltia.

Se'ls ha proporcionat treball i professió.

Dintre aquests cinc anys, han practicat la primera Comunió uns 300 adults.

Se'ls ha fomentat la pietat, amb l'acompanyament a la Santa Missa, recepció de Sagraments, assistència a les funcions religioses i dintre les escoles, donant-se lliçons de religió i moral.

Aquest any, del setembre, que va obrir-se la matrícula, hi ha 80 joves obrers a l'escola nocturna; 110 donzelles obreres, treballadores de dia; 40 treballadores de nit, i 80 nenes, de dia.

Cada any, pels Reis, hi ha la repartició de premis, amb relació als punts que han tingut d'assistència, pietat, comportament i aplicació.

També, per la primera Comunió, són obsequiats amb algun vestit i altres estímuls.

S'han practicat tres exposicions de treballs, de les alumnes, escollint la diada dels Reis per a tal fi, mereixent grans elogis les senyores professores dels distingits visitants, pels importants treballs de les alumnes a elles confiades.

Cada secció del Patronat té el seu gràfic, on consten els noms de les alumnes de la secció, i allí, diàriament, s'apunta l'assistència, i altres punts, a criteri de la respectiva professora o professor.

En el despatx de la Direcció s'hi troba un gràfic general de l'estat de punts de cada mes, de cada alumne, ajudant això en gran manera a donar un premi just, a cada alumne, cada any.

Hem de fer constar la nostra gratitud a tots els subscritors, puix cap dels que comencaren protegint-nos, segons els seus mitjans, han deixat de fer-ho, i encara que no ens sigui permès publicar noms, consti la nostra gratitud als qui de tan bona manera entenen la caritat. No obstant, no volem acabar aquesta modesta presentació, i diem modesta, per l'anònim que es queden molts dels entusiastes protectors, que com les cases Filla de Dionsí Espors, senyors T. Sala, Joan Salat, senyors Argente i Puig i Josep Gabarró, sempre hi hem trobat estimul i ens han animat; repetim, no volem acabar aquesta modesta presentació, sense donar-los mercès.

També volem fer especial esment del mestre d'ensenyament primari N'Enric Eras, el qual d'una manera tan il·lustrada i exemplar sap cooperar a la formació del jovent d'aquesta barriada, en l'escola de nit, secció del Patronat. En ella, ajudat pel digne professor En Cosme Casals, s'ensenya primar i segon ensenyament, Tenedoria de Llibres i Mecanografia.

Amb zel, activitat i generositat secunden admirablement les senyores professores donya Montserrat Sabatés, d'Instrucció; donya Bonaventura Sabatés, de labors i instrucció; donya Isabel Clivillà de Eras, de confecció, i donya Teresa Costa, d'Instrucció (tarda) confecció (nit).

Està en el nostre ànim introduir-hi una cuina, per a venir, en dies de festa, a aprendre de cuinar, com ja es practica en altres llocs, obsequiant del cuinat a una família determinada, en el mateix Patronat. Així tindriem un mitjà d'atracció, per a formar-se amb aquesta qualitat, tan necessària a la dona, i disposariem d'un mitjà de reunió per a altres fins també profitosos. Confiem d'ésser recollit aquest nostre desig.

Estem satisfets de trobar els mitjans d'atendre les despeses de personal, material, lloguer, conservació, premis de Reis i primera Comunió, però, amb més premis, amb més mitjans econòmics, podríem fer més atracció, podríem complaure més i fer més bé. Déu del Cel premii a tots els cooperadors de tan important obra regeneradora, de la desvalguda, però honorada, classe obrera de la nostra tan amada barriada de Santa Eulàlia de Provençana de l'Hospitalet de Llobregat.

Mn. Josep DEIX SERRA, pvre.

Les esglésies d'Hospitalet

A un tret de la barriada de la Bordeta, i al peu de la carretera provincial o camí de baix, en un paratge un xic enlairat, s'hi aixeca una magnífica església romànica, tallada l'absis en una barriera restauració, i amb un campanar d'obra cuita, que desdén força de l'estil de l'església, la qual és coneguda per Santa Eulàlia de Provençana.

La seva construcció, amb pedra careixada del país i amb una color groguenca de fulla seca, ens diu que és més antiga que la data de construcció de l'any 1201, que porta en el frontispici, en la qual data fou segument objecte d'una important restauració.

Segons ens diu mossèn Mas, arxiver de la Catedral de Barcelona, en un escrit ben documentat, a l'any 1016 fou Santa Eulàlia creada parròquia, en el sentit ampli d'aquesta paraula, i que el 27 de gener de l'any 1101 fou consagrada pel bisbe Berenguer, de Barcelona.

En Francesc de P. Capella conta una tradició, que qualque jaio de la Marina n'ha sentit dir quelcom a llurs avant-passats.

Es el següent: Els romans, en eixir de llur pàtria, a causa de revoltes, pestes o malestors, bastien llurs cases o viles als afores de les ciutats de llur nova residència, car no els plavia conviure amb els ciutadans en l'estret dels carrers d'aquells temps.

En el lloc on avui s'hi aixeca l'església romànica hi havia una vila, en la qual, en companyia de llurs pares, hi vivia una noia tan bella i tan encisadora, que més aviat semblava un àngel en figura, que una criatura humana, essent aquesta després Santa Eulàlia de Barcelona.

Un cap-vespre va sortir Eulàlia, acompanyada de llur esclava Júlia, cap a Barcelona, on feu solemne professió de fe catòlica davant del tirà, la qual cosa li valgué la palma del martiri.

Rera d'ella, el seu pare Feliu i aprofitades deixebles de la santa varen llur sang en l'anfiteatre, damunt dels fonaments del qual s'hi bastí més tard la vetusta església de Sant Just i Pastor, de la Ciutat Comtal.

AUTORIZADO LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Esdevingué, a començaments del segle novè, que el rei dels Frances En Ludovicus Pius, amb un exèrcit formidable, volgué redimir Barcelona dels sarraïns, que en mal hora d'ella se n'havien apoderat.

A l'efecte, va posar setge a la ciutat, i abans d'envair-la, manà construir tres esglésies d'una, dedicada a Sant Sadurní, màrtir de Tolosa, en el lloc on avui ocupa Sant Pere de les Puel·les; l'altra, a Sant Martí, bisbe de Tours, que avui és coneguda per Sant Martí vell, i l'altra, construïda damunt les runes de la vila on havia viscut Santa Eulàlia; en les quals esglésies hi feu celebrar misses, que oïren llurs soldats, com a preparació per a batre els sarraïns, que fugiren a la desbandada, atulits per la força colpadora del rei dels Frances.

Subsistiren aquestes esglésies, bastint-s'hi cases al seu redós; i d'aquí l'origen de Sant Martí de Provençals i el de Santa Eulàlia.

Com li ha esdevingut el nom de Provençana, i a la nostra vila, el d'Hospitalet?

Quan no hi ha documents que ho justifiquin, s'acut a tradicions i llegendes.

Mossèn Mas, de la Catedral, assegura que fou coneguda Santa Eulàlia amb el nom de Provençana des del segle X, tota vegada que el senyor bisbe Viva, de Barcelona, més ric que els nostres senyors bisbes, tenia propietats frontereres a Provençana, i que Provençana és una paraula traduïda o contreta de provinciana.

Respecte d'Hospitalet, diu que prové del diminutiu d'Hospital, si bé que en lloc es troba rastre de cap casa de curació en aquest paratge, i a fe que com que la vila està situada quasi al mateix nivell de la mar i les cases són construïdes damunt la sorra xopa d'aigua, com a Nova York, no era bona condició per a fabricar-hi una sucursal de l'Hospital de Barcelona.

Vinga, doncs, la llegenda del senyor Capella.

En el segle XII, la mar tocava les parets de l'església de Santa Eulàlia (i això ho confirma la posició topogràfica del terrer i el nom de Marina, amb que és coneguda encara aquella porció de terra), en les quals parets hi havia unes anelles, on s'hi amarraven les embarcacions.

Esdevingué un dia de fort temporal, que una nau procedent de les costes de Provença, tot anant a Barcelona, es va refugiar a Santa Eulàlia, llurant-se d'un naufragi segur, la qual cosa feu que, com a mostra d'agraïment, fos restaurada, o millor, reconstruïda l'església, en la data que diu el frontispici, i la dediquessin a la Patrona de la nau, Santa Eulàlia de Mèrida, sota el patronatge de la qual fou coneguda fins a mitjans de la centúria passada, ja que llegim en les consuetes que s'hi celebrava la festa major l'últim diumenge d'abril i no el dia de Santa Eulàlia de Barcelona, ni tampoc la de Mèrida, per celebrar-se en tal diada la festa de l'Hospitalet. Aquesta família provençana fixà aquí la seva residència i com sigui que el cap de la mateixa s'anomenava Hospitalet, d'aquí l'origen de Provençana i també el de Hospitalet.

Havent augmentat el nombre de veïns al lloc de l'Hospitalet, i essent petita la de Santa Eulàlia, l'any 1500 foren començades les obres de construcció de la nostra església parroquial, essent totalment acabada l'any 1551.

Per a la construcció d'aquesta església, també dedicada a Santa Eulàlia de Mèrida, foren atorgades per l'Estat facultats per a crear arbitris i impostos, que tothom religiosament pagava.

Aquesta església església és d'estil del Renaixement, amb façana de pedra picada i amb una portada d'estil plateresco, de relatiu mèrit artístic. Es d'una sola nau, i els altars tenen poc mèrit artístic, excepte el del Roser i el de les Animes, de l'últim del qual foren robats, anys enrera, un parell de quadros de força mèrit que hauran passat la frontera.

Ambdues trones són de pedra, amb relleus dels apòstols, ricament treballats, si bé un barroer va empastifar-les de pintura.

Heu's aquí les nostres esglésies.

E. de H.

Pere BATLLE, pvre.

rector-ecònom

Manifestacions de la vila d'Hospitalet Espiritualitat i cultura

Les belles excel·lències de la xamosa vila de l'Hospitalet són cantades avui en aquestes planes amb fervorosa devoció, essentant-se mestriolament la religiositat i patriotisme, i ensem, la cabal importància comercial i industrial d'aquesta gentil contrada de la nostra terra, aixecada al costat de la urbs barcelonina, al redós de la qual va creixent i estenent-se la seva vida, predestinada a un florid esdevenidor, assolit gràcies a l'esperit d'amor al treball dels seus fills per a transformar bellament la vila, fent brillar més esplendorosa la seva personalitat, matissada per la verdor puríssima dels camps, les aigües argentines del Llobregat i Sant Pere Màrtir, esguardant, com un gegant formidable, el camí de la prosperitat.

Escau, doncs, admirablement en aquestes planes de parlar-hi avui de les virtuts que constitueixen això que podem anomenar l'ànima de la vila.

Sota el campanar, que és el símbol d'una espiritualitat, i sota unes xemeneies de fàbriques, que són un signe de treball, hi viu tota una vila que té una idealitat i uns sentiments, manifestats en els seus actes col·lectius i realitzats en les seves obres populars.

I aquestes obres populars realitzades, amb les quals es defineix la personalitat de la vila, les constitueixen aquelles entitats que hi ha establertes, que han viscut durant els anys impulsades per l'esforç dels convívians i orientades amb una finalitat que és l'expressió de la manera de pensar i sentir del poble i, per consegüent, signifiquen qualseuna d'elles una modalitat del caràcter col·lectiu, que parla amb tota claredat de l'espiritualitat i cultura de l'Hospitalet.

Parlant-ne, doncs, baldament sigui d'una manera breu, de les entitats actualment organitzades per a donar una impressió del caràcter hospitalenc, comencarem pel Patronat General de Beneficència. Deu anys de vida porta aquesta associació, de finalitat purament humanitària, havent realitzat durant aquests deu anys una intensa tasca de protecció a les famílies pobres, repartint cada setmana quantitats en metàl·lic i en aliments, mercès a l'ajut moral i material de la vila, que d'una manera unànime ha contribuït, no tant sols en els eu actes, sinó també al seu sosteniment. En una paraula, una entitat genuïnament popular, que admirablement organitzada, efectua una il·loable tasca d'altruisme.

Una institució que té a l'Hospitalet una gran importància i constitueix un orgull per a la vila és el S. n. t. ent, el qual compta amb un grup molt nombros, que s'ha pogut organitzar amb l'activitat i el prestigi del seu digníssim caporal i la bona voluntat de les persones que l'integren.

Establert en un magnífic casal hi ha el Centre Autonomista, que és l'entitat més gran de la vila, i té el segell de baluart de les campanyes nacionalistes al districte de Sant Feliu. Ha celebrat diverses festes patriòtiques, amb les quals la vila ha pal·lesat solemnement la seva catalanitat. Una secció d'aquest Centre són les Escoles Catalanes doctor Robert, que dirigeix el nostre bon amic En Jaume Pujol i Trabat.

Com a entitat cultural-recreativa hi ha l'Harmonia, que és la societat més antiga del poble, i que compta amb entusiastes socis que la sostenen amb veritable amor, procurant, dins un ambient molt correcte i familiar, celebrar actes, en els quals s'hi mostra la seva cultura i bon gust.

Hi ha també un Centre Catòlic, que realitza una obra moralitzadora, tenint en el seu si una Joventut Catòlica, orientada en un sentit catòlic-català, que promet fruits profitosos.

Societats corals, El Nou Llobregat i La Campestre i Centre Republicà.

Entre un estol de distingides damisel·les també han tingut un bell esclat els Pomells de Joventut, constituint-se'n un que és una esperança per a l'esdevenidor.

Heu's aquí les obres realitzades a l'Hospitalet, les quals, aplegades a

les seves festes i actes populars, demostrant la sensibilitat espiritual de la vila.

Parlant amb aquella sinceritat, no entenyida pel pessimisme, hem de reconèixer que la valor cultural del poble hospitalenc, demostrada amb obres, no correspon a la seva valor comercial, puix l'Hospitalet hauria de tenir moltes coses que li manquen com a un dels pobles més grans de la nostra terra.

I, ag dir això, es concretava la finalitat de les nostres lletres. Sense endinsar-nos en psicologies, hem parlat de l'espiritualitat i cultura de la vila de l'Hospitalet, demostrant que vibra l'ànima d'aquesta bella contrada, abraçada per nobles idealitats, que tenim de procurar que assolixin més plenitud de la que avui tenen, constituint una cosa esdevinidora sinó una realitat efectiva, que ens permeti contemplar la nostra vila amb totes aquelles virtuts i valors morals que la civilització porta als grans pobles moderns.

V. ROCOSA I SOLER

Robatoris a Terrassa

CAPTURA DELS LLADRES
PELS MOSSOS D'ESQUADRA

D'algun temps ençà es cometien freqüents robatoris en torres i barraccades de les immediacions de Terrassa, fins al punt que l'alarma era considerable en tota la comarca.

La parella de Mossos d'Esquadra de Matadepere es dedicà activament al descobriment i persecució dels autors de tals robatoris, aconseguint detenir-los després d'incessants persegues.

El dia 30 de desembre últim, practicant diligències a l'efecte, els Mossos d'Esquadra de Matadepere, Damià Corominas i Josep Trabal, en una barraca en deshabitada de la demarcació denominada «Pi tort», del terme municipal de Viladecaballs, van sorprendre, a les deu del matí, el subjecte Ignasi Caminells Bertran, de 28 anys, de Barcelona, el qual, interrogat degudament previ un registre minuciós de la barraca, es confessà autor de molts robatoris perpetrats a les torres i cases de pagès, juntament amb el seu company Josep Alsina Marínach, de 31 anys, de Caseres, el qual fou detingut a la poca estona amagat entre unes mates d'una escopeta que havia robat i que lliurà a la parella de Mossos d'Esquadra.

En el registre se'n trobà moltes efectes productes dels robatoris.

Es d'aplanir la conducta dels Mossos d'Esquadra de Matadepere, que, sense descoratjar-se pel resultat negatiu de llurs diligències, no pararen fins a descobrir i capturar els dos lladres qui tenien estemordits els habitants d'aquella comarca. Cal fer-ho constar així en honor del Cos de Mossos d'Esquadra, els individus del qual es desvelen en el compliment de llurs deures, estimulats pel desig de recobrar tot el seu antic prestigi, i pel noble afany de procurar la seguretat i defensa dels ciutadans.

BADALONA

Un Banc

Ja és un fet el Banc de Badalona. Ha quedat constituït amb un capital d'un milió de pessetes, totalment subscrit.

Formen el Consell d'Administració els senyors següents:

President, Josep Planas i Planas; vice-president, Pere Clavés i Cairó; secretari, Enric Clapés i Massons; vocals, Lluís Ysamet, Joan Fló, Josep Arquer, Josep Vergés i Jacint Galceran. Director, Josep Sió i Serre. El local de l'antiga Sucursal del Banc de Terrassa ha estat adquirit, en propietat pel Banc de Badalona.

El dia de la seva inauguració va acompanyar amb un esplèndid dinar els vallets de can Roca i Pi i els pobres de la Casa Empar. Ultra això, les aïllades de les Monges Adoratrices van rebre un important donatiu.

Al Banc de casa no pot faltar-li l'ajut dels industrials i comerciants badalonins i no l'hi faltaria.

—Conseqüència del sanejament que en la hisenda pública ha practicat l'Ajuntament, ha estat acordat, en la sessió consistorial passada, pagar a la Propagadora del Gas un deute de 137.000 pessetes.

—Es gestiona un préstec de 40.000 pessetes que, previst als tràmits legals, donaria a l'Ajuntament la propietat de l'edifici, que en l'actualitat ocupa l'Escola d'Arts i Oficis.

VALENCIA

Davant les eleccions municipals

El divendres últim tingué lloc al despatx del nostre governador la reunió convocada per aquest, per tractar de les eleccions municipals.

Hi assistiren totes les representacions convocades, o sigui les dels tres grups liberals, el tres conservadors, el tres de l'extrema dreta (legitimistes, tradicionalistes i la Lliga Catòlica) i el president de la Unió Valencianista.

Després d'unes paraules del senyor governador exposant l'objecte de la reunió, i agraint la presència dels concurrents, el senyor Castro, en nom dels albins, va manifestar la seva sorpresa davant la novetat de convocar la representació valencianista, que, al seu entendre, dificultava la coalició. Digué també que els regionalistes estaven menacats d'organització i de forces.

El senyor governador va explicar alshores els motius d'haver convocat als valencianistes, que no eren altres que el constituir un grup amb un ideal, un orgue en la premsa i el fet d'haver lluitat en anteriors eleccions i disposar d'alguns centres.

El senyor Villalonga, en nom dels valencianistes, va agrair a la dita autoritat la gentillesa d'haver convidat al sector que representava, i contestant al senyor Castro, li digué que en les darreres eleccions li mancaren al candidat regionalista dels districtes del Teatre setanta vots per a triomfar, amb la particularitat que no va posar en joc els poderosos mitjans «auxiliars» de què es valgueren els candidats albins. Afegí també que si la diferència, quant a les organitzacions entre l'esquerra liberal i el regionalisme a València era considerable, les distàncies s'acuraven gairebé si es parlava d'opinió i de masses. Pel demés, com els valencianistes no volien ésser a precari a cap banda, si la majoria dels acoblats conceptuava no justificada la seva presència allí, s'apressaria a retirar-se.

Continuant en l'os de la paraula va exposar el senyor Villalonga la manera que, a judici del valencianisme, havia d'orientar-se la coalició, a base d'un programa municipal complet, de la selecció de candidats a cada partit, i la possibilitat que elements republicans o bé de representacions al marge de la política poguessin entrar en la coalició.

El senyor Meléndez, en nom de tradicionalistes, jaumins i Lliga Catòlica, es va declarar conforme en un tot amb aquesta proposició. Igualment feren els maurins, per boca del baró de Vallvert i del senyor Crespo Azorin; els romanistes, representats pel senyor Izquierdo, i els prietistes, pel senyor Ryubio. Els clerics, encara que amb algunes reserves que va formular el senyor Montasinos Checa, s'adheriren també a la proposició. El senyor Valdecabres, dels conservadors, conforme en un principi, va demanar al senyor Villalonga que especificqués més la seva proposta.

Unicament el senyor Castro, amb lloable franquesa, s'hi va oposar obertament. Aprecià que quant al programa l'acord seria fàcil, però en el que no transigia era en la selecció de candidats de cada partit, feta amb la garantia del vet que la majoria dels coaligats pogués formular. S'estengué en consideracions sobre el que eren les «realitats» i els «compromisos» polítics, creats al voltant dels «casinos», i afegí que bastava amb que ell designés un candidat perquè ningú pogués posar-li taques.

El senyor Villalonga va aclarir els termes de la seva proposició, i digué que el vet sols podia molestar als que deliberadament presumissin que els seus candidats en podien ésser objecte; però que el vet era sols un extrem de la proposta, i demanà l'opinió dels acoblats sobre els extrems restants.

El senyor Montasinos va considerar innecessari el programa, i el senyor Meléndez declarà que, si bé el seu criteri er aresolument favorable a la proposta, des del moment que un sector important, l'albí, s'hi oposava ja no hi era viable l'intent. Amb això va acabar la discussió d'aquest punt.

A continuació es va plantejar el repartiment de llocs, explicant cada partit les seves pretensions, sense que sobre el particular pogués a hores d'ara avançar res.

El senyor governador, resumint, féu una proposició perquè tots els reunits consultessin amb les seves respectives agrupacions, i en la re-

unió propera manifestessin les seves resolucions.

Acte seguit es va donar per acabada la reunió, i a judici de la majoria dels assistents, el seu resultat dependeix de l'actitud que prengui l'esquerra liberal. Així, doncs, no és per la part del regionalisme, com temia el senyor Castro, per on poden sorgir les dificultats.

E. M. F.

València, a 2 de gener de 1932.

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

La Diputació ha estat convocada novament per al dia 13.

—Dissabte es reunirà la Comissió de Finances d'aquella corporació ultimant el pressupost de l'anv.

—El dia 8 al matí, se celebrà un cos a peu de cinc quilòmetres. Sortí del Camp d'Esports de Joventut Republicana, seguirà per Vilacalant, Puig Cordell, Gardany i la Mariola, tornant al dit Camp. Es organitzat per la secció atlètica de Joventut Republicana i es donaran tres medalles de vell, argent i bronze.

—El catedràtic de llatí d'aquest Institut, don Joan F. Yels ha guanyat el premi 1.500 pessetes, ofert per la Societat Econòmica d'Amics del País de Barcelona.

—Per Relat ordre han estat nomenats vocals de la Junta provincial de Beneficència, don Celestí Vidal i don Castimir Sanguinés.

—Per a la vacant de don Josep Sol i Torrente, prestigiós fundador de la Cambra de Comerç, ha estat elegit don Adolf Benet, soci de don Josep, en els tallers d'impremta Sol i Benet.

—Dilluns passat uns vells de Terrens, treballaven arranjant un carrer i foren agafats per una ensulciada, morint Joan Falguer, i resultant amb ferides al cap i cames Josep Mata.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Han pres possessió de llurs càrrecs el jutge municipal senyor Reig, i el suplent senyor Bellisó.

—La Diputació ha estat convocada per al dia 13, per no haver-se reunit nombre suficient el dia 2.

—El Patronat de la Cantina Escolar ha aprovat els comptes del passat mes i les propostes presentades de l'ingrés de nous nens.

—Hom diu que s'han inscrit nombrosos indústries gironines per a la Fira de Mostres que pel març se celebrarà a Barcelona.

—El dia dels Reis es projecta una funció teatral per a reunir cabals per al monument projectat a l'església de Sant Felú, dedicat a la companyia de Santa Bàrbara, la qual es distingí durant els setges de la guerra del francès.

—Per Relat ordre ha estat nomenat vocal de la Junta provincial de Beneficència, don Lluís de Llobet, diputat de la Mancomunitat.

—Per repetit-se els fets de la casa de camp Moll de la Casa Nova, del terme de Bescara, ha estat detingut Miquel Ristau, el qual disparà una escopeta per a espantar els masovers. Actualment estava en llibertat provisional, acusat de la mateixa acció.

Incendi a Avinyó

La guàrdia civil d'Artes dona compte d'haver-se declarat un incendi a Avinyó, a la quadra de calefacció de la fàbrica de Serra i Mercader, S. en C.

El foc, que es creu degut a gaspires del fogar de la caldera, va destruir aquesta caldera, tots els aparells de calefacció, 6.600 quilos de cotó posat a aixugar i uns 12 metres del sostre. No hi va haver cap desgràcia personal.

No s'ha calculat encara el muntant de les pèrdues.

AUTORIZEU LES NOTES DE LES
QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICA-
CIO, AMB UN SEGELL O UNA FIR-
MA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

TARRAGONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

La Societat de Barbers i Perruquers ha denunciat al comissari de policia que el seu tresorer ha desaparegut emportant-se'n la documentació i una petita quantitat que tenia en son poder.

—La Junta d'Acció Catòlica de la Dona ha pregat a l'Ajuntament que designi un regidor per a acompanyar-la al Marroc, on anirà a repartir donatius als soldats tarragonins.

—Demà, a les sis de la vetlla, sortirà de l'estació del tramvia, la comitiva que anirà a dur joguines als nens de la Casa de Beneficència.

—Diumenge es jugarà a Sitges un partit de futbol entre l'equip local i el Gimnàstic de Tarragona.

—Ha produït bona impressió entre els comerciants d'aquestes comarques, que el Govern francès hagi decidit que els vapors que sortiren carregats de vi del nostre port el dia abans de la ruptura i que no arribaren a temps a Cotte, per causa del temporal, siguin admesos a la descarrega, pagant els drets de Duana anteriors a la ruptura. Això és interpretat com un auguri que les negociacions van per bon camí de tornar a la normalitat anterior.

—Ahr foren remeses al senyor rector de Santa Creus, les claus del monestir, perquè el conserge, En Joan Vidal ha estat destinat a Poblet. Per cert que el monestir té entretingut l'expedient, el temps passa i no s'hi fan les reparacions necessàries per a evitar una desgràcia artística.

—A Pont d'Armentera s'ha celebrat la festa del Sant Crist amb més solennitat que altres anys, havent-hi anat moltes famílies de Barcelona i Sabadell originàries del poble. Durant les festes es beneí una bandera per a la casa-quarter de la guàrdia civil. Va ésser brodada per les senyores de la localitat i remesa al tinent de residència a Valls.

Camp de Tarragona

VILARRODONA. — La Secció Recreativa del Sindicat Agrícola i Calxa Rural d'aquesta població, el dia primer d'any va inaugurar el teatre que ha instal·lat a la sala de ball que té a l'estatge social, posant en escena «La creu de la masia» i «L'acaparador», essent interpretades per la colla d'aficionats que té l'«Ementat Sindicat».

Van obtenir un gran èxit, valent-se obligats a anunciar per al dia dels Reis la repetició de «La creu de la masia», puix foren molts els que, per haver-se esgotat les entrades, no pogueren presenciar tan simpàtica festa.

Els intèrprets i el seu director escènic foren molt felicitats.

SABADELL

A l'Associació de Música de Sabadell

Seguint el tercer curs, que d'una manera brillantíssima ve desenvolupant l'Associació de Música, de Sabadell, ens ha estat ofert, com a quart concert, el meravellós Chor Nacional d'Ucraina, el qual ha vingut a endur-se'n l'admiraçió i la totes viva simpatia dels nostres ciutadans: la nostra gent va oferir constantment als nacionalistes ucraïnians, per la seva valor artística palasada, una inabarcable sèrie d'ovacions, en les quals s'hi descobria unes ganes que els cantaires servessin del nostre poble, com a record inesborrable, aquell entusiasme i l'escampessin arreu en vagin en penyor de germanor.

Les cançons que feien el programa eren seleccionades en religioses, de Nadal i de populars diverses, essent els autors escollits Stetzanko, Leonóvitch, Koschytz, Stupnitsky i Lysenko, havent estat precis repetit diverses composicions, d'entre les quals no podem passar-nos d'esmentar «Als camps de Barychpol», «Avant, soc cosac», «Sona un violí al carrer», de Koschytz, «Per muntre i valls, de Stetzanko, i «Chichedricks», de Leonóvitch.

Les cançons religioses causaren al públic una veritable sensació, i és que, realment, nosaltres creïem que és on millor aconseguíem un conjunt perfecte.

En les que interpretaren no hi ca-

bia pas més perfecció, especialment en «Nostra Dona de Potchaiv», de Leonóvitch, aquest mestre admirable que fou atut covardament suara per forces bolxevistes, perdent malfauradament així la dolça Ucraïna un dels seus més deliciosos artistes. En aquesta cançó les veus dels ucraïnians es transformen en un meravellós instrument nou, inèdit, davant del qual hom es troba isolat de tota cosa terrenal, talmunt com si fos flotant en mig d'inespitaes regions enlluernadores.

El director, G. Kiritschenko, sent realment, i ho viu, tot això que el Chor canta, donant l'efecte que ell sol, en sí, ja és tota una institució, com si el Chor que ell dirigeix fos el reflex visible d'un Chor que du arraulit dins d'ell, i amb una folia de viure per poder cantar.

Evidentment, la vinguda d'aquesta corporació excel·lent haurà estat per a Sabadell una de les més grans manifestacions de cultura que s'hauran fet dins el darrer any 1931, essent de lloar, per tant, als directores de l'Associació de Música per aquest seu interès a posar en tan bon lloc el nom de la ciutat, elicitant-los, demés, ara que tenim el golg de poder lloar, coses que es fan a Sabadell ben fetes, per la cura i el sentit de bon gust que demostren en la presentació de programes, estudis que els acompanyen, invitacions i impresos, d'una manera especial unes magnífiques «sortides», a la qual cosa no solament no hi estem acostumats, sinó que justament estem acostumats a tot el contrari.

Exposició Joan Vila Olinq

Ha estat oberta a l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell una exposició de pintures, d'En Joan Vila Olinq, del qual tantes vegades hem tingut ocasió d'admirar-ne magnífiques obres.

Avui presenta en aquesta exposició prop d'una trentena de quadros, entre ells i aquarel·les, dels quals n'hi ha una gran part dedicada a paisatges del Vallès i dels voltants de la muntanya del Montserrat, i l'altra dedicada a assumptes de caça i de composició.

El conjunt d'aquesta exhibició ofereix una visió de rejuveniment, d'ascensió, i adhue diríem d'evolució dins el camí i al fons de la vida artística d'En Vila Olinq. Fa tot l'efecte d'una determinació conscient vers una nova tendència quant a la mateixa tècnica i concepció dels seus treballs, i la nota més agradable és que tota aquesta evolució va encaminada a enlairar-se, en anar guanyant, no valent-s'hi pas en les seves obres cap deix d'estancament o rutinari, sinó un desig de transformació constant.

Entretinent-nos davant les obres exposades, una per una, preferim, com a evidentment millor, l'assenyalada amb el número 4, paisatge, i la número 16, també paisatge, ambdues, ells; i volem remarcar molt particularment, oferint-li el nostre més viu elogi, l'aquarel·la número 2, que creïem que és la nota sobresortint de tota l'exposició.

Es llastima que justament sigui col·locada en un lloc on la claror — especialment de dia — hi vagi bastant malament per a ben apreciar-la.

Entre les notes dels voltants del Montserrat, n'hi han de ben simpàtiques, essent una bella col·lecció totes elles.

Auguram a En Vila i Olinq un franc èxit i un nou triomf entre els molts que ha aconseguit en la seva carrera, desitjant que a aquest èxit hi cooperin els amics de les arts i el públic de Sabadell; permetent-nos recomanar a En Vila, per aquest últim fi, i això ho diem accidentalment, com a nota ja a part, que doni les ordres necessàries al conserge que està encarregat de la sala de l'exposició, perquè en ésser les set del vespre o les deu de la nit s'abstingui d'escombrar i regar la sala i la porta o apagar barrearament els llums, obligant a abandonar la sala precipitadament i no gaire ben impressionats els visitants que es troben dintre.

En llocs on s'hi guarden veritables joies dedicades a l'esperit, cal que es tingui sempre present l'ambient amb què cal rodejar-les, i un conserge així creïem que hi és ben bé una mana de cosa completament exòtica.

—El vinent diumenge, dia 8 dels corrents, serà el darrer dia que es podrà visitar l'artístic pessebre que hi ha instal·lat a la sala d'actes del Col·legi dels PP. Escolapis, i que tant poderosament ha cridat l'atenció de les famílies sabadellenques.

El darrer diumenge varen passar de dues mil les persones que el van visitar.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Baralles de port

El cas d'uns mariners que baixen a terra, en un port, i es barallen amb gent de la població, és una cosa vulgar i vella, tan vella segurament com l'art de navegar.

Per això l'incident de Sebenico no hauria tingut cap importància, si no hi hagués, darrera de la baralla entre mariners italians i gent del país, la qüestió de les relacions italo-iugoeslaves. Una enquesta per cada costat, el castig dels culpables i unes explicacions diplomàtiques haurien bastat per a cloure el desagradable incident.

Qui té la culpa de la baralla? Els mariners del torpediner italià? El grup de croates amb el qual aquells es barallaren? La versió italiana dona la culpa als iugoeslavs. La versió iugoeslava dona la culpa als italians. Que la tinguin els uns, que la tinguin els altres, que la tinguin tots alhora, pel cas és igual. En si mateix, l'incident no passa d'una baralla de les que sovint veiem en els ports de mar. Adhuc acceptant la versió italiana, hi ha desproporció entre la importància dels fets i l'actitud energica i quasi violenta del Govern de Roma.

I és que l'incident de Sebenico ha vingut a aguditzar un conflicte anterior. Per això el conflicte ha pres tot seguit una forma més ampla. El Govern de Belgrad, en lloc de concretar-se a la qüestió promoguda per la baralla de Sebenico, ha plantejat integrament, davant la Societat de Nacions, la qüestió del compliment del tractat de Rapallo. El Govern iugoeslav es plany que no han estat executades per Itàlia totes les clausules del tractat.

Hi ha qui relaciona l'actitud del Govern italià davant l'incident de Sebenico amb la tivantor creixent que es nota entre Itàlia i la Petita Entente, composta, com és sabut, per Txecoslovàquia, Iugoslàvia i Romania. La recent mediació italiana en el conflicte austro-hongarès sobre el pleb del Burgenland ha tingut per efecte l'atribució a Hongria del districte de Sopron, amb forta contrarietat dels Guberns de Belgrad i de Praga, que desitjaven que el dit districte servís per a posar en comunicació, a través d'Àustria, els territoris de Iugoslàvia i Txecoslovàquia.

A. ROVIRA I VIRGILI

Fa alguns dies que les agències estrangeres parlen d'uns greus esdeveniments ocorreguts a Sebenico, port de la Dalmàcia, i que forma part de Sud-Eslàvia.

La impressió que donen les notícies de les agències és que aquests incidents han motivat que, tant el Govern de Belgrad com el de Roma, es mostren disgustats, i el segon fins ha tramès un ultimatum al primer demanant explicacions.

Però com que cap d'aquestes notícies ha dit absolutament res com van ocórrer els incidents, reproduïm d'un diari estranger la següent nota:

«Dien d'Espalio, d'origen iugoeslav, que, segons els primers resultats de la informació oberta per les autoritats sud-eslaves, l'incident de Sebenico va ocórrer en la següent forma:

La nit del 25 de desembre un grup de mariners italians del vaixell de guerra «Audace» havien baixat a terra, anant armats.

L'incident es va produir a la gran avinguda, a causa de paraules ofensives que els mariners pronunciaren contra un grup de paisans que passaven. Va sobrevindre una batucada i els mariners italians feren ús dels seus fusells.

Foren tramesos de seguida gendarmes i una patrulla militar iugoeslava al lloc del succeís per a dissoldre els grups i protegir els mariners en el seu retorn a bord. Així que estigueren en el vaixell aquest es va allunyar de la costa i va començar contra la ciutat un foc d'artilleria.

La reducció de la marina

Londres, 4. — Als cirkels navilers de Portsmouth es declara que la comissió d'homages de negocis, presidida per Sir Eric Geddes, preconitza una reducció considerable en els efectius de la marina. Aquesta reducció afectaria a 35.000 homes. — Havas.

La nebulosa europea

París, 4. — «Le Gaulois», parlant de la pròxima reunió del Consell Suprem, diu que el vast pla de reconstitució d'Europa és per ara un projecte nebulós. I afegeix: «L'indubtable és que se'ns demanaran nous sacrificis contra compensacions il·lusòries. La veritat és que anem envers el desconegut. I aquest viatge el fem molt sovint. Però, qui ens indicarà la porta de sortida?». — Havas.

L'agitació índia

Calcuta, 3. — Continua l'agitació a diverses regions de l'Índia, sense que

metraladores, que va durar fins a mitja nit.

El dia següent, un altre vaixell italià va entrar al port, quedant una botella a fora.

La població de Sebenico es mostra molt agitada i organitza manifestacions perquè el Govern iugoeslav protesti prop del Govern italià contra incidents d'aquesta classe.

Nua altra notícia de Belgrad diu que els mariners italians que visitaren la població foren maltractats, motivant això el desenvolupament dels successos.

Afegeix que, mentre els italians parlen de l'incident com d'una cosa trágica, les autoritats sud-eslaves estimen que, almenys per als italians, es tracta d'un fet sense importància, ja que els mariners pogueren arribar a bord bons i sans, mentre que els agressors sofriren nombroses baixes, a causa de la intervenció dels gendarmes.

El Govern de Roma persisteix a mirar els incidents com injuriosos per a Itàlia, i demana explicacions, no solament a les autoritats de Sebenico, sinó també al Govern sud-eslav.

El president del Consell, senyor Patxio, abans de donar satisfacció a Itàlia, ha volgut obrir una enquesta, a l'objecte d'apreciar els successos i marcar la conducta del Govern.

A Belgrad hi ha molta agitació, dient-se que Itàlia cerca únicament dissoldre la Petita Entente. Es creu, però, que els consells de prudència que han vingut d'algunes cancelleries seran escoltats i evitaran un conflicte.

per ara puc preveure's quan va a renàixer la tranquil·litat. El nombre de detencions practicades és un bon xic eloqüent. En aquesta ciutat hi ha tres mil cinc cents nacionalistes a la presó, dels quals set cents foren detinguts el dia abans de l'arribada del Príncep de Gales. — Havas.

La Conferència bàltica

Riga, 4. — Intervint pels periodistes el cap del Govern de Letònia, senyor Meierwicz, ha declarat que la pròxima Conferència del Bàltic tindrà lloc a aquesta ciutat.

La Conferència tractarà de les relacions econòmiques entre els Estats bàltics i establirà els principis d'una futura convenció comercial amb la Rússia soviètica. — Havas.

Incendi a la Normal de Carcassona

Carcassona, 4. — Anit es va declarar un violent incendi a l'Escola Normal de

Mestresses. El temporal de vent va impedir que pogués ésser dominat l'incendi. No hi ha hagut desgràcies personals. Les alumnes i professors pogueren salvar-se. L'edifici ha quedat completament destruït. Les pèrdues es calculen en un milió i mig de francs. — Havas.

Comunicat d'Angora

Angora, 4. — Comunicat oficial del dia 1.

Al sector de Kodja-ili, duel d'artilleria. L'enemic ha estat rebutjat amb grans pèrdues en intentar acostar-se a les nostres trinxeres.

Els nostres aeroplans han fet importants reconeixements al sector d'Afium-Kara-Hissar. — Havas.

La independència de Crimea

Constantinoble, 4. — El representant de la Crimea anuncia que havent acceptat el Govern de Moscou les 25 condicions de l'Assemblea tàrtara, la Crimea s'ha declarat independent.

Crimea tindrà el dret d'enviar representants plenipotenciaris a l'Estranger i tindrà completa independència a l'interior. — Havas.

Ex-sots-secretari francès processat

Nancy, 3. — A conseqüència de la instrucció verificada sobre les circumstàncies que fou ferit en 1914 l'ex-sots-secretari de Proveliments, M. Vilgrain, el capità instructor prop del Consell de guerra, ha decretat un manament de detenció contra el dit ex-sots-secretari. — Havas.

Opinió iugo-eslava

Belgrad, 4. — Als centres governamentals es diu que de no produir-se cap imprevist, l'incident de Sebenico quedaria aviat resolt per via diplomàtica.

El Govern iugo-eslav demanarà l'aplicació integral del Tractat de Rapallo. — Havas.

Les negociacions italo-gregues

Roma, 4. — Aquest matí, en tractar de les negociacions italo-gregues que han d'ésser sotmeses a la Conferència de Cannes, els delegats no aconseguiren posar-se d'acord.

En vista d'això, se celebrarà una altra reunió a Cannes. — Havas.

Temporal a París

París, 4. — Anit passada va caure damunt d'aquesta capital un fort temporal d'aigua i neu, calent molt llamps. Els termòmetres acuearen una forta baixa de temperatura. — Havas.

La Federació Internacional d'Estudiants

París, 4. — Una delegació d'estudiants argentins s'ha posat en relacions amb l'Associació d'estudiants francesos i ha obtingut en principi la seva adhesió a la Federació Internacional d'Estudiants, fundada a Mèxic, la qual cosa portarà com a conseqüència l'adhesió posterior de quasi totes les associacions d'estudiants d'Europa.

L'Associació francesa oferí pendre part al Congrés que s'ha de celebrar el 20 de setembre pròxim a Buenos Aires.

El secretariat general, creat a París, és el col·laborarà a la primera internacional d'estudiants.

La delegació argentina marxarà la setmana vinent cap a Espanya i Portugal amb el mateix objecte.

Els argentins van estar ahir a la Sorbona, on fou organitzat un lunch en son honor. — Havas.

El tècnic comercial francès a Espanya

París, 4. — M. Serruy, director d'acords comercials del ministeri de Comerç i delegat tècnic nomenat pel Govern francès per a intervenir en les negociacions econòmiques franco-espanyoles, sortirà el dia 5 del corrent de París cap a Espanya, arribant a Madrid el dia 6.

Immediatament es posarà a disposició de l'ambaixador de França, amb l'objecte que com més aviat millor puguin començar les negociacions amb el Govern espanyol. — Havas.

Periòdic suspès

El Cairo, 4. — El diari «Hunara», orgue oficiós de Saglou Bajá, ha estat suspès per ordre de les autoritats. — Havas.

La Conferència del desarmament

Washington, 4. — De procedència britànica s'anuncia que el comitè naval de la Conferència del desarmament tracta que siguin transformats els vaixells de guerra, destinats a desaparèixer, en vaixells de comerç. — Havas.

Washington, 4. — La delegació russa ha demanat els bons ofícis de Lord Balfour i de Hughes per a intervenir com a mediadors en la qüestió del Chantung, que es troba en una mena de carreró sense sortida. — Havas.

Washington, 4. — Contestant a la carta de Sarraut, en la qual aquest senyor desmentia categòricament l'existència d'un suposat acord franco-japonès relatiu a la Sibèria, el president de la Conferència de Washington, senyor Hughes, expressa la seva satisfacció per l'energica negativa del senyor Sarraut, considerant suficient per a esvair els rumors propagats, que no descanen sobre cap fonament.

Washington, 4. — En fer conèixer llur acceptació respecte a les restriccions relatives a la guerra submarina, els delegats francesos han manifestat també que accepten una declaració del senyor Root, dient que tots els comandants dels submarins que no compleixin aquestes restriccions, seran castigats amb la pena que s'aplica als pirates.

L'acceptació dels altres països, concernent a aquesta última declaració, encara no és coneguda. — Havas.

Els aliats han sortit de Sopron

Budapest, 4. — Les tropes aliades han sortit avui de Sopron, retransmetent-se'ls honors.

A Sopron s'han celebrat grans festes. — Havas.

La Banca italiana di Sconto

Roma, 4. — El diari italià diuen que el «Diari Oficial» publicarà avui un decret canviant els actuals administradors del Banc Italià di Sconto per comissaris judicials. — Havas.

La reunió de Cannes

Cannes, 4. — Aquest matí, a un quart d'onze, ha arribat a aquesta població el senyor Briand, acompanyat del seu seguit.

Ha estat rebut pels caps de les Delegacions que actualment es troben aquí.

Cannes, 4. — Aquest matí ha arribat a aquesta població el ministre de Negocis Estrangers anglès Lord Curzon.

Els senyors Briand i Lloyd George han celebrat una conferència que ha durat dues hores.

Avui han arribat el senyor Bonomi, acompanyat de les persones que componen la Delegació italiana.

París, 4. — El diari «Le Journal» publica un telegrama de Berlín, el qual diu que els diaris alemanys fan ressaltar que el senyor Rathenau ha marxat a Cannes, però sense missió oficial del Reich, el qual no ha estat invitat a pendre part a la Conferència del Consell Suprem.

I an observar també que l'ex-ministre senyor Rathenau fou invitat per determinats cirkels aliats que continués a disposició de l'Entente, amb l'objecte de facilitar les explicacions necessàries sobre la situació financiera alemanya. — Havas.

Lluites a Belfast

Belfast, 4. — Durant els nous desordres ocorreguts la nit passada, la tropa ha atacat els amotinats, utilitzant ametralladores, resultant tres morts i sis ferits. — Havas.

Hartlepool. — Ha esclatat un formidable incendi a un magatzem de fustes. Agafa una àrea de més de tres hectàrees i amenaça de propagar-se a unes grans drassanes properes.

Han quedat destruïdes moltes cases. — Havas.

Incendi en els establiments Fiat

París, 4. — El diari «L'Intransigeant» publica un despatx de Torí dient que s'ha declarat un violent incendi als establiments Fiat.

Les flames envairen uns magatzems en els quals havia cinc cents litres d'essència, i això dona motiu perquè augmentés el foc d'una manera considerable.

Les pèrdues ocasionades pel sinistre s'avaluen en un milió de llires. — Havas.

L'autonomia de Crimea

Constantinoble, 3. — S'ha concertat un acord a Moscou entre la delegació de Crimea i el Govern rus.

En virtut del dit acord, Crimea gaudirà d'autonomia completa i només dependrà del Govern de Moscou per aquells assumptes que estiguin relacionats amb la política exterior.

El Tractat ha entrat en vigor el dia 1 de l'actual.

També s'ha rebut un despatx dient que les negociacions empreses a Angora entre la delegació turcana i el Govern kemalista referents a la conclusió d'un Tractat d'amistat entre tots dos Guberns, han tingut felicitat.

Tots dos bàndols coincideixen en els punts de mira econòmic, comercial i militar.

L'Assemblea nacional discutirà i ratificarà el nou Tractat amb urgència. — Havas.

Els dels administradors de bancs italians

París, 4. — «L'Intransigeant» publica un telegrama de Roma dient que s'ha publicat un decret autoritzant els Tribunals de Roma perquè confiscin els béns dels administradors de tots els Bancos italians que s'han penguin llurs pagaments. — Havas.

Felicitació a Gourand

Beirut, 4. — Els catòlics armenis de Cilícia han enviat un telegrama al general Gourand, amb motiu del primer d'any, felicitant-lo efusivament i donant-li gràcies per l'hospitalitat que atorga a Síria als refugiats armenis. — Havas.

Les liquidacions de Borss a Itàlia

Roma, 4. — Els diaris diuen que el Sindicat d'Agents de canvi ha decidit suspendre la liquidació de Borsa corresponent a desembre, fins que el Govern hagi adoptat les mesures necessàries per a assegurar la situació. — Havas.

Els EE. UU. i la Conferència europea

Washington, 4. — Anit passada es va celebrar Consell de gabinet presidit per Mr. Harding, havent durat la reunió unes dues hores.

En el dit Consell es va tractar de la situació econòmica d'Europa i, encara que res es va dir oficialment, se sap que ni el President dels Estats Units ni el Govern, van decidir el Nordamèrica ha de pendre part o no a la Conferència Europea. — Havas.

Rússia i Xina contra el Japó

París, 4. — «Le Matin» publica un telegrama de Copenhaguen dient que el Govern dels Soviets ha enviat un emissari extraordinari a Pequín, per a proposar la unió militar entre Rússia i Xina, amb l'objecte de combatre al Japó. — Havas.

Itàlia i Iugoeslàvia

París, 4. — Un telegrama de Belgrad que publica «Le Matin» diu que encara no s'ha donat des de Roma cap contesta a la nota d'Iugoeslàvia demanant que la flota italiana es retirés de les aigües iugoeslaves. L'esmentada flota italiana continua realitzant demostracions navals en aquelles aigües.

El ministre de negocis Estrangers de Belgrad ha declarat que és impossible donar satisfacció a les greus exigències formulades per Rússia.

Mobilització russa

Riga, 4. — Diten de Moscou que s'ha ordenat la mobilització general a tota Rússia de tots els comunistes que hagin nascut en els anys 1899 i 1900. — Havas.

Temporals a França

París, 4. — Es reben nombrosos telegrams de províncies donant compte dels efectes causats per la tempesta de neu que va caure anit passada.

A Tolosa especialment, la violència de l'huracà ha ocasionat donys materials de molta importància. — Havas.

Els submarins i la marina mercant

Washington, 4. — El representant de França ha acceptat en principi la proposta americana prohibint als submarins contra els vaixells mercants. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Dijous, 5 de gener de 1922

L'actualitat política

ENS trobem en un instant molt suggestiu de la política espanyola. Tancades temporalment les Corts, el Govern prepara la tasca a fer en aquesta nova etapa: aranzels, pressupostos, etc. Ultra els aranzels, els pressupostos i els projectes que prepara el Ministre de Finances, suposem que el Govern iniciarà la solució dels altres problemes pendents, car cada Ministre tindrà sens dubte un pensament sobre les matèries relatives a la seva gestió.

Prescindint d'incidents i anècdotes, que no sempre tenen existència real, la situació política sembla consolidada. Fins i tot parla la gent política madrilenya de les facilitats relatives que trobarà el Govern en la pròxima legislatura.

Però, en parlar d'aquestes facilitats, la premsa i els polítics de Madrid ho fan en un to característic, revelador de la persistència colpadora d'un sentit arbitrari en l'apreciació de la realitat.

Davant una actuació de Govern, l'actitud de les oposicions pot ésser d'hostilitat o de col·laboració. Davant un programa concret de Govern, davant un projecte de llei, com a exemple, les oposicions poden combatre'l, acceptar-lo o intentar millorar-lo amb observacions i esmenes.

Però quan la premsa i els polítics madrilenys parlen de donar facilitats al Govern per aprovar els seus projectes no ho diuen en el sentit d'afavorir l'interès públic, sinó en el sentit de deixar lliure el que ells anomenen la *règia prerrogativa*.

Heu's aquí com, ni davant la tràgica realitat de l'actualitat espanyola, els diaris i els grims polítics de Madrid no saben reaccionar en un sentit patriòtic. Per a ells la tasca del Govern no té un interès públic, sinó un interès polític. I si estan, segons sembla, disposats a facilitar la tasca del Govern, no és pas perquè creguin que aquesta tasca és favorable als interessos del país, sinó per a *deixar lliure la règia prerrogativa*, de manera que pugui ésser donat el decret de dissolució de les Corts actuals als liberals o a qui sigui.

Perdura, doncs, en certs sectors madrilenys aquell concepte atàvic de la política que féu possible la pèrdua de les colònies i ha fet possible la catàstrofe d'Annual.

Contra aquest concepte atàvic de la política madrilenya, que és també el que dificulta la solució normal del nostre plet nacionalista, nosaltres lluitem amb totes les nostres forces.

Polítiques

«MONITOR»

La redacció d'aquesta gaseta nacional de política, d'art i de literatura informa als seus amics de tot Catalunya que s'ha obert l'abonament a aquesta publicació per a 1922, a la Llibreria Nacional Catalana, Granvia, 613; Galerías Dalmau, Portaferrissa, 18, i a la Llibreria Verdaguier, Rambla del Mig, 5.

Els subscriptors de fora de Barcelona poden adreçar-se per correspondència a l'administració del «Monitor», Granvia, 613.

A qui el sol·liciti li serà tramès un número de mostra de «Monitor», gratuïtament i acompanyat del pla editorial per a 1922.

Preu de la subscripció anual: 10 pessetes.

ELS REFORMISTES

Els asseguruen que el partit reformista, en les properes eleccions municipals, designarà pel districte VI a don Manuel Roviralta.

NOUS RETOLS EN CATALA

Aribau, 75. «Gran celler de Vall». Vins generosos, moscatell, malvesta de Stiges, ranci, xerocs variats, xampany, licors, amissats de Vall, conyac i xartrés, rom Jamaica, marasqui i vermut Torino.

La casa J. Vidal Riera, pintor, Ronda de Sant Antoni, 33, des del primer de gener té els retols de la fàbrica en català, que diuen: «Vidal Riera Pintor. Decoració. Botigues. Retols. Els pressupostos, correspondència, factures i comptabilitat es continuen fent en la nostra llengua».

La Diada de la Llengua Catalana

La festa d'homenatge a la llengua catalana, que tindrà lloc el dia 8 de gener, a les sis de la tarda, al Saló de Cent, enguany regularà brillantíssima. Hi tindrán representació totes les terres de llengua catalana. Les nostres entitats populars han estat invidades a la festa.

Hi parlaran l'eminent poeta mallorquí mossèn Llorenç Ribet; el culte publicista i regidor de l'Ajuntament de Perpinyà, H. Chauvet; el pulcre poeta valencià F. Puig Espert; l'eminent orador nacionalista Lluís Duran i Viesca; i En Joaquim Civera i Sorriani en representació de l'entitat organitzadora «Nostra Parla».

L'entrada serà per rigorosa invitació.

La nit del mateix dia se celebrará al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria un acte d'homenatge a la llengua i d'afirmació nacionalista.

Parlarà En Lluís Bartran i Pijoan, per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; En J. Riera Punll, per la Unió Catalanista; En J. Pujol, per l'Associació Catalana d'Estudiants; En Martí Esteve, per la Joventut Nacionalista; un representant del Centre A. de D. del C. i de la I.; i En J. Civera i Sorriani, en representació de «Nostra Parla».

L'acte serà públic.

L'Associació Catalana d'Estudiants, prega a tots els socis que es reuniran al local de l'entitat, el diumenge, dia 8, a les deu del matí per a acompanyar la senyera al festival de la Diada de la Llengua Catalana.

Les Idees i les Imatges

UN NOU CONVERTIT

Giovanni Papini, l'estrident ex-director de *La Voce*, s'ha convertit al catolicisme.

Aquest conegut escriptor italià acaba de publicar una remarcable apologia del Crist.

Arreu del món civilitzat hom constata avui una vera creuada intel·lectual favorable a la religió catòlica.

El segle dinovè, continuant la tasca del segle divuitè i de l'Enciclopèdia — aqueixa catedral cap per avall — fou, en gran part, molt hostil a l'Església.

Sthendhal, cert dia, en un pest de fanfarroneria absurda, abofetejà, real i positivament, una imatge del Fill de Déu, en la catedral d'Avinyó.

Vingué, després, la bofetada platònica i enguanyada, no menys injuriosa, d'Ernest Renan.

I tantes altres...

El nostre segle vint, malgrat les seves profundes nafres i pruges insensibles, pot esdevenir el segle reparador.

Així sia.

JOSEP MARIA JUNOY.

Generalitat

EL CONSELLER DE FINANCES

Ha marxat a Madrid el senyor Valles i Pujals, president d'aquesta Diputació.

EL «BUTLEI» DELS MESTRES

Hem rebut el primer número del «Butleí dels Mestres», suplement pedagògic de la revista «Quèders d'Estudi» que publica el Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya. Dintre el caràcter modest i pràctic que s'ha volgut imprimir a aquesta publicació, el conjunt del treball i articles produeixen el més bon efecte. En el número de referència figura el següent sumari:

«El Butleí dels Mestres», «El llenguatge, fet social», «Converses psicològiques», «El Microscopi a l'Escola», llibres, revistes, notícies breus: Mancomunitat de Catalunya i Balears, resta d'Espanya i països estrangers.

Aquesta petita revista ha de representar un bon complement a les obres de perfeccionament de mestres que duu a terme la Mancomunitat de Catalunya mitjançant l'Escola d'Estiu i dels Estudis Normals. A aquest fi la publicació s'envia gratuïtament a tots els mestres de Catalunya i Balears.

FIRMA D'UNA ESCRITURA

Autoritzada pel notari senyor Casades va signar ahir matí el president l'escriptura d'adjudicació, a favor de don Joan Rosell, de l'acopi de 3.570 metres cúbics de grava per a la conservació del ferm de la carretera d'Arbós a la de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys.

VISITES

Han visitat el senyor Puig i Cadafalch en el seu despatx de la Mancomunitat.

El senyor Cuenca.

El diputat de la Mancomunitat de Catalunya, don Lluís Yarnat Lazoli.

El senyor Clerva, de «Nostra Parla», per a invitar-lo a la Diada de la Llengua Catalana, que tindrà lloc el proper diumenge, dia 8, a la tarda, al Saló de Cent.

El conseller de Sanitat doctor Estadella i el doctor don Lluís Sayé.

El diputat a Corts don Narcís Pla i Deniel.

El diputat de la Mancomunitat senyor Flaquer.

El senyor Reinosó.

Don Josep A. Trabal.

El fundador de la nova revista «Catalunya Gràfica», Sr. Guasch, acompanyat de don Lluís Bartran i Pijoan.

El senador don Francesc d'A. Bartelina, delegat regi del Treball a Catalunya.

La doctora senyora Girera.

Don Josep Maria Bofill i Pitxot, de l'Institut d'Estudis Catalans, i don Asensi Codina, de la Institució Catalana d'Història Natural.

Don Vicens A. Ballester.

COMISSIÓ PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despat-

De Madrid estant

Maror política

Una altra vegada s'ha obert un interrogant en el camí de la vida. Amb l'enigma que tanca l'hermètica plenitud de l'any nou ens arriba també la inquietant angúnia d'un possible terriblestall polític.

No cal que em basquegi a assabentar el llegidor del com i del per què. Sobrerament s'és dit en tota forma com i per què ha brotat aquesta flor de malura que va empudegant el camp de la política espanyola.

De molt temps ençà, tots els conflictes, totes les transformacions, tota la profunda crisi provenen d'una mateixa causa: racia i essencial. D'ella arrenquen, també, en cada nou conflicte, totes les derivacions i significacions llurs.

Com és natural, cada vegada les coses presenten un aspecte distint, una que podríem anomenar manera diferencial i pròpia; però, en el fons, tot és la mateixa malaltia que supura la seva podridura per la captiva horror de les ferides.

Ahuc podríem afirmar que tota la de-adència de la política espanyola prové de què, en cada cas, en compte de cercar el remei a aquesta causa permanent i idèntica, s'han esmerçat sempre els doctors circumstancials a guarir superficialment les nafres aparents.

I, no obstant, el mal rau més profund, i fins que se n'exhaureixin les intimes arrels no veurem fallides i esterils les periòdiques brostades.

Una vegada per un motiu, altres per altre, en ocasions amb un pretext, sempre amb un inicial plantejament distint, el cas és sempre el mateix, la malura idèntica, la veritat dolorosa única i exacta.

Tant si es pretéxia una campanya contra unes disposicions, com si es predicava un encès anhel de moralitat; tant si es presenten motius d'interès general com si s'addueixen necessitats polítiques del moment, les grans perforacions de la política espanyola tenen, en el fons, la mateixa explicació desconhortadora i colpadora. Una subverbal crònica i malastruga de les que podríem anomenar, en política, valors morals.

Ho palesa ben clarament cada cas que es presenta. El moment actual no és pas una excepció, i si l'exa-

minem lleugerament, sense entrar en les particularitats circumstancials que el volen dar una fesomia pròpia, hi trobarem també reproduïda la significació a què al·ludeixo.

Perquè al cap i a la fi, es tracta, en definitiva, de què volen imposar el seu criteri d'una manera violenta i anticonstitucional aquells que no tan sols no tenen dret a fer-ho, sinó que, fins ara, callaren per tal d'aprofitar-se, en el silenci, de les circumstàncies que, mercès a l'amenssa de trencar-lo, els eren favorables.

Els dos moments del procés són, doncs, claríssims. Mentre el poder era arbitràriament, injustament, immoralment junyit a la seva voluntat, a l'ordre establert per les seves de-liberacions, trobaven acceptable la situació. Quan aquest estat de coses ha sofert una modificació, criden i avaloten, no pas contra la raó i essencial fonamentals de la situació, sinó contra aquells accidents i aquells actes en els quals la voluntat d'ells ha estat deixada de banda. És a dir, no es tracta d'una moralitat, sinó d'una concupiscència.

Com ha estat possible que el problema restés plantejat en aquests termes d'una absurditat tan palesa?

Les causes són velles i sempre les mateixes. A voltes el poder ha seguit el mateix procés que acabó d'assenyalar. S'ha volgut fer fort col·lant-se en l'aconteïment d'aquells que criden, donant-los aleshores més del que al propi prestat del poder era convenient. Quan se n'ha volgut desentendre no hi ha estat a temps.

Heu's aquí tot l'argument de la comèdia actual.

El ministre de la Guerra, que toca les conseqüències de les seves febleses passades amb certa orgull, potser no tindrà ja temps de penedir-se.

El mal és antic i molt estès. Però caldria que, davant les doloroses llicens de la realitat, s'assabentessin tots de la necessitat imperiosa de restituir al poder públic tota la puixança i tota la integritat de les imprescindibles valors morals.

RAFAEL MARQUINA

3-1-22.

xat els següents assumptes de la Secció d'Interessos generals:

Recurs interposat per don Jaume Alsina contra l'acord de l'Ajuntament de Canet de Mar autoritzant a don Aleix Llorens per a constituir en terrenys de Nostra Senyora de la Misericòrdia.

Decret de tràmit per a informar el recurs d'alçada interposat per don Emili Marfà contra una multa que li va imposar la Tinència d'Alcaldia del districte quart d'aquesta ciutat per infringir el reglament de Tracció urbana.

Recurs d'alçada interposat per don Joan Fàbregas contra una multa que li va imposar la Tinència d'Alcaldia del districte quart d'aquesta ciutat.

Idem id. id. pels senyors Ferrer i Companyia contra una multa de 25 pessetes imposada per la Tinència d'Alcaldia del districte vuitè el 25 de juny últim per anar contra direcció l'automòbil núm. 6368.

Idem id. id. per la S. A. «Companyia General de Cotxes i Automòbils» contra una multa de 25 pessetes, imposada per la Tinència d'Alcaldia del districte vuitè d'aquesta ciutat per circular contra direcció l'automòbil núm. 3071.

Idem id. id. contra una multa de 25 pessetes imposada per la Tinència d'Alcaldia del districte vuitè d'aquesta ciutat, el 22 de setembre últim, per infracció de les Ordenances municipals.

Idem id. id. contra una multa de 10 pessetes imposada per la Tinència d'Alcaldia del districte vuitè el 9 de setembre últim, per infracció de les Ordenances municipals.

CURSOS ESPECIALS DE L'ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS

L'Escola d'Alts Estudis Comercials ha organitzat una sèrie de tres Cursos especials sobre Assegurances, Impostos i Societats, que s'inauguraran oficialment el proper diumenge, dia 9. Aquests Cursos han estat conflatats, respectivament, als senyors Ernest Bazin, Joaquim Ducet i Ramon Güell.

El senyor Ernest Bazin, actuari-matemàtic del Banc Vítalici d'Espanya, desenvoluparà un curs sobre les Matemàtiques aplicades a les Assegurances.

Aquest curs comprendrà 25 lliçons en llengua francesa. Don Joaquim Ducet dissertarà, en el seu curs de 23 lliçons, sobre l'Impost d'utilitats, sobre la Indústria i el Comerç. En son caràcter de cap de comptabilitat de la Delegació d'Hisenda de Barcelona, el senyor Ducet podrà donar a les seves explicacions un caràcter essencialment pràctic.

El tercer curs especial ha estat conflat a l'advocat don Ramon Güell, el qual explicarà 24 lliçons tractant de les Societats Mercantils espanyoles.

Els senyors Bazin, Ducet i Güell donaran, respectivament, els dies 10, 12 i 14 de gener, una conferència explicativa del contingut dels seus cursos, començant a explicar aquests cursos en la forma següent: el senyor Bazin, els dimarts i divendres, essent la seva primera lliçó el dimarts, dia 17; el senyor Ducet, els dimecres i dissabtes, donant la seva primera lliçó el dimecres, dia 18; i el senyor Güell, els dijous i dijous, explicant la seva primera lliçó el dijous, dia 16.

A l'acte de la inauguració, el qual s'espera hi assisteixi una representació del Consell Permanent de la Mancomunitat, pendran la paraula, junt amb els conferenciants, el director de l'Escola d'Estiu, don Miquel Vidal i Guardiola.

Tots aquests actes, així com les lliçons que comprendran els cursos, s'efectuaran a les deu de la veslla, a fi de facilitar l'assistència d'empleats i funcionaris i en raó d'ésser nocturns i perquè tinguin lloc en un indret centric de la ciutat, es realitzaran en els locals de l'Escola de Funcionaris (carrer del Bisbe, Palau de la Generalitat).

Per assistir a aquests cursos especials cal inscriure's prèviament. La inscripció, que podrà fer-se fins al dia mateix de la primera lliçó de cada curs, serà de 5 pessetes, amb dret a assistir a tots tres cursos. Serà gratuïta per als alumnes i ex-alumnes de l'Escola.

Les inscripcions podran fer-se, tots els matins, de deu a dotze, a la Secretaria de l'Escola de Funcionaris i, totes les tardes, de sis a vuit, a la Secretaria de l'Escola d'Alts Estudis Comercials.

A propòsit del ferrocarril Ax-Ripoll

El diputat francès pel departament dels Pirineus Orientals, mon-sieur Brousse, en el seu diari «L'Indépendant», de Perpinyà, corresponent al dia 23 de desembre, proposa, s'ocupa de la reunió que darrerament tingué lloc a Puigcerdà, per a gestionar dels poders públics la prompta terminació de la part espanyola del ferrocarril transpirenenc Ax-Puigcerdà-Ripoll, i en comentar la relació donada sobre el particular pel periòdic francès «L'Espagne», fa afirmacions que cal recollir, per tal de demostrar que les unes, no són exactes, i que les altres, con-vé que les tingui en compte el Govern espanyol, en els «pourparlers», que haurà de celebrar amb el francès, tant en la resolució de la importan-tíssima qüestió de les algues del llac de Lanós, com per a les altres relacionades amb la nova via de com-municació entre França i Espanya.

Comença M. Brousse en el seu ar-ticle, que intitula «Les Transpyré-néennes», per a recordar les paraules del nostre il·lustre Cambó, en el ban-quet celebrat amb motiu de la inau-guració del tros de línia de Ripoll a Ribes, referents a que la part espanyola de l'obra internacional estaria acabada i a punt d'ésser lliura-da a l'exploatació, en el terme de dos anys, o sigui a la fi de l'estiu pas-sat, i fent ressaltar que els fets no han respectat a aquelles paraules del gran estadista català, es permet el periodista francès, establir asser-cions, que, seriosament, no poden tansols ésser admeses a discussió, perquè no hi ha dret a sostenir, com sosté M. Brousse, que els treballs d'infraestructura de l'Ax-Ripoll, en la part compresa entre Ribes i Puigcerdà, estiguin per a fer encara, i que els de superestructura són «dans les limbes», o sigui per començar, quan tothom sap que això no és veritat.

Si el diputat dels Pirineus Ori-entals s'hagués volgut donar la pena de recórrer la part espanyola d'a-quella línia internacional, hauria pogut veure, pels seus propis ulls, el greu manament fer a la veritat, amb les seves assercions esmentades, puix hauria pogut veure com la in-fraestructura de la via de què parla està ja esbolicada, faltant sols en al-guns pocs punts, detalls insignifi-cants, que no poden ésser obstacle, per a la terminació de la superes-tructura, en la qual hi ha únicament, de tres a quatre mesos de treball, per a deixar-la acabada per complet; i hauria pogut també assabentar-se que es col·loquen els rails en el túnel, Heliopidal, de què, probable-ment a la fi d'aquest mes, la màqui-na podrà arribar al túnel de Toses i a darrers de febrer a la Molina, i que pel juny es gairebé segur que el tren serà inaugurat fins a Puig-cerdà.

Tampoc està encertat M. Brousse, insistint en què la via de l'Ax-Ripoll hauria de tenir l'amplada francesa, fins a Barcelona, perquè, com ja li va dir en una altra ocasió l'actual ministre de Finances, això valdria tant com traslladar la frontera de la Cerdanya a Barcelona, de no donar-se la mateixa amplada a les al-tres línies d'Espanya; a part que, nosaltres, amb el mateix dret, po-dríem pretendre que l'amplada espanyola fos la de la via, des de Puig-cerdà a París, i a part també què, amb motiu de la gran guerra europea, quedaren demostrats els greus inconvenients de la uniformi-tat de l'amplada de les vies de ferro-carril entre Estats veïns.

S'afirma, demés, en l'article es-menat — no eabem amb quin fonam-ent — que ni la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, ni la de Madrid, Saragossa i Ala-cant, volen encarregar-se de l'explo-tació de Ripoll-Puigcerdà, i que, per per consegüent, de no encarregar-se'n l'Estat espanyol, la millor solu-

ció seria «que es concedís l'empresa a la Companyia del Midi de França, ja que així, d'altra part, es facilitaria la resolució de la qüestió de les algues del Lanós, amb les quals es podria donar la força a tota la línia transpirenca, a la francesa i a l'espanyola, quedant a l'ensense res-soltes també les dificultats (?)», en que es troba Espanya per a la trac-ció».

Mes aquestes afirmacions i l'argu-ment que es preté deduir-ne són in-admissibles. Són inadmissibles, per-què, prescindint de què actualment, i mentre no s'hagi donat solució al greu problema de transports, que te-nim plantejat a Espanya, no cal pen-sar que cap companyia s'aventuri a entreprendre una explotació d'aquesta naturalesa i de tanta importància, en tot cas, és indubtable que abans d'admetre una entitat estrangera, per respectable que sigui, a la rea-lització d'un negoci en cosa que per-tany a l'Estat, aquest podria i l'hau-ria de fer pel seu compte, com ja pel seu compte va explotant el tros de línia de Ripoll a Ribes.

Naturalment que, segons el Con-veni Internacional de l'any 1904, i havent optat l'Estat espanyol en fer i en executar el projecte de la seva part de l'Ax-Ripoll per la tracció elèctrica i no per la de vapor, aque-lla s'imposa a aquesta; però això no impeditx que mentre França treba-lli en acabar la seva part de línia — cosa que, anant de presa, en té per dos anys — pugui Espanya ex-ploitar la seva part per tracció de vapor, o per la que cregui més convenient.

Per altra part, és evident que, en definitiva, la millor solució per a la tracció de l'Ax-Ripoll, tant a la part espanyola, com a la francesa, fora la utilització dels salts del llac de Lanós, sense l'arbitraria desvia-ció de les seves algues cap a l'Arlege, pretesa per la Companyia dels Ca-mins de Ferro del Midi de França, puix no hi ha dubte que const-ruint els salts del costat que mira a Espanya, hi hauria força, no sola-ment per a fer marxar l'Ax-Ripoll, sinó també per a fer seguir els trens, per un cap, fins a Barcelona, i per l'altra, fins a Tolosa, i, tal vol-ta, si es combinessin altres elements de què França podria disposar, fins a París; sobretot tant en compte que la derivació de les algues esmenta-des es podria fer arribar fins a la presa del canal de Puigcerdà, ja que, segons es veu, els usuaris francesos del riu Carol podrien obtenir com-pensacions amb altres aprofitaments, que els concediria el Govern francès. I no es digui que el pendre un ferrocarril espanyol la seva força en territori estranger, sigui inconve-nient per raons d'estratègia i altres de defensa nacional, perquè — de-ixant de banda que l'experiència ha demostrat d'una manera ben palesa, la facilitat amb que, en cas de gu-erra, es pot interrompre o inutilitzar una línia de ferrocarril, — s'imagi es presentés l'eventualitat que Fran-ça retirés la força, sempre es podria utilitzar per als transports militars i altres necessaris, la tracció de va-por per locomotors de prou tone-latge, que l'Estat espanyol podria procurar-se fàcilment, o adquirir-les i tenir-les reservades, en previsió de la contingència expressada.

Per tant, és d'esperar que aque-sta solució sigui la que prosperi, en definitiva, i que, per consegüent, els dos governs, l'espanyol i el francès, es posin d'acord, a fi d'arribar a un conveni sobre la utilització de la se-va vessant natural — per a la trac-ció de l'Ax-Ripoll i, a ésser possible, també per a la dels seus derivats; tot això com és lògic i just, sota la base que Espanya, o contribueixi amb una major proporció a les obres a fer, o pagui a França amb diner la força que es transmeti.

Rafel BORRELL

La Universitat

Ha estat jubilat don Joaquim Es-po-na Nulx, catedràtic numerari i direc-tor de l'Institut de Girona, que feia molts anys exercia els dos càrrecs amb gran entesa i bondat.

—El doctor Aranzadi ha conferen-ciat amb el rector sobre els treballs seus que s'han de publicar a l'anuari i, demés, sobre les reformes neces-sàries al local de les seves classes de

ciències perquè pugui donar-les en bones condicions.

—Ha estat nomenada mestressa substituta de Danzell (Lleyda), donya Carme Company, i mestre substitut de Boix (Lleida) don Ju Bosort.

—L'Ajuntament de Torroella de Flu-via ha participat al rector que el dia 8 del corrent inaugurarà les noves escoles.

—El rector ha rebut de la casa J. Uriach i Companyia 500 pessetes des-tinades als fins benèfics de l'Hospital.

Carta d'una casada jove als Reis d'Orient

Honorables senyors Reis: Aquest any no us demano res. Vos he de-manat ja tant!

D'ençà de ja primera nina fins a l'anell de promesa de l'any passat, la vostra real presència ha anat mar-cant cada vegada la vibració màxima en el registre de les meves emocions. Dona tant de goig veure granar les esperances en el camp dels somnis i del misteri!

Es estrany. El mateix anell de promesa sembla que m'hauria hagut de commoure més arribant-me de les mans del meu estimat i no fou pas així. I és que vosaltres sabeu dur les coses de manera tan prodigiosa que conserven l'ecall de qui us les encomana, bruyint-lo, de més a més, amb la rosada de la il·lusió.

Però aquest any, ja us ho he dit, no us demano res.

All Soc tan benaurada, que no sé guardar-me el secret. Jo em creia que no hi havia més reis que vosaltres... i m'espero un altre. Un altre que, no us n'ofengueu, porta més tresors d'il·lusions que els vostres, perquè és un infant.

Ve, també, de les llunyanies blaves i daurades i camina per les vies as-soladades del misteri. I, com a vos-altres, el guia una estrella, que és l'amor que vareu coronar amb l'adell de prometatge. Ja fa dies que el pre-sento i el vaig sentint tan a la vora que fins n'apercebeixo el respirar. La vida del meu marit i la meua s'es-codren de fa un temps dins una nit tan plena de meravelles i d'esperan-ces com la de la vostra vinguda.

Aquest any no us demano res... per-què ja ho tino tot.

Per la còpia

BLAI

Govern civil

EL GOVERNADOR

Ahí el governador seguita fent lli-t. Per la fredor ragnant, el metge li ha aconsellat que no es llevés.

ALARMA AL GOVERN CIVIL

Ahí, a primera hora de la tarda, en una de les dependències del Govern ci-vil, mentre el senyor Luengo con-ver-sava amb els periodistes, es produí un curt circuit en una de les con-duccions elèctriques, sorgint flames que anaven seguint als fils.

De moment es produí alarma, to-thom donava ordres, tothom anava d'un cantó a l'altre i el foc anava avançant.

D'AIGUES

El Negociat d'Aigües, d'ordre del governador, fa públic que don Fran-cesc Carreras i Sala sol·licita la in-scripció d'un aprofitament d'algues de la Mina Vella de Montmeló, proce-dent del riu Congost, destinat a re-gar, en terme municipal de Montme-ló, assenyalant-se el termini de vint dies perquè puguin reclamar per es-criu tots els que es creguin perjudi-cats per la dita petició.

MORT PER UN TREN

De Sabadell van comunicar ahir al governador, que un tren descendent de Terrassa va agafar, en el quilò-metre 344, entre una i altra ciutat, el guarda-barreres Daniel Feliu Sa-durní i el va deixar mort a l'acte.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar deguda-ment els originals amb un se-gell o una firma: . . .

L'actualitat social

Tornen els atemptats

Ahí a la tarda, a les dues, al car-rer de València, davant del número 553, entre els carrers de Des de Maig i l'Independència, s'ha començat un nou atemptat.

Quatre desconeguts han anegat al-guns trets de pistola a un home que passava, el qual ha caigut a terra, ferit.

La víctima ha resultat dir-se Ma-rian Sans i Pau, de 32 anys, casat, venedor ambulat, domiciliat al car-rer d'Aragó, número 575.

Segons es deia al lloc del succés, el ferit era acusat d'ésser confident de la policia.

Recollit el pacient ha estat portat al dispensari de Sant Martí.

Tenia greus ferides al cap i al ven-tre.

Un cop curat, ha estat traslladat a l'Hospital Clínic.

Li han estat trobades al damunt dues pistoles Star, carregades.

Hem sentit assegurar que el ferit havia format part de la banda del baró Koebig, essent el darrer que quedava, i que en certa ocasió va ésser objecte d'una agressió a la car-terera de Ribes, sortint-ne il·lès.

ELS FARMACEUTICS

Ahí al matí van arribar de Ma-drid el doctor Bulido, senador i pre-sident del Consell de Sanitat; el pre-sident de la Unió Farmacèutica Es-panyola, doctor Erasó; el president del Col·legi provincial de farmaceu-tics de Madrid, doctor Villegas, i el president de l'Associació d'Estu-diants de Farmàcia, senyor Gil.

Van ésser rebuts per molts farma-ceutics.

Venen per a informar-se respecte de la qüestió suscitada per les de-mànies formulades al Congrés pel dipu-tat a Cortes senyor Martínez Villar.

VAGA ACABADA

A la fabrica Saladrigas, de la Bar-celona han reprès el treball els 80 operaris que estaven en vaga.

ASSENYALAMENT DE DUES VISTES INTERESSANTS

Per al dia 17 del present mes, a la secció segona, ha estat assenyalada la celebració del judici per fabrica-ció i tenàcia d'explosius contra Isa-bel Prat Noguera.

Com es recordarà, el dia 5 d'agost, i en el domicili de la Isabel, carrer dels Matges, número 6, va fer explo-sió una bomba que estaven confe-cionant el fill de la processada, An-gel Noguera i un altre subjecte anomenat Pau García, resultant tots dos morts a conseqüència de l'explosió, i ferit un altre fill de la Isabel, anomenat Josep, menor d'edat. En el dit domicili, la policia va trobar, en re-gistres posteriors, altres bombes.

El «Nadal i Reis del Nen pobre»

Més donatius rebuts: rebuts: Turró i Valls, algunes capses de polseres; Ramon Tobella, llibres; E. Sol-ler, nines; Portabella i Germain, ob-jectes de pertinença; nens del se-nyor Massó i Llorens, diputat de la Mancomunitat, 25 pessetes; nena Ma-ria Guarro i Casas, 25 pessetes.

Continuant es van rebent dona-tius a l'estatge de les Escoles Cata-lanes Verdader, Aragó, 359, prin-cipal.

La Junta Directiva de les Escoles Catalanes Verdader, organitzadora del Nadal i Reis del Nen Pobre, es complau a donar afectuoses mercès a tots quantes prengueren part en el grandios festival celebrat al Palau de la Fira de Mostres la tarda de la diada de Sant Esteve.

Es complau també a fer públic agraïment al Comitè de la Fira i a l'Ajuntament per les facilitats dona-des per la celebració de l'esmentat festival.

El dia de Nadal tingué lloc a l'es-tatge de les Escoles el repartiment de torrons, xerps i neules.

Resultava verament corprendor el veure la il·lusió amb que els infants rebien aquells donatius, i el contem-plar la seva ingènua alegria era el més gran premi que els donants po-dien rebre per llur benefactora obra: robes i llaminadures.

El fiscal acusa la processada d'en-coberidora del fet i demana per a ella vuit anys de presó major.

A la secció quarta, per al dia 17 de febrer, ha estat al mateix temps as-senyalat un judici interessant per ho-micidi contra Evarist Suárez Medra-no. Aquest estava empleat a la fabri-ca de cervesa «La Bohèmia», on el dia 29 de juny de 1921, es va presentar l'ex-operari Lluís Jener Codina, en estat d'ubriaguesa, reclamant a l'en-carregat de l'esmentat establiment, Narcís Grifols Ferrer, uns jornals que deia que se li devien per treballs ex-traordinaris. Com que el Grifols no va atendre la reclamació, el Jener, traient una pistola, va disparar contra el Grifols, ferint-lo al coll, entaulant-se després una lluita entre ells. En els dits moments, el processat Suárez, veient el seu encarregat en perill, va-lent-se d'una pistola, disparà contra el Jener, causant-li la mort instantà-nia.

El fiscal senyor Medina, qualificant el fet en forma alternativa d'ho-micidi simple sense circumstàncies mo-dificatives o amb l'eximent d'haver obrat el processat en defensa d'una altra persona.

La pena demandada en el primer cas és de 15 anys de reclusió i en el segon se sol·licita la llibre absolució.

El defensor, que és el lletrat se-nyor Puig, considera l'existència de l'eximent esmentada i demana l'ab-solució.

EL DETINGUT PARES

Li va ésser aixecada la incomuni-cació que pesava damunt el Manuel Parés, detingut temps enrera perquè en un registre que s'efectuà al bar de la seva propietat del carrer de Sant Oleguer, s'hi va trobar una carta del seu cosí Andreu Nin, detingut a Ber-lín.

ELS ESTRANGERS RESIDENTS A BARCELONA

Per aquesta Jefatura superior de policia, s'han començat els treballs d'una estadística dels estrangers re-sidents a Barcelona, en la qual es fan constar els seus mitjans de vida, per a esbrinar els que han pres aquesta capital com a camp d'operacions il·lícites.

Els que no puguin justificar llur presència en aquesta capital, seran ex-pulsats.

DETENCIONS

Han estat detinguts per la policia Isidre Gavín i Miquel Miralles, pre-sident i secretari respectivament del Sindicat Unió del ram de construcció de la barriada de Gràcia.

Els detinguts estan considerats per la policia com a perillosos sindicalis-tes que estaven tractant de reorganit-zar el Sindicat Unió del ram de con-strucció de Gràcia, i segons sembla, han pres part en diversos atemptats.

Per a la diada dels Reis s'han pre-parat 2.500 lots de joguines, llibres, robes i llaminadures.

Per tal que puguin arribar els lots al major nombre de nens i ne-nes pobres de la nostra ciutat, s'ha acordat repartir tiquets als senyors tinentes d'alcalde, premsa, senyors rectors, entitats que han ajudat a la nostra obra, Junta de Protecció de la Infància, Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana i Asil de nens cecs de la Barceloneta.

A les Escoles es continua l'afuèn-cia de mares amb llurs fillets que vénen a cercar tiquets, a tots les quals es procura complaure.

Es prega a tots els que han contri-buït a l'obra del Nadal i Reis del Nen pobre i desitgin repartir lots, que passin per les Escoles, de les set a les nou del vespre, on els seran facilitats.

Les armes de foc

Al migdia d'ahir, a la casa núme-ro 64 del carrer d'Agustí Milà, Sant Andreu, dos nois jugaven amb una escopeta del pare d'un d'ells.

El noi Sebastià Salgué, de setze anys, estirava l'arma per pendre-la de les mans de l'altre, Joan Anglada Mateu, de 13. Tot d'una, l'arma es va disparar i l'Anglada va rebre la per-digonada a la cara.

Van acudir a ja detonació els veïns i van portar el pobre noi al dispensari de Sant Andreu, on va morir als pocs moments.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

EL SUCESSOR D'EN WEYLER

Madrid, 5, 12'30 matí. Per a substituir el general Weyler en el càrrec de l'Estat Major Central de l'Exèrcit, s'han citat els noms del general Marina i del general Olaguer.

Cas que el designat fós el general Olaguer, passaria a la Capitania general de Catalunya, el general Aizpuru.

DEFUGINT TOT HOMENATGE

Durant tota la tarda han continuat els comentaris referents a la dimissió del general Weyler.

Bastants subordinats d'aquest, que no presten serveis certament a les seves ordres, que casualment li han parlat avui, han anunciat al veterà general que ja l'indran ocasió de complimentar-lo el dia de la Pasqua militar.

El general Weyler els ha manifestat que demà farà remesa del càrrec de l'Estat Major Central al segon cap, éssent proposat fer-hi el seu absentar-se demà mateix d'aquesta Cort.

D'aquesta manera rebutja el general Weyler tot homenatge que en son honor es proposessin fer-li els elements militars.

EL MINISTRE DE LA GUERRA

Abans del Consell, un ministre deia que el d'avui seria important, perquè s'hi tractaria de les qüestions militars, és a dir, de tot el relacionat amb l'actuació a l'Àfrica del senyor Cierva i de les seves derivacions.

Els íntims del senyor Cierva asseguraven pel contrari, que aquest es trobava en aquests moments molt tranquil i fins es podia dir que satisfet, per motius justificats.

L'actuació del ministre de la Guerra al Marroc havia estat aprovada en elevades esferes, en terme, que equivalien a una ratificació de confiança.

OPOSICIONS

S'ha reunit el tribunal d'oposicions a la Judicatura i Ministeri Fiscal, començant la revisió dels expedients dels sol·licitants, excloent aquells als quals els manca algun document, omisió que, segons el reglament, és motiu suficient per a l'exclusió, si no es completa abans que el tribunal examini els expedients.

Com que el nombre d'opositors és el de 750, el tribunal no ha pogut donar per terminada la seva tasca, deixant la continuació d'aquests exàmens per als dies successius.

NOTA BURSATIL

Segueixen fermes els cabals públics. La partida de l'Interior guanya 15 cèntims i tanca a 87'85. Els Tresors, fermes, i les cèdules cinc per cent en alta de 40 cèntims.

El Banc d'Espanya descompta el dividend complementari de 30 duros a 500. L'Hispano també descompta el dividend i tanca a 166. El Rio de la Plata puja dues pessetes i els Ferrocarrils presenten bon aspecte.

Els francs pugen 90 cèntims, les lliures 2, els suïssos 10 i les llires 80. Els dolars, els francs belgues i els marcs cedeixen lleugerament.

DETENCIÓ

Per la guàrdia civil d'aquesta vila han estat detinguts dos individus que es dedicaven a expedir participacions falses de la rifa pasqual.

El procediment era el de fer 200 participacions d'una pesseta per cada dècim de 15 i procuraven treballar prop de persones necessitades i de poca cultura.

La guàrdia civil els intervingué una forta quantitat i quatre dècims i ha recollit 466 participacions venudes i altres tantes persones, evitant, amb això, un conflicte si haguessin estat premiats els números falsificats.

Els detinguts han estat portats a la presó.

AMPLIACIÓ DEL CONSELL

Poc després de les set han donat els ministres per terminat el Consell plenari, dit, per a continuar l'examen de la matèria aranzelària.

Ha terminat l'estudi del segon grup i ha començat el tercer, arribant fins a la partida 212, que tracta de tot el que es relaciona amb els animals vi-vents.

El general ha predominat el criteri sustentat pels ministres liberals, favorables a la rebalta de drets.

Com que les partides sobre carbons i petroli han d'ésser molt debatudes, s'ha convingut en ajornar la seva discussió per a facilitar l'avenç de totes les altres, sotmeses al Consell de ministres.

L'expectació el Consell havia despertat, sobre el que pogués passar en tractar-se del plebiscit en relació amb el problema del Marroc i de les seves derivacions, s'ha vist defraudada en conèixer l'autèntica referència dels ministres que el senyor Cierva no ha dit ni una sola paraula relacionada amb el seu recent viatge al Marroc, ni amb la dimissió o el rellevament del general Weyler.

De la perplexitat dels periodistes participaven els propis ministres, que no s'explicaven que en el Consell celebrat aquesta tarda pogués haver-hi una qüestió tan important sobre la qual ve girant tota l'atenció política en aquests moments; però és més, fins algun ministre no amagava la seva estranyesa davant de l'hermetisme del senyor Cierva.

Fins el dilluns vinent no tornara a reunir-se el Consell de ministres, de manera que, oficialment, no coneixem que hagi cessat el cap de l'Estat Major Central.

El senyor Cambó ha pregat als seus companys que el visitin separatament en dies successius per a anar donant-li compte dels pressupostos dels seus respectius departaments, i que tinguin cura de reduir les despeses tot el que els sigui possible.

Té el Govern un criteri tan restrictiu, que per a la reducció de les despeses s'arribarà inclòs a la desaparició d'alguns organismes arcaics que hi ha a quasi tots els ministeris, per mitjà de l'amortització de les plaques.

En això serà inflexible, retallant sense pietat les despeses, puix el ministre de Finances tracta de confeccionar uns pressupostos que no siguin els formularis d'èpoques anteriors, sinó que responguin a la capacitat econòmica del país.

El senyor Cierva, en rebre aquesta nit alguns dels periodistes que al visiten cada dia, s'expressava com sempre, amb el seu habitual optimisme, i per a evadir els recels que en el Consell no s'haguessin tractat de la qüestió política, ho justificava dient que, separatament tots els ministres coneixien els esdeveniments en la forma que públicament s'han desenrotllat.

LA CORRESPONDENCIA MILITAR

Comentant «La Correspondencia Militar» els enginyers del senyor Cierva, diu que no ha de seguir-lo per aquest camí, puix la campanya que realitza afecta a interessos molt més elevats. I després afegeix:

El senyor Cierva, en primer lloc, i els que amb ell comparteixen, dintre i fora del Govern, les responsabilitats que es despronen de l'exercici del poder, han de meditar bé, com venim sostenint aquests dies, i recordar, entre altres coses, que no convé oblidar, a on porta a l'exèrcit i al país en març de 1918, l'obcecació, l'error, la passió i temeritat inconcebible d'aquell ministre de la Guerra que, sense necessitat reconeguda, va voler per al sol afrontar i resoldre des del palau de Bonavista el conflicte de Correus i Telègrafs. Perquè en tot això pensem i perquè coneixem bé el que el ministre de la Guerra o ignora o amaga, estem donant aquests dies reiterades veus d'alarma que inspirem en el més sà patriotisme i en la més elemental i noble de les previsions. A tot això es contesta amb burles en públic i amb el crit sord entre les tenebres de donar la batalla. Ho lamentem, però les gents sensates compendran que en aquest cas ve a la memòria el vell adagi castellà: «Quién siembra vientos, recoge tempestades».

FIRMA DE MARINA

Delat decret disposant que el personal obrer de l'Escola i tallers d'Aeronàutica Naval formi part de la Metrànica permanent de l'Armada. Idem aprovant el Reglament a què s'han de subjectar els honors a la veu i al canó que reben els vaixells de l'Armada.

Proposta d'ingrés al Cos de Sanitat Militar de l'Armada com a metges segons, dels opositors aprovats en les darreres oposicions.

Idem d'ascens reglamentari a alferres de fragata dels alumnes que han

terminat llurs estudis a l'Escola Naval.

Idem d'ascens dels alumnes d'Administració de l'Armada que han terminat llurs estudis.

COMINACIÓ

Avui s'assegurava que per part de determinats elements s'adoptarà una resolució immediata i apremiant si el ministre de la Guerra no rectifica la conducta observada fins ara.

NOTES DEL PALAU

La Reina Victòria, amb el seu fill el príncep d'Astúries i l'infant don Jaime, ha estat novament a l'Hospital de la Creu Roja, visitant els ferits i malalts que van arribar en la darrera expedició procedent de Malaga, entre els quals figura el tinent de regulars, don Ricard Burgueta, fill del governador militar de Madrid.

La duquessa de Santoda i el patriarcat de les Índies han complimentat la sobirana.

El príncep d'Astúries ha visitat aquest matí el Museu d'Història Natural.

La Reina Victòria ha estat complimentada pel marquès de la Ribera, amb el qual ha continuat tractant de l'adquisició i construcció de barcos i altres mitjans d'allotjament per a ferits i malalts a la zona de Ceuta i la de Larraix, seguint les instruccions de la duquessa de la Victoria.

L'escultor Marian Benlliure anirà demà al Palau perquè la sobirana, a les cavalleries reials, posi a cavall, amb l'uniforme de coronel honorari del regiment de Victòria Eugènia, per a poder terminar l'estatua equestre que el gran escultor està fent de la sobirana.

Aquesta nit han sopat al Palau els infants amb els Reis, assistint després, al regl acàsser, a una sessió de cinema, projectant-se diverses pel·lícules relatives al Marroc.

El vinent dilluns, a la tarda, s'efectuarà a l'hospital de Sant Josep i Santa Adela l'acte d'imposar la sobirana a les 65 noves dames infermeres que acaben de terminar els seus estudis, el brassalet de la Creu Roja. Aquest any no hi haurà, el dia dels Reis, l'acostumada recepció militar celebrant-se només a la capella pública.

ELS JERONIS

S'ha celebrat a Sigüenza l'acte de donar possessió de l'església i casa que el bisbe de la diòcesi concedeix als nous Jeronis vinguts de Roma per a restaurar a Espanya l'Orde de Sant Jeroni.

La iniciativa es deu al Nunci monsenyor Tedeschini.

DE TETUAN

Tetuan. — S'espera d'un dia a l'altre que comencin les operacions anunciades en aquesta zona, encara que es guarda reserva sobre el moment que s'han d'iniciar.

L'Alt Comissari, acompanyat pel cap d'Estat Major, senyor Gómez Jordana i llurs ajudants, ha marxat a Xauen, amb l'objecte d'inspeccionar les concentracions efectuades en aquell campament.

A Xauen s'ha reunit, ultra d'altres posicions, adoptant les mesures necessàries.

En les posicions avançades s'han reunit considerables elements i molt material de guerra, especialment a Xauen, per on s'iniciará l'avançament.

A Xauen s'ha reunit, ultra d'altres importants forces, les banderes del terç estranger, amb el seu cap, el tinent coronel González Tablas.

Les forces acampades a Xauen realitzaren en dies passats alguns importants moviments d'exploració, amb cions, que foren bombardejades i se trobar-lo.

Les esquadres d'aviació realitzen cada dia volades sobre el camp enemic, descobrint algunes concentracions, que foren bombardejades.

Avui continuaran aquestes exploracions.

A la regió de Xauen regna completa tranquil·litat.

Els moros que hi habiten desitgen mantenir a tota costa la pau amb Espanya.

Al campament de Tefar estan disposades les forces de la comandància de Larraix i el general Barrera, a qui ha comunicat ja les seves instruccions per al començ de l'avançament l'Alt Comissari.

Aquesta columna realitzarà una part molt important de les operacions, fent el moviment d'enrotllar Beni-

Aros, en combinació amb la columna concentrada a Xexauen.

Hi cooperarà també la columna que comanda el general Marzo, i altres forces de la comandància de Ceuta.

Es creu que l'avenç començarà a la matí, estant tot preparat per això.

Si hi hagués boira s'ajornaria l'operació un dia, per tal d'evitar dificultats.

S'ha iniciat un xic de temporal de Ponent i es tem que això destorbi els treballs.

L'operació serà dirigida des de Xexauen per l'Alt Comissari.

No es creu que l'enemic oposi gran resistència als nostres avençs, puix és sabut que on compta amb gaires elements.

Les concentracions descobertes pels aeroplans són poc nombroses.

Segueix parlant-se del projecte de submissió a Espanya del Raisuni i Hamido el Suberan, però és el cert que res es pot afirmar en concret.

Abans de sortir de Tetuan el pare superior dels franciscans, ha deixat un donatiu de mil pessetes per als pobres.

DE MELILLA

Melilla. — En el vapor «Lauria» ha arribat una estufa de desinfecció i alguns autocamions.

Està acabant-se la construcció de 30 barracons, destinats a infermeria de pal·lids als voltants del fort de Maria Cristina.

DE LARRAIX

Larraix. — El dimecres, el general Barrera, acompanyat del cap del seu Estat Major, i dels seus ajudants, i amb el restant del quarter general, sortí en direcció a Alcazarquivir, per a continuar següidament l'avenç cap a Tefers, sector per on es rependran les operacions per la columna concentrada al campament general, es tablert a Miras.

LA VAGA DE CARRILAIRES

Salamanca. — Continuen en el mateix estat les vagues dels obrers funcionaris en les línies fèrries de Salamanca a la frontera portuguesa.

De la darrera companyia es diu que donarà als seus obrers mitja paga ara i l'altra meitat a l'abril.

La companyia de Medina a Salamanca també donarà mitja paga ara, però no promet donar l'altra.

El tren correu de Madrid ha arribat a l'hora ordinària, cosa estranya, puix ja feia temps que no arribava amb regularitat.

El servei de fan soidats del regiment de Ferrocarrils i enginyers militars, és ent objecte de general aplaudiment.

S'espera que arribaran nous elements militars per augmentar el servei.

Ha arribat, per a inspeccionar el serrat, el coronel d'enginyers, senyor Sánchez Girado.

El servei de passatgers es fa amb normalitat, especialment el de la línia de Salamanca a Penaranda, que pertany a l'Estat, on els obrers s'han declarat en vaga.

El Govern ha iniciat les gestions per tal de resoldre el conflicte a la línia de Portugal.

Per a això s'espera que contesti el Consell d'administració resident a Oporto.

La resposta, en tot cas, ha d'ésser acceptant la proposta del governador.

VAGA

Saragossa. — Els obrers curtidors de la fàbrica Montreal Germans, s'han declarat en vaga.

Demanen el cinquanta per cent d'augment en els jornals.

El mateix demanen els obrers d'altres fàbriques, tement-se que secundin l'atur.

El governador es proposa intervenir-hi per a resoldre el conflicte.

La primera autoritat civil s'ha reunit amb les autoritats dels partits polítics tractant de les eleccions vinentes.

Es proposen constituir un Ajuntament amb persones de reconeguda vàlua.

CONFERENCIA

DEL SENYOR UNAMUNO

Salamanca. — A la Casa del Poble ha donat una conferència don Miguel de Unamuno.

Ha dit que a Espanya no han entrat el Renalxament, la Reforma ni la Revolució francesa que han estat viscudes ja arreu del món.

Afegeix que amb el temps que es prepara per al país és una dictadura mansa.

El descens d'Espanya vindrà perquè, com no s'obria viarany a la pugna de classes latent, és fatal que vingui.

A Espanya cal revisar processos ja fallats.

Hi ha reparacions que són de justícia.

També dignu que en el manifest de l'Ateneu de Madrid, notable, seri, valent, sense estridències, es parlava de criteris simptomàtics i arbitraris.

Jo afegeixo: i de poca traça i estultícia.

Diu que Espanya és mereix el Bloqueig que se li anuncia per la Internacional d'Amsterdam i el descredito davant tot el món.

ELS MINAIRES D'ASTURIAS

Oviedo. — S'ha estat l'atur miner a la zona de San Martín del Rey Aurelio de Mieres.

El Comitè executiu del Sindicat miner s'ha reunit acordant fer-se càrrec de la direcció del conflicte i esperar que se celebri l'anunciat Congrés miner el dia 8 per a adoptar resolucions definitives.

El delegat de Langreo al Sindicat pretén portar la vaga a les mines de Mieres.

S'assegura que el dilluns vinent es plantejarà la vaga general a tota la zona minera on la Patronal es proposa implantar la nova organització de treball.

SOLUCIÓ

Màlaga. — S'ha resolt el conflicte que havien plantejat els obrers de Fuenigiróla.

LA REINA CRISTINA

San Sebastián. — La Reina Cristina ha visitat aquest matí molt doçor els hospitals de la Creu Roja, conversant amb els ferits arribats ahir.

La majoria d'ells milloren.

Donya Cristina ha felicitat els metges i les infermeres per l'admirable treball que realitzen.

A migdia ha passejat la Reina mare per la població, fent compres.

Aquesta nit, molt doçor, ha marxat cap a Madrid.

TEMPORAL

Màlaga. — Regna fort temporal de llevant.

Per aquesta causa han hagut d'entrar d'arribada forçosa alguns valets i vaixells de pesca.

Per mateix motiu el correu de Melilla no ha arribat avui fins a la una de la tarda.

Els viatgers perderon l'enllaç amb els trens de Madrid.

NOTES DE MELILLA

Madrid, 5, 2 matí. Melilla. — Ha salpat amb direcció a Alhucemas el creuer «Villamil».

A bord hi va el delegat de la Creu Roja, senyor Almeida.

Durant la pròxima setmana s'iniciarà el servei de cotxes automòbils entre Melilla i Uda.

El diari «El Telegrama del Rif» demana a la Junta d'Arbitris que posi en coneixement del Govern els mèrits concrets en l'assistència de malalts per donya Carme Merry del Val i donya Maria Benavente, perquè se'ls concedeixi la Creu de Beneficència.

Els rebels construeixen trinxeres al Sud de la meseta de Tikermin. Avui han disparat algunes canonades sobre la posició de Ben-Salel, sense cap èxit.

Continua el fortíssim temporal de Ponent, que ha produït estralls a les posicions i campaments, tallant diverses línies telefòniques i fent que augmentin les fatigues i penallitat de les tropes.

ARRIBADA DE MALALTS

Cádiz. — Procedent de Larraix ha ancorat el vapor «Isa de Menorca», portant 85 malalts, entre caps, oficials, classes i individus de tropa.

Els soldats i classes marxaran a llurs cases amb llicència per malalts.

Els viatgers diuen que a Larraix continua la tranquil·litat, estant totes les forces al camp.

ELS MINAIRES DE BILBAO

Bilbao. — Els minaires de Bilbao han celebrat una assemblea a la Casa del Poble, acordant negar-se a acceptar la proposició dels patrons consistent en l'augment de la jornada i rebalta dels jornals en una pesseta.

EL GOVER PORTUGUES

Lisboa, 4. — A conseqüència de l'acord recollit entre els caps dels partits polítics, s'ha decidit que el ministeri continuï en el Poder, tal com està constituït en l'actualitat.

La guàrdia republicana nacional serà reformada. — Hayos.

Les relacions comercials franco-espanyoles

La revista «L'Espagne Economique & Financière» que es publica a París i que està consagrada especialment a les qüestions espanyoles i sud-americanes, publica un interessant article parlant de la ruptura de relacions comercials entre França i Espanya. En reproduïm els següents paràgrafs:

«La nota del ministre de Comerç deixa entreveure que, havent estat col·locada la qüestió dins una situació d'igualtat, podran reprendre's les negociacions i que el govern està decidit a prosseguir-les dins un esperit d'amistat».

Acceptem-ne l'auguri, però així i tot no és menys lamentable que malentesos consecutius i mesures preses precipitadament hagin donat per resultat un conflicte comercial, en veritat ben mesquí, entre dues grans nacions.

Un teixit de malentesos i de mesures censurables ha vingut a agreujar el conflicte, desviant-se del terreny comercial per a passar al polític. D'una part i de l'altra s'ha cercat enganyar l'opinió i és de deure que no hi hagi hagut cap veu francesa que procurés fer comprendre les raons de les mesures preses per Espanya o bé excusar-la quan anava massa lluny.

No es veu enlloc que els negociadors francesos s'hagin donat compte de l'interès real de llur país. El mercat espanyol representa per a França un moviment d'intercanvi de 1.700 milions (1920) i en els nou mesos de 1921 les compres de França a Espanya han arribat a 338 milions i les vendes a 442 milions, és a dir, una balança comercial de 110 milions a favor de França.

La situació actual és deguda d'una part a la política econòmica dels dos països i de l'altra a l'actitud de França en relació amb Espanya pel que es refereix a la política exterior. És cert que els diversos governs francesos no han escatimat a Espanya les bones paraules, però després de l'armistici no és menys veritat que aquest país no ha estat ni és tractat a França amb cordialitat. No insistim sobre algunes campanyes que es podrien qualificar de rencoroses portades a terme des del Parlament i la premsa. Per aquesta causa mesquina tots els arguments han estat bons: actitud d'Espanya durant la guerra, el Marroc, les mesures duaneres, etc.

Una minoria ínfima d'espanyols haurà anat contra França, però vuit mil voluntaris han caigut als camps de batalla i ningú ha parlat dels sacrificis reals, dels constants i desinteressats esforços dels bons amics de França que no se separen d'ella malgrat les molèsties que han sofert.

França es podia mostrar més generosa, més noble, puix Espanya no és mereixia una actitud hostil perquè és una amiga sincera de França i perquè els dos països han de viure en bona harmonia davant llurs interessos comuns.

Durant la guerra, França ha trobat amb Espanya un apoi comercial i financer que posà en evidència la convenció de 1918, fent-li un préstec de 445 milions de pessetes. França s'obligava a importar un contingent de vins i a exportar fòsfors de Tunis. L'acord comprenia dos compromisos respectius: l'Espanya ha complert els seus, però França no, perquè ha adoptat mesures duaneres favorables a la importació dels vins espanyols i perquè no ha acordat tots els permisos necessaris per a l'exportació de fòsfors.

Després de la guerra, tots els països han adoptat una política econòmica basada sobre la defensa de llur producció. França fou la primera a donar l'exemple. Preocupada dels mitjans de restaurar les seves finances, tement la invasió dels productes alemanys, la seva política duanera ha estat accentuada: els recàrrecs «ad valorem» i el règim dels coeficients han contribuït a crear barreres duaneres que han motivat represàlies en nombrosos països.

Afectada Espanya en les seves principals exportacions, que són les fruites i els vins, va prendre també les seves mesures de defensa. El decret de 28 de novembre 1920 elevava els drets sobre 131 articles, principalment els de luxe. Pel maig de 1921, sense esperar la tarifa definitiva que s'estava elaborant, elevava alguns drets, però els reduïa sobre els articles que interessaven a França. El 4 de juny el govern espanyol va establir un coeficient de moneda depreciada que no anava dirigit contra França, sinó contra els països en situació de practicar el «dumping».

En aquest moment França féu conèixer les seves reclamacions, demanant, o, millor, exigint que fos suspesa l'aplicació de l'impost sobre els beneficis de les societats franceses establertes a Espanya. Demanava també que fos suprimit l'augment per pagament en moneda corrent, a canvi del pagament en or, així com el coeficient de depreciació. Demanava la reducció dels drets sobre 200 articles i finalment que el conveni definitiu entre els dos països fos establert sobre aquestes bases, sense esperar la nova tarifa que preparava el comitè de valoracions.

El 10 de setembre, França renovà el «modus vivendi» per tres mesos, deixant entendre que seria prorrogat tacítament fins al 10 de març. El 10 de novembre, aquest mateix «modus vivendi» era denunciat per ella, i sembla versemblant, si no veritat, que l'acceptació permetia a l'exportació francesa preparar tranquil·lament la campanya d'hivern pels teixits i altres articles i que les mans restaven lliures per imposar amb amenaces de ruptura en el mateix moment que l'exportació espanyola de fruites i vins assolís el més gran desenvolupament. Maquavel hauria elogiat aquesta política.

Espanya no podia, no havia d'acceptar aquestes reclamacions perquè és mestressa de crear els impostos que jutja necessaris a les seves conveniències, tant si afecten com no les societats nacionals o estrangeres. La facultat d'imposar societats anònimes o col·lectives no pot servir de base a una convenció.

El pagament dels drets de duana en or ha estat establert per la llei de 20 de març de 1906 que forma part de la llei de duanes.

Espanya no podia negociar de manera definitiva abans de l'aprovació de la tarifa definitiva dels aranzels. Aquesta nova tarifa modifica completament l'estructura de l'antiga i no era possible establir convenis comercials definitius sobre la base de la tarifa antiga, a no ésser que resultés nul tot el treball de la comissió d'aranzels i valoracions. Espanya hauria pogut admetre la supressió del coeficient de moneda depreciada, però a títol de mesura d'ordre general i no pas solament per França.

Hem exposat les reclamacions de França i l'actitud d'Espanya, soment-ho a l'opinió que, millor informada, jutjarà segurament el conflicte d'una manera imparcial.

La festa dels Reis

La Reial Associació de l'Arbre de Noèl, responant a la seva missió de socórrer amb robes i joguines els nens pobres en el dia dels Reis, tracta de complir-la aquest any en la forma acostumada, el bé procurant que l'acte aconsoledor del repartiment de lots es realitzi amb solemnitat i adquireixi la importància que mereix una festa tan formosa i caritativa.

A tal fi, posada d'acord l'Associació amb la direcció del Majestí Hotel Anglaterra, tindrà lloc el dit repartiment, amb la presència dels Reis, als salons de l'Hotel.

Així donarà peu perquè, amb els mateixos fins benèfics, es completi la festa, un cop repartits els lots, amb un magnífic te dansant, el qual promet ésser molt lluit, i sorteig de valuosos joguines, el qual resultarà molt agradable als nens de les famílies concurrents.

Els tickets per assistir a tan benèfica solemnitat s'expenen a l'esmentat Hotel, al preu de tres pessetes.

Demà, a la tarda, arribaran a la barriada de Sant Andreu de Palomar els tres Sants Reis de l'Orient Melcior, Gaspar i Baltasar.

A dos quarts de nou en punt de la vetlla, després de la recepció oficial que tindrà lloc al saló de conferències de l'Ateneu de Sant Lluís Gonçaga, sortiran els tres senyors d'Orient formats en esplèndida cavalcada, acompanyats d'un lluit estol de cavallers i patges, i seguits de músiques i de diverses magnífiques carrosses, curules de joguines, per a recórrer els carrers de Sant Andreu, repartint presents als infants.

Heu's aquí els carrers que recorrerà la cavalcada: Passeig de Fabra i Puig, carrer de Nadal, Plaça de Nadal, carrers de Sant Ildefons, de Sant Andreu i de l'Ajuntament, Plaça de l'Església, carrers de Santa Maria i de Sant Andreu (tornada).

En la cavalcada hi figuraran batidors de la guàrdia municipal de gran gala, els quals obriran la marxa; la banda de música «La Llum Andreuenca» i el Sometent armat de Sant Andreu, el qual prestarà servei extraordinari de vigilància durant tota la nit.

La diada dels Reis, a l'Ateneu de Sant Lluís tindrà lloc una tercera representació del famós drama bíblic, «El Rei de l'Amor» o la infància d'Herodes, amb el nou quadre de l'adoració dels Reis d'Orient, els quals obsequiaran als nens que hi assisteixin.

La Comissió organitzadora ofereix aquesta funció en honor de les senyorettes que han venut números per a la tradicional Rifa dels Reis i que desinteressadament han postulat a profit de la cavalcada, les quals seran gentilmente obsequiades.

La festa dels Reis, que demà se celebrarà al Teatre Tivoli, organitzada pel Centre Social de Betlem, amb motiu del repartiment de joguines, queviures i roba entre els 450 nens i nenes que assisteixen a l'esmentat Centre, començarà a dos quarts d'onze en punt.

La part musical de la comèdia lírica-dramàtica d'En Folch i Torres, «La carta dels Reis», anirà a càrrec d'una nodrida orquestra, dirigida pel mestre Mayral, i les nenes de la secció de «Petits Dansaires» de l'esmentat Centre, dirigides pel soci En Joan Bial, executaran alguns ballets populars.

Com és costum, també aquest any, «Catalunya», Associació autonomista del districte cinquè, celebrarà la tradicional Festa dels Reis, i amb motiu d'això tindran lloc els següents actes:

Avui, a la nit, arribada solemnial dels tres Reis d'Orient, amb llur seguit de patges i heralds, organitzant-se amb aquest motiu un ball de gala.

Demà, a les deu del matí, els tres Reis, faran remesa personalment de més de 800 lots als nens i nenes de les famílies necessitades que es presentin amb el corresponent tiquet.

L'acte promet revestir importància donat l'entusiasme que desperta sempre aquesta benèfica festa.

La funció que tots els anys celebra, el dia dels Reis, la Casa de Caritat, revestirà aquest any excepcional interès, tenint lloc dues sessions per a major comoditat del públic, una a les quatre i una altra a les sis.

La indústria conservera

El seu endarreriment a Catalunya als ulls d'un tècnic

Les indústries de conservació de queviures es desenvolupen cada dia més, i a mesura que un poble és més avançat, tant com més luxosa és la seva alimentació, i més apartats de la suïcida austeritat nodrícia dels pobles rassistes, tant més fermes i amples són les indústries de conservació de queviures.

El dir que la normal alimentació dels pobles moderns, i sobretot de les grans urbs, és assentada en una ordenada i perfecta distribució, és cert, fins i tant que la distribució sigui assegurada per una curiosa conservació de les matèries a distribuïr.

La direcció i orientació que de tota activitat del nostre país efectiva avui en dia la Mancomunitat de Catalunya a través de les seves institucions, no podia faltar per més temps en aquestes activitats de les indústries conserveres, que tanta volada poden prendre i pendran a Catalunya. Bona prova és d'aquesta decisió la ferma amb què d'un quant temps encà l'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat, empeny endavant l'ensenyament i estudi de les esmentades indústries.

Nosaltres, en referir-nos a aquestes indústries, des del punt de mira de l'investigador, en el laboratori per a l'estudi d'elles, en la dita E. S. d'A., no ens referim a un sistema determinat d'indústria conservera. Els problemes fonamentals que dirigeixen i els factors que endarrerixen les dites indústries al nostre país són els mateixos per als diferents sistemes; sigui la conservació pel fred, sigui la conservació per dessecació, sigui mitjançant l'esterilització, o pels antisèptics que són acceptats en l'alimentació. Tot el que és conservació de queviures fora dels sistemes punts per la llei i reprovats pels higienistes, és matèria que ens té presa l'atenció, i pot ésser fonament d'indústries a les quals ens referim, i que cal desenvolupar.

Nosaltres, pel coneixement que tenim d'indústries formidables d'aquesta mena a l'estranger, per anàlisis dels factors econòmics que les governen, i per comparació amb el nostre país, podem dir que aquí hi ha possibilitat de desenvolupament, i se'n ha de permetre dir que el nostre endarreriment en això sols és nascut de la nostra desídia i negligència.

Si ens il·lusionem persones que hagin corregut món, i no s'haguessin fixat en ço que és la conservació d'aliments, que recordin i comparin amb el nostre país. Anglaterra, de natura pobre, però nació rica, importa del sud d'Espanya, les taronges amargues, i elaborades en mermelada, fins ens les torna a reexportar, en part. En els mercats d'aquesta mateixa nació es cotitzen fruites seques (zantes, corintes, etc.), fetes i presentades d'una manera basta, les quals no hi ha motiu perquè no les fem nosaltres, i millor.

Alemanya, un país sense condicions naturals favorables, té poderosa una indústria dessecadora de verdures, la qual li permet la exportació.

França i Bèlgica, sense res en el seu clima que aventatgi el nostre, importen peïsos i verdures que, en competir amb els nostres, els guanyen.

Itàlia, sols per haver-se enllestint més, té un tipus de derivat de tomàtic, avui ja de fama mundial, i que ja els nostres mateixos industrials tracten d'imitar.

Els Estats Units, amb la seva poderosa producció, envasitzen tot el món, i fins nosaltres mateixos, en el país de les fruites, comencem de rebre fruites d'aquell país. Els mateixos varen començar d'introduir carns seves, que nosaltres necessitàvem i no sabíem preparar, els pernils dolços, i una vegada feta aquesta introducció, voluntàriament acceptada, ens han vingut amb les cansalades, que ja no necessitàvem, comproment la nostra producció. I, el pitjor que això és que els americans amenacen igualment la indústria dels embottits.

No calen més dades, ni aquestes mateixes, per a palesar el que altres països han fet.

Però ben poc tenim aquí. Mentre a Europa hi ha uns 400 milions d'habitants, dels quals pràcticament podríem ésser els únics proveïdors de verdures i fruites, que es daleixen per elles, nosaltres no ens en preocupem i deixem perdre l'avinentesa de fer una indústria que tindria un mercat assegurat i sense competidors.

La nostra indústria de conservació pel fred, pot ben dir-se que encara

ha de néixer. El vagó fred no existeix, i les cambres fredes són, diríem, de joguina.

La indústria de salatge de carns, no ens satisfarà, fins que no hi hagi importacions de cap mena, i es pugui fer una més considerable exportació que la que fem ara.

La indústria de dessecació de fruites és en un estat que, de primitiu, deu semblar-se a la que fan al nord d'Àfrica amb el socatge de datils.

I la de conserves esterilitzades dins de pots, la pròpiament dita indústria conservera, deixa, però molt, a envejar. Diríem que viu en un terreny bo, però sec, que no li hi permet desenvolupar-se. Regant-la amb un xic d'atreviment i habilitat comercial, junt amb una millor tècnica de producció, es formaria la indústria exportadora de fruites i verdures que hem d'exigir en el nostre país. Avui viu ella, més que res, de l'exportació a l'Amèrica llatina. Això durarà fins que aquells països ens ho permetran, i no es decidiran a fer-se-les ells mateixos.

Dins el nostre país el consum és pràcticament nul. Els fabricants no s'han preocupat gens d'educar i ensenyar la manera i utilitat d'usar conserves. I com a conseqüència, no se n'usen sinó en casos de gran necessitat, i sempre amb un xic de prevenció, naseuda de casos desagradables propalats de tradició, en els quals la immoralitat d'un fabricant o botiguer ha deixat de vegades arribar a la culpa particular algun pot fet malbé. Això fa que es tingui un desconèxament ben absolut del que val en l'economia domèstica l'ús de les conserves. Ara mateix no hem pogut veure. Durant unes setmanes hem estat ensenyant a una colla d'intel·ligents i eixerides dones barcelonines (d'aquelles poques que ja van coneixent el que han de saber per a ben dirigir una casa) la manera de fer conserves. I hem pogut observar que, en general, i portades sens dubte pel costum, posaven més atenció i interès en allò que pot qualificar-se de laminadures, que no pas en aquelles conserves més senzilles, però que són de valor pràctic en l'economia de les famílies. Mentre una propaganda cultural, ja que els manca una educació de dietètica humana, no es faci per part dels conservers, poca cosa de més que el que es ven ara podrà vendre's al nostre país.

I a la resta d'Europa, que hauria d'ésser el nostre gran mercat, amb prou feines hi vénen, per infinitat de raons. Encara hi ha homes dels que fan conserves aquí a Espanya que no saben el per què de l'esterilització, i que per consegüent, el seu surt un pot ben fet és un miracle. Aquest mateix desconèxament fa ussar materials que no s'usarien si els conservers sabessin el resultat que irremissiblement els donaran. L'estúpido individualisme comença ja en fabricar, demanant pots de forma i tanyany diferent per a cada fabrica. Això vol dir que fa impossible la vida a la fabrica de pots, que hauria d'ésser independent de la de conserves, veient-se, aquesta, ara obligada a distreure les seves activitats en aquella fabricació secundària. Aquesta mateixa anarquia vol dir dificultats en la venda a l'engròs per manca d'una base fixa de contractació, i en la venda a la menuda vol dir el retraïment del comprador, que no troba un mes seguit el mateix producte, ni semblant.

El mateix individualisme manté isolats els productors, fent-los incapaces d'anar a l'exportació, de reglamentar la producció, de posar fora de competència els que abusen amb llurs manipulacions, de fer intensa la propaganda que calgui. Precisa que ens capacitem del que han d'ésser en el nostre país les indústries conserveres, i obrir en conseqüència amb coneixement i declació.

B. SALLA.

Enginyer Agrícola.

Desembre, 20-22.

La campanya del Marroc

INICIATIVA MARICEL

Llista número 58 de donatius rebuts: 100 ampolles d'aigua de Colònia; 2 caixes de Xeroc sec, turrón i cigars; 50 dotzenes de pastilles de sabó Espanya; 4 quilos de xocolata; 1 caixa d'espelmes de 44 quilos, i 313'25 pessetes.

Excursionisme

La secció d'Esports de Muntanya del Centre Excursionista de Catalunya,

farà, durant els dies 6, 7 i 8 del corrent mes, una excursió amb skis a Núria i Ull de Ter, junt amb la Secció de Pyrénées Centrales del club Alpino Francès.

Per notícies rebudes últimament, es té l'avis d'estar nevant fortament a Ribes.

La secció de Fotografies del Centre Excursionista de Catalunya, farà el vinent diumenge, una visita a Granollers, La Roca, Turó de Sallers, Cabris i Vilassar de Mar.

Punt de reunió: estació de França, per a sortir amb el tren de les 5'40 del matí, tornant a les 19'19.

La secció d'arqueologia del Centre farà durant els dies 6, 7, 8 i 9, una visita a Tortosa.

Cultura

La Institució Catalana d'Història Natural, celebrarà sessió científica reglamentària avui, dijous, dia 5, a dos quarts de set de la tarda.

LLETRES I LLIBRES

COMENTARIS

ELS JOCS FLORALS DEL MALIGNE

II

Com se'n hi va entaforar en el jurat el senyor Vernet, aquell dimoni de bona família, que l'havia anomenat l'hostaler?

He dit «entaforat» però no és prou el terme. «Esmunyir-se» ja s'hi acostaria més, sinó que tant pot voler dir entrar com sortir. El «colarse» castellà fora més just pel cas, perquè se'n hi va metre d'una guisa llengadissa com un sabó, i a petits temps. Subtil i desembarassat alhora: tot enronant amb el mestre, s'havia enfilat escala amunt fins a la sala engolfada, que dèiem. Allí, dret al marge de la taula consistorial, va seguir conversant-hi, però de tant en tant llambregava cap a un dels més joves del nostre jurat, com convidant-lo a interessar en la conversa. El minyó aviat s'hi agafà; no sense un pic d'emoció d'escoliar; va emetre un parer que el senyor Vernet prengué en consideració, tot atent i ja foren tres. Més tard, negador, convençut, somrient o insinuant, sempre fi, va anar pinçant, com si diguéssim, el nervi més viu, el ressort més sensible de la personalitat, en cadascun de nosaltres, com si fos dins nostre. I el diàleg a tres va estendre's a conversa general, exceptuant-ne el mestre, home d'uns matisos de discreció quinaesencials, el qual, així que ens veié embarcats junts en el mar de la conversa, va callar.

La nostra sorpresa era grossa. Aquell «negociant per naturalesa», com havia classificat el senyor Vernet l'hostaler de can Diamant, ara se'n revelava en una segona personalitat. Quina sensibilitat d'artista! quin crític tan carnal! quina fulgor d'idees! La seva ullada era internacional; el seu esperit es veia que convivia amb els autors moderns, i coneixia idiomes (sap molts «lenguatges», com expressava ja vella serventa del mestre, la majorona que li dèiem) i amb tot i això, una simplicitat d'home de món.

Quina exuberància d'ésser, quin prestigi temperament era aquell! A la segona assentada (perquè va tornar) un dels joves, el seminarista, va preguntar-li:

—Doncs vostè també s'hi dedica a les lletres?

Ell, disllocat, com de lluny, potser per condescendència, va afirmar: —A estones. — Però semblava que volgués dir: La literatura? Un de tants luxes eventuals en la meua vida. En altres fins força més importants i tangibles tinc posada la voluntat.

Aquell bru gentilhome, blegadi i ullpenador, esperit mig Cyrano mig Mefistòfel, havia vingut com a calar foc a l'esca guardada de les nostres idees, a punxar les possibilitats inèdites de la nostra eloquència cap als galops més alfredos de les concrecions, a inquietar la vibra de la contravàrsia. El seminarista i un altre jove del jurat, tingut per cohibits fins aquelles hores, perderen, així ho diríem, el poncellatge del recatament verbal, en expansions sorprenents; i en sortir d'aquella segona sessió intervin-guda estaven acalorats com la comissió exaltada d'uns requetés en els primers arboraments enfeïnats d'una nova constitució.

Aquests joves en l'arrencada del debut oratori s'havien exadit, com tement que les idees se'ls morissin dins sense haver-les exposades. I no

eren sols: El poeta del capell extraordinari i de la cara blavejanta havia pres la paraula, diríem robat, amb una avidesa especial, com si temés que no tornaria a tenir així com així una ocasió de fer i desfer, i lluir el seu tresor interior.

—Per tots hi ha temps. No ens temim pas de morir avui, probablement. — havia fet el mestre.

Però el poeta del capell extraordinari se l'havia mirat escotetador com si volgués dir: — I si ens morissim.

El senyor Vernet, amb el mestre, era l'únic que havia sabut guardar la virtut social de callar a temps, tot sent el que havia calat foc a tot el que es deia, i espremut el suc de les ànimes amb la seva polxa personal.

La primera impressió de l'hoste de can Diamant amb la seva intromissió èpica en el jurat era, respecte als joves, decididament d'admiració. Però reixen espontàniament en pensament a algun dels madurs (fem esment especial de mossèn Dionís) els comença-va a entrar envers ell un desfici hostil, d'aquella mena que quan no es-bulla Festes i Jocs, hi promou almenys la tradicional escissió.

Tot sortint, sota el sol del migdia, el reverend parlava al seminarista d'aquest subjecte, posant-li el to que és més que la paraula. Car si ens hi hem parat, és marvellós el que un senzill «ai», per exemple, pot significar de coses, i pintar els més diferents estats d'ànim: dolor, satisfacció, voluptat, ironia, sarcasme, fastig, temença, admiració... I encara, qui sap què, que entre Déu i el Maligne coneixen. Així, mossèn Dionís, només amb la manera de dir «aquest subjecte» feia una declaració d'antipatia envers el senyor Vernet. Per dins, no res menys, admirava els innegables mèrits de sensibilitat i els coneixements d'aquell gentilhome singular.

NOTICIA BIOGRÀFICA DE D. MANUEL BOFARULL, MARQUES DE PASQUAL, del P. Esteve Moréu Latorre. S. J. — Impr. Altés.

Nat en el barceloní palau de la Virreina, doctorat en Drets Civil i Canònic en la mateixa promoció que ho foren En Joaquim i En Joan Almeda i Roig i En Josep Torres i Bages, eminent en el Banc de l'Obra de Betlem (església que ell conseguí salvar de l'enderrocament parcial que intentava un Ajuntament de l'any 1873) veiem en el marquès de Pascual una figura, a la qual, ambient i circumstàncies sembla que cooperin per a donar-li una representació molt barcelonina.

Catòlic d'acció, sabé plaure al partit (aquest «partit catòlic» que sol sorgir com rèplica d'una forta oposició o d'un refredament del sentit religiós) sense que malmenés en els atzars del partit, la distinció individual, ni perdés consciència del nom sagrat que anava junyit al caràcter de «partit» fill de la necessitat.

Sabé ésser persona gratíssima a la Seu de Roma, cap en tants romatges havia acorruat, i d'on li vingué el seu títol de marquès, i morèixer alhora el nom de fill conscient d'aquell Senyor que morí clavet en creu, pel qual jurava saber viure i morir, en el seu discurs de rebuda al Prelat doctor Laguarda.

En actes de caritat personal, pura i directa, va fer el bé, i en la seva actuació en la «Casa de Caritat» de Barcelona on serà inoludible, hi donà un caràcter social exemplar, esmentant, millorant, i deixant saó per a el bé esdevenidor.

La biografia que n'ha fet el P. Moréu, educadíssima, fidel al document encertadament dividida en breus capítols, serà com el breuari d'una segona religió que els descendents llegeixen sota aquell retrat que sol presidir les sales ombrivetes, amb olor de nobles sedes antigues, i des del qual, a les hores del consell, de la meditació i del res, el trespassat encara sembla que hi respongui o envii sobre els fronts consanguinis l'alè confortador de la vida pura que manté en el casal la llum i el psalmejar discrets i pulquerrims de la pau de consciència.

MOSSEN RIBER

Encara bategant-nos entre front i pit la devota i ben regnada oda sàfica «A Serena», inspirada en la inscripció de la tomba d'una inconeguda,

aquest sacerdot eclèctic, perquè és un gran enamorat de la vida feta forma d'art, ens dona el volum IV d'«Els Sants de Catalunya» amb tot llum i llum. Potser només un clergue armat de tots els estudis pertanyents, i convençut dels límits a que l'hàbit compromet, podria ésser tan religiosament i en un món tan pur com ho fa ell, la dèlia del paganism amb la passió escrita i retallada de dolor i martiris. En el raig lluminós que li ve a rompre sobre la taula on cisella la seva obra, les bolves rodones, polsim barrejat de les beutats excel·lents, hi compareixen purificades, partint del centre de llum únic de la rodella d'un astre divinal.

LES «RECTORALS» DE MOSSEN ANGEL GARRIGA

Dirien que an aquest rector zelós les seves emocions diàries li compa-versificat. Sense imitació, rememba a estones alguna cosa dels prestigis de l'Apel·les Mestres. És una obra que treia del lloc on es nada sembla com si s'hagués de migrar. Conté peces notables del que en diríem vigilantisme aclimatat: frescor, amor, coneixedor envers les plantes i els remats, idíl·lica elegància en el tema, com «El manyac»; d'altres per molts ostils plaents, com «El poemeta de l'euga jove». Però en totes, i per damunt de tot, el calent de crònica rimada del cor que té el llibre, és la seva valor més personal. Gravada en materials en els quals el mordent maimó i amagadís de les centúries hi trobés resistència, mereixeria ésser servada en l'Arxiu rectoral, i que temps a venir, nous recorts i nous fel·ligresos hi trobessin el rescalf de l'ambient, els costums, les festes, i les hores angustioses del pastor i de les seves ovelles, sota el consol constant del Crist lluminós de la Creu o del arreçat Janis del Sagrari.

REVISTES

«Feuilles au vent». — anyada quar-ta — Novembre — desembre — Toulouse. — Feixet de literatura i Arts, que es subtitula provincial. En literatura: Josep S. Pons; sonets de Char-les Derennes autor del recent «Livre d'Amie»; d'Emile Bernard, «La si-rène»; Lletres occitanes; notes bibliogràfiques i biografia (Francis Pon-zol). Hi comença la secció, que serà constant, «Chroniques de l'amitié fran-co-catalane», suscitament encomia-tica de mentalitats i publicacions catalanes i prometent la publicació de llibres d'escriptors d'aquí. Entre afir-macions de Jules Romains i de Joan Estelrich, s'envia a Catalunya, i ca-pitalment a Barcelona, obligadors i transcendents ofidis. En política es declara descentralitzador, partidari de l'òrguen regional i de l'autonomia administrativa. En Arts: dos articles d'Henri Martin, l'autor del llibre sobre les vidrieres de la Catedral d'Auch, erudi amb fortes sugges-tions de literat. Articles sobre una nova orientació de la Dansa; Pintura: «Escultura: Música (paisatges; classicisme i cubisme; exposicions; biografia...).

«La Civiltà catòlica», quadern 1713. — Roma. — Quadern en gir, de les publicacions, les noves idees, els afers internacionals interessant la Seu romana; la crònica del Congrés o la del Romatge. Un article, «La fortuna de Danie i l'inganno del protes-tantesmo», combat la fuga amb la qual protestants o modernistes, entre aquests alguns sacerdots, malden

per a adscriure's, com simpatitzants amb la Reforma, els més grans go-nis italians. Els atacs de l'anticulista van, sobretot, contra Piero Chimi-nelli, el modernista, com a conden-sador d'aquest proselitisme en la seva obra «La fortuna di Danie nella cristianità reformata» Roma. Casa edit. «Bylchiss»). Així com l'al-tre article sobre llibres literaris con-demnat de l'«Indice», és encuriosidor i espectacular. És com si davant dels domassos de la Roma sumptuo-sa i combatuda, s'hi velessin flame-jar les llengües de foc de les apos-tasies i retallar s'hi l'elegància dels gèstes cardenals en la controver-sia. Les obres «El cor a la boca», «Proprietat i Robatori» i «Elogis», d'En Ramon Rucabado, mereixen al mul-tiple senyor Barberat, una breu ex-positió i lloange.

«La Nau», de la Joventut Naciona-lista de Mataró, infla les veles axul-tants cap a Irlanda.

«Flames noves», surt reformada i fa història de l'Orfeó Català.

JOSEP LLEONART.

Uns «goigs» d'En Ruyra

La tipografia Altés ha estampat uns «Goigs» a la Santíssima Mare de Déu en sa advocació de Verge de Les Ferreries, Patrona del pla de Palafròls i del temple, que s'hi dedi-cà als 9 de setembre de 1908. N'és autor En Joaquim Ruyra i Oms i diuen:

*Nostres barris i masies
us veneren d'anys enllà:
Verge de Les Ferreries,
deu-nos fortitud i pa.*

Tota pulcra i benèdita
nada sou del tronc d'Adam
i li dareu nova vida
de la seva fins al ram.
Laudatòries lletanies
us endreçei el cor humà.
Verge de Les Ferreries,
deu-nos fortitud i pa.

Cada poble de la terra
com a seva us posa nom,
us en posa cada serra,
cada lloc, cada tocom.
Seves vostres fesomies
vol la pols, que us infantà.
Verge de Les Ferreries,
deu-nos fortitud i pa.

Nat tot just petit vilatge
dins el pla de Palafròls,
vostre extim patronatge
implorava de genolls.
Ses ventures i alegries
sap que són a vostra mà.
Verge de Les Ferreries,
deu-nos fortitud i pa.

Sota vostra guarda Santa
el vilatge anà creixent.
Es encara xica planta,
mes ja bada flors al vent.
Flor d'amors i corteses,
temple bell us dedica.

Nostres cases ben amades
Verge de Les Ferreries,
deu-nos fortitud i pa.
presserveu de torbs i llamps
i allunyeu les pedregades,
que desolen nostres camps.
Pestilències i heretgies
no deixeu pas arribar.
Verge de Les Ferreries,
deu-nos fortitud i pa.

Quan l'amplíssima Tordera
plena d'aigua bojeja,
dins la gola un bram de fera,
va les motes assaltant,
ses terribles correnties
aparteu del nostre pla.
Verge de Les Ferreries,
deu-nos fortitud i pa.

Si del ferro, que s'hi obrava,
nostra vila nom collí,
feu que forta sa gent brava
com el ferro es pugui di
en treballs i gallardies
i en la fe del cristià.
Verge de Les Ferreries,
deu-nos fortitud i pa.

Nostre pa de cada dia
bé l'havem de menester,
el de l'alta Eucaristia
i l'humil de Mat gróller.
Junts l'un amb el Messies,
signifins, l'altre, aliment sa.
Verge de Les Ferreries,
deu-nos fortitud i pa.

*Nostres barris i masies
us veneren d'anys enllà:
Verge de Les Ferreries,
deu-nos fortitud i pa.*

Notes

Lletres a una mare mahonesa. — Però Ballester. — Mahó, 1921. — Imprem-ta Manuel Senties.

El senyor Ballester, que amb ocasió de contestar un qüestionari de l'Ar-xiu d'Etnografia i Folk-lore de la Universitat literària d'aquesta ciutat, va publicar un dels més bells i in-teressants estudis que s'hagin publi-cat mai en el català menorquí, ha do-nat a la llum pública un volum de més d'un centenar de pàgines, en el qual, amb el títol de «Lletres a una mare mahonesa», tracta diversos te-mes de psicologista i folk-lore.

Tant o més que son interessant es-tudi «Sa qüestió des treball a Menor-ca», és aquest volum una nova demo-stració de la valor que adquireixen els de tota mena així que l'autor es decideix a no emprar per a es-criure's altra llengua que la pròpia: les idees hi brollen redimides del corsecament a què les condemna sem-pre la subjecció a una de diversa; una construcció fàcil, una frescor de dicció, una claredat de concepte, les qualitats, en fi, que ha de tenir una bona prosa, captiven tot seguit, fins en aquells fragments en què no hi ha complet rendiment a la doctrina.

Tracta el volum de l'educació de l'infant, referint-se a la rondallísti-ca, els jocs, els espectacles, el cine-matògraf, els esports, etc., i, ultra els encerts que té, en fa enyorar algun altre en què l'autor, supeditant el tema filosòfic al netament menorquí, culta a recollir les típiques cololades, els contes i llegendes, els interessan-tíssims costums, les dites i, en una paraula, l'expressió d'aquesta Menor-ca viva i real que encara jau avui oblidada sota l'hibridisme oficialisc.

Amb el temps de ploma que té el senyor Ballester i son coneixement de les coses de l'illa, passaria de cop i volta a ser hi una autoritat de cap de brot.

BIBLIOTECA LITERÀRIA

El Vicari de Wakefield

GOLDSMITH

Traducció

J. Farran i Mayoral

Preu 2'50 ptes.

BIBLIOTECA LITERÀRIA

L'Amic Fritz

Erickman Chatrian

Traducció de Jean Sitjar

Preu: 2'50 Ptes.

ENCICLOPEDIA CATALANA

Nacionalisme

Textos extrets dels llibres, escrits i discursos de N'Enric Prat de la Riba. Tria, sistematització i pròleg per A. RIVIRA i VIRGILI

Religat en tela 2 Ptes.

BIBLIOTECA LITERÀRIA

EL PREU DE L'AMOR

ARNOLD BENNETT

Traducció J. d'Albafior

(2 VOLUMS)

Preu 2'50 ptes. cada volum

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

(Constitució del 4 de gener de 1922)

HOSTE IL·LUSTRE

Aquesta tarda ha visitat la Casa Consistorial el distingit home públic de Galetà Coll i Cuchí, president de la Cambra de Representants de la Il·la de Puerto Rico. El senyor alcalde, acompanyat del senyor Ribé, li ha fet visitar el Sala del Consell de Cent i, després, donant-li una abraçada notable de la seva famosa història i de la gloriosa institució que s'hi aplegava.

El senyor Coll i Cuchí és fill de pares catalans. Quan va sortir de Puerto Rico en direcció a la nostra península, el seu venerable pare, recordant-se que era fill de Catalunya i Barcelona, li recomanà que quan fos a Barcelona procurés concórrer a una sessió de l'Ajuntament de la ciutat.

En assabentar-se d'aquesta recomanació paterna, el senyor alcalde l'ha convidat a assistir al Consistori d'avui i li ha assegurat que tots els regidors es considerarien molt honorats amb la seva presència.

A la sala de l'Alcaldia el senyor Martínez Domingo particularment ha estat presentant el president de la Cambra de Puerto Rico als regidors i periodistes; canviant-se respectuosos saluts i paraules de simpatia.

LA SESSIÓ

A la sala nova del Consistori i amb la presència de l'alcalde, N. Antoni Martínez Domingo, a les 6.30 de la tarda s'obre la sessió, que és ordinària i de segona convocatòria.

El senyor Coll i Cuchí se'n va al costat dret de la Presidència.

Es llegeix i aprova l'acta de la sessió anterior.

L'ALCALDE PRESENTA AL CONSISTORI EL PRESIDENT DE LA CAMBRA DE PUERTO RICO

Per complir un deure de cortesia, li dedica una afectuosa salutació i diu que honra amb la seva presència el Consistori; que ens porta la salutació i quelcom més de l'esperit la seva formosa llapàtria, que ja fa anys està lluitant per gaudir de tot el Govern que ha de tenir un poble; per afirmar la seva llibertat; perquè la seva personalitat s'expandeixi, ja que li manca la plena sobirania, sense la qual l'honor i la llibertat d'un poble són lletra morta.

La il·la de Puerto Rico ha lluitat per la plenitud de la seva vida nacional i quelcom ha obtingut ja del que els pobles tenen dret a obtenir, sense cap excepció quan tenen ben definida i viva llur personalitat. Podem considerar, senyor, si aquesta ciutat de Barcelona, de sensibilitat tan exquisida, que sent en la seva ànima el que senten els pobles que volen ésser lliures, ha d'acollir amb simpatia la veu dels pobles hispano-americans, admirant llur història, llur llengua, llur cultura i tot el que constitueix llur personalitat.

A Puerto Rico, que ha recobrat gran part del domini de la seva personalitat, encara li manca fer el darrer esforç per assolir-la totalment.

L'Ajuntament de Barcelona, que és el reflex de totes les pulsacions ciutadanes, endreça des d'aquest lloc la més afectuosa salutació a Puerto Rico i ven amb simpatia la seva lluita per la llibertat.

Nosaltres hem cregut sempre que Espanya i Amèrica han de marxar sempre unides; però jo no diré que hem de prescindir de motius purament sentimentals; però sí que per a constituir una unió veritable hem de fonamentar-la en una superior cultura i en interessos econòmics, perquè no hi ha família més ben unida que aquella en la qual s'harmonitzen l'amor amb l'interès.

El senyor Coll i Cuchí, que, per motius reglamentaris, no pot fer ús de la paraula en aquest acte, em prege que en nom seu dirigeixi una respectuosa salutació a l'Ajuntament i li expressi el seu agraïment per l'atenció que se li ha tingut invitant-lo a concórrer a aquest Consistori, cosa que ha estat una honra per a l'Ajuntament i per a la ciutat de Barcelona. (Murmurs d'aprovació.)

DESPATX OFICIAL

Es llegeixen les comunicacions següents:

Ofici: del Govern civil concedint exempció de subhasta per a realitzar obres urgents al Cementiri del S. O.; del senyor Romeu presentant la dimissió del càrrec de president del Tribunal per a la provisió d'una plaça

d'auxiliar de veterinari; de l'Alcaldia assabentant el Consistori de la renovació d'alcaldes de barri feta al districte VII, al barri de Santa Anna i als districtes III i VI.

PROPOSICIO

SARRIA AGREGAT AL DISTRICTE VII

Es llegeix la següent proposició dels senyors Maynés, Barbey i Degollada: Primer. — Que per a donar compliment al R. D. de 4 de novembre proposat s'adscriu al districte VII d'aquesta ciutat el terme municipal de Sarrià.

Segon. — Que es faculti l'alcalde per a practicar les gestions que cregui procedents per a la resolució de tots els dubtes que puguin suscitar-se.

El senyor Santamaría diu que seria més natural unir Sarrià al districte VIII perquè només té 35 seccions electorals i el VII en té 63; que el dit districte VII és el baluard de les esquerres de caràcter distint al de Sarrià, que és essencialment burgès; que aquesta proposició encloïa una finalitat política a favor de la Lliga; que votaria en contra, i per endavant fan constar els radicals llur protesta.

El senyor Romeu comença dient que parlaria en la llengua nacional en atenció al senyor Coll, i ho diu en tal forma que el senyor Carrasco es veu obligat a dir-li:

— Parli com vulgui, però no té cap necessitat de menysprear la llengua catalana.

Els senyors Carrasco i Romeu sostenen un violent diàleg, i aquell diu a aquest que és l'únic regidor que quan parla insulta als altres companys de Consistori i que el que ha dit és una insolència, i el senyor Romeu no sap contestar-li sinó: «L'insolent és vostè».

Manifesta adherir-se a tot el que sobre l'agregació de Sarrià ha dit el senyor Santamaría.

El senyor Bortas, en castellà, li diu al senyor Coll que, com una mostra d'adhesió als ideals nacionalistes de Puerto Rico, el català, parlaria en l'idioma de Catalunya.

Demana que en les qüestions de l'agregació es procedeixi fraterna i lliurement i que quan es faci la distribució definitiva de districtes es faci d'acord entre els dos pobles.

El senyor Maynés diu que parlaria en català perquè el parlar la llengua pròpia és un homenatge consubstancial de la nostra personalitat; tal com passa als porriquerenys quan senten les coses de llur terra, i encara es creu més autoritzar per a fer-ho ja que el senyor Coll és d'ascendència catalana i entén perfectament la llengua dels seus pares.

Nega que la proposició de l'agregació electoral de Sarrià al districte VII tingui caràcter polític; no és definitiva, és provisional; hi ha districtes de moltes seccions i altres de menys i per això cal preparar una nova i millor distribució. No té cap importància agregar 3 o 4 seccions més al districte VII. S'ha fet així per raons històriques: Les Corts de Sarrià estan històricament unides amb Sant Vicenç de Sarrià i com que les Corts actualment estan compreses al districte VII, no s'ha volgut separar Sarrià de les Corts.

Demana als seus companys que votin el dictamen.

Rectifica el senyor Santamaría i s'hi adhiereix el senyor Vinaixa. El senyor Marial també.

Es vota i el dictamen és aprovat per 18 vots contra 16.

DE DAMUNT LA TAULA

Els dictàmens proposats la concessió de diverses partides de 2.000 pessetes per a fer obres per a habilitar un local per a laboratori de matèries alimentícies i per a l'habilitació i aparició del pavelló de repòs del mercat de Sant Antoni, per a seguir adobant la coberta de les obres de construcció de més llocs de venda al mercat de Sant Josep, promouen una intervenció del senyor Romeu demanant la presentació de comptes clars d'aquestes obres que es fan per fraccions de 2.000 pessetes per a eludir les prescripcions legals de la subhasta encarregant-les a contractistes amics.

El senyor Coll i Rodés explica com, per tractar-se d'obres urgents i en diferents llocs, no és possible formar un pressupost complet i seguir les prescripcions legals, que les retardarien considerablement; que les valoracions són fetes pels facultatius que les firmen i n'assumeixen la respon-

sabilitat responnent de llur autenticitat, i que ell no ho comprova perquè no és aquesta la seva missió i que si el senyor Romeu hi té algun dubte, que el precisi i se li aclarirà.

Declara que aquestes obres s'han hagut d'anar fent als dits mercats per a enquibir-hi els detallistes que foren trets del mercat del Born quan el governador va ordenar que tot s'havia de dedicar a mercat central de fruites i verdures.

Li diu al senyor Romeu que el que ha dit demostra la seva ignorància en tot el que es refereix a mercats. El senyor Romeu contesta insistint a donar-hi un sentit insidiós que motiva una enèrgica protesta del senyor Puig i Esteve.

El senyor Santamaría reconeix que tots els partits que han tingut el govern municipal, per motius d'urgència han hagut d'acudir al recurs de les partides de 2.000 pessetes per a lliurar-se del llast expedient de la subhasta. Anuncia que els radicals votaran en pro dels dictàmens perquè sempre han fet el mateix.

El senyor Palau, de la Comissió de Provenients, manifesta la seva conformitat a les manifestacions del senyor Coll i Rodés, nostre digne president. Aquestes obres s'hagueren de fer ràpidament per a donar un lloc definitiu als venedors que foren trets del mercat del Born per ordres governatius i instal·lats provisionalment a diferents mercats. Mai la Comissió ha tingut preferència per cap contractista.

El senyor Maynés defensa el procediment de les fraccions de 2.000 pessetes per a poder treballar amb urgència. Diu que la Comissió de Provenients mereix la confiança no sols de la quasi totalitat de Consistori, sinó de l'opinió pública, que ha vist amb satisfacció la seva encertada i honrada gestió.

Es posen a votació els tres dictàmens i són aprovats per 39 vots contra dos dels senyors Romeu i Arquer. El senyor Iglesias (Valenti), abans de començar la votació ha sortit del Consistori i no ha votat.

Els dictàmens proposant la urbanització de la Plaça de Catalunya i el que concedeix una recompensa al personal adscrit a la Comissió de Provenients i nomenament d'Enric Vela director interí del mercat central, són ajornats.

LA SALA DE CENT

Els que proposen l'aprovació de tres factures per treballs fets per la restauració de la Sala de Cent són impugnats pels senyors Vinaixa i Romeu, que pregunten quant importaran aquestes obres. El senyor Vinaixa creu que s'haurien de contractar amb una sola persona.

El senyor Marial diu que el projecte de restauració fou aprovat fa 10 o 12 anys i que els industrials hi han anat treballant i encara no han cobrat ni una pesseta per llurs treballs. Si no s'hi haguessin oposat incomprendibles obstacles, a la realització de les obres, aquestes s'haurien acabat abans de l'encariment dels materials i jornals i haurien costat molt menys del que ara costaran.

El senyor Vinaixa reconeix la raó. El senyor Maynés li diu que, el voler que una persona sola s'encarregui de fer els treballs de ferro, marbre, fusta i tapissaria, és voler crear el primista; ara s'ha encarregat directament a l'industrial constructor i és ell el que beneficiarà del total valor de la seva obra.

S'aproven els dictàmens.

També s'aprova el que proposa la construcció d'una torre-dipòsit destinada al regadiu de les plantacions que han de fer-se al solar de la Trinitat.

DESPATX ORDINARI

EL GOVERNADOR

Entre els dictàmens presentats hi ha el següent de la Comissió Central:

Dictamen de majoria:

«Que no hi ha lloc a resoldre en els actuals moments la proposició sotscrita pels senyors regidors don Arquer, don Anguer, senyor baró de Viver, don Valenti Iglesias i don Marial Bortas, respecte de la qual podrà V. E. adoptar els acords que cregui oportuns quan pugui lliurement apreciar en definitiva la gestió de l'Excel·lentíssim senyor don Severia Martínez Anido al cap del Govern civil de la província.»

Dictamen de minoria:

«Que es procedeixi a nomenar a l'Excel·lentíssim senyor don Severia Martínez Anido fill adoptiu de Barcelona,

comunicant-li el nomenament en un acte en què tots els ciutadans puguin ratificar-li una vegada més llur adhesió i gratitud.»

El senyor Romeu defensa la proposició amb les insolents paraules que de consuetud usa contra els regionalistes; qualificant de covardia el no voler aprovar o rebutjar la proposició; els provoca a que diguin si el governador és o no digne i deixin les ambigüitats, i els acusa d'haver incitat la mort del comte de Salvatierra.

El senyor Santamaría diu que els radicals votaran en contra perquè ells, homes d'esquerra, no estan conformes amb el procediments seguits pel governador, i que no els satisfà el dictamen de majoria perquè no diu clarament que no és aquest el moment de parlar d'això.

El senyor Vinaixa també diu que votaria en contra.

El senyor Bortas diu que estan conformes amb la tesi general i amb els procediments del governador, per representar masses obreres, però que no podran votar el dictamen de minoria perquè aquestes distincions han d'ésser atorgades per unanimitat o no s'han de proposar.

El senyor Maynés diu que les últimes paraules del senyor Bortas seran es primeres que ell dirà. Si el senyor Romeu volia honrar el governador, si n'era un amle lleial, no ho havia de proposar sense saber si l'acord seria unànime; no ho havia de presentar portant-ho a discussions i manifestacions com acaben de fer els radicals; així no s'honora una personalitat. El senyor Romeu ha fet un flac servei al governador.

Jo parlo en nom de la nostra majoria, en la qual hi ha homes de totes les opinions: com el senyor Nicolau, que digué que votaria en contra, i altres que l'honoren més que el senyor Romeu. Així és individualment. Cap partit ha pres part en cap dels homenatges que li han fet; aquests han tingut caràcter particular i han estat respectats per tothom.

Es que el senyor Romeu, en presentar la proposició no es proposava honrar la personalitat del governador, sinó que cercava el resultat partidista que provocaria. Ell preveia que si s'aprojava, el seu partit en beneficiaria, o si no allavors a nosaltres ens creava un conflicte amb el governador. Hauria aconseguit allò que hi ha qui tant ho espera: el posar-nos en front del governador.

Si no haguessin estat aquesta la seva intenció, ens hauria consultat a tots, i en assabentar-se de l'estat de les opinions n'hauria desistit per no exposar a discussions la personalitat del senyor Martínez Anido, si s'hagués inspirat en un sentit de prudència; ell volia provocar el conflicte i no li vàrem donar aquest gust; no n'hi hagué. En presentar la proposició s'acordà que pasés a informe de la Comissió. I ara s'ha presentat aquest dictamen de majoria que no hi ha lloc a prendre acord per a evitar la inabordable discussió que s'originava preguntant sobre l'estat de l'estudi de la proposició.

El motiu pel qual creiem que no ha arribat el moment de prendre acord és perquè considerem que la investidura de regidors ens obliga a coses que no afecten a la nostra personalitat. A la història del Consistori barcelonès s'hi troben incidents en els quals els consellers ni davant el Rei han fet actes d'adulació ni de servilisme. És molt possible que algú hagués anat com a ciutadà a retre homenatge al governador, però mentre sigui tal governador, el Consistori no ha de fer cap acte que pugui ésser qualificat de servil adulació i no respongui a la dignitat que ha de vestir sempre el càrrec de representant del poble.

I com no m'haig de pensar jo que un acte semblant seria qualificat d'adulació quan el mateix senyor Romeu qualificava més despectivament en un altre acte que no tenia pas un caràcter com el que proposa? Seguint el que diu l'acta d'aquella sessió: Un cert dia En Coll i jo vàrem anar a veure el senyor governador precisament per a esvaïr uns maliciosos rumors que contra l'Ajuntament es feien circular suposant que posàvem obstacles a les gestions sobre subvencions que feia el governador; li manifestàrem que nosaltres no li oposàvem el més petit obstacle.

Doncs aquest acte el senyor Romeu el qualifica de submissió ridícula, la qualificació més ofensiva que podia sortir de la seva boca, ja suposava

que anàvem a sacrificar la vedella per a després tirar-li un tret de mau-ser per l'espatlla, és a dir, que fèiem un acte de traïdoria.

Si aquell acte el va qualificar tan greument, com no qualificaria el que ara fèssim en nomenar-lo fill adoptiu?

Tractant-se del governador, de superior jerarquia, és cosa mai vista que una autoritat inferior faci un acte que al superior obligui; com podria el governador actuar amb llibertat sobre l'Ajuntament després d'haver-ne rebut tan altíssim honor. En ordre legal és impropedient. Així és que quan un diputat ha rebut una mercè de la Corona o del Govern deixa de ser-ne perquè es considera que li priva la independència.

Vol dir això que censurem que estiguem disconformes amb l'actuació del governador? No.

El senyor Romeu ha fet un elogi del governador creient-se que jo li contestaria inversament. Creiem que no s'ha de discutir mentre ocupi el Govern de la província. Entre les opinions dels senyors Santamaría i Romeu no ens quedem ni l'una ni l'altra. Quan no ocupi el Govern civil judicà la seva gestió tothom. Allavors es podrà fer amb absoluta llibertat, i si l'Ajuntament acorda fer-ho, el senyor Martínez Anido podrà rebre l'honor amb tota la dignitat.

Ha parlat d'autonomia i d'altres coses que no tenen res que veure amb el que estem discutint. Ha usat un vocabulari, ha pronunciat les paraules injustícia, covardia, indignitat que jo em crec que em faig un honor no contestant-les-hi.

En ço que proposem no hi ha la més petita censura a la gestió del governador; considerem la proposició impropedient, inoportuna.

Prego que es voti el dictamen de majoria, si pot fer-se reglamentàriament.

El senyor Romeu rectifica.

PROPOSICIO INCIDENTAL

El senyor Alcalde mana que es llegeixi una proposició incidental que acaba de presentar el senyor Maynés. Diu:

«Considerant que qüestions com la plantejada per la proposició que es discuteix han de resoldre's en un ambient d'absoluta serenitat, que no existeix actualment, el Consistori acordi no creure oportú emetre en el moment present cap vot sobre els dictàmens de majoria i minoria objecte de discussió.»

Després de parlar els senyors Maynés, Santamaría i Bortas és votada i aprovada per 36 vots contra 4 (dels senyors Romeu, Arquer, Iglesias i Boisés).

Es llegeixen els restants dictàmens de les Comissions, que són aprovats en llur majoria.

PROPOSICIONS

Una dels senyors Matons, Marial, Maynés i Gambús perquè es posi a disposició de l'Alcaldia un crèdit de 2.000 pessetes perquè per la Direcció de les Seccions Facultatives de l'Ajuntament s'ordini l'execució immediata dels treballs urgents que reclama la defensa dels murs protectors de les instal·lacions de Montcada. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Puig Esteve, Guarro, Giralt, Gambús, Bortas, Arquer i Vinaixa perquè l'Alcaldia designi una Comissió de regidors que atengui els assembleistes del professorat de les escoles d'Arts, Oficis i Indústries d'Espanya en la visita que faran el dissabte que ve a l'Ajuntament. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Matons, Degollada Maynés i Marial perquè s'adscriu al districte setè d'aquesta ciutat la zona dels municipis d'Hospitalet i Prat de Llobregat, que han resultat agregats a Barcelona en mèrits de la llei de 11 de maig de 1920, la partició i allotjament dels quals es portà a terme el 31 de maig últim, i de la qual prengué possessió l'Ajuntament de Barcelona el 20 de juliol passat. (Aprovada.)

MOCIONS

El senyor Arquer pregunta perquè no s'acaben les obres d'urbanització de la Granvia, entre el Passeig de Gràcia i Rambla de Catalunya.

El senyor Massot diu que la Companyia de tramvies no té disponibles els rails cobrats, i així és la causa del retard.

L'alcalde clou al sessió a dos quarts de deu.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 4

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor noruec «Reina», de Santander, amb càrrega general.
Pallebot espanyol «San Rafael», de Castelló, amb garrofes.
Vapor espanyol «Lillo», de Tarragona, de trànsit.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor anglès «Leicester», en llast, cap a Barry.
Llagut espanyol «Joaquín», amb càrrega general, cap a Cartagena.
Pallebot espanyol «Verge del Re», en llast, cap a Sant Carles.
Vapor espanyol «Mont-Sant», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.

Vapor anglès «Rocio», en llast, cap a Barry Roads.
Goleta espanyola «Aurelia», amb càrrega general, cap a Castelló.
Vapor espanyol «Cabo Peñas», amb càrrega general, cap a Bilbao.
Vapor espanyol «Paco», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Españoleto», amb càrrega general, cap a Pasajes i escales.

Vapor espanyol «Castilla», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.

Vapor alemany «Castor», amb càrrega general, i de trànsit, cap a Bona.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor anglès «Gibel-Gilhu», amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor noruec «Hekla», en llast, cap a Elvissa.

Vapor espanyol «Reina Victoria Eugénia», amb càrrega general, cap a Buenos Aires i escales.

Vapor italià «Marcantonio Bragadino», amb càrrega general, cap a Porto-Mauricio i Gènova.

Vapor espanyol «Rey Jaime II», amb càrrega general, cap a Palma.

LA FIRA DE MOSTRES

El Comitè de la Fira de Mostres ha quedat constituït a Oporto amb els següents senyors:

F. X. Esteves, ex-ministre de Finances i vice-president de la Fira d'Oporto; Lluís A. Marqués de Sousa, president de l'Associació Comercial

d'Oporto; Ferreira Gonçalves, secretari de la Companyia dels Ferrocarrils peninsulars; da Silva Marinho, vocal de la Fira d'Oporto; Nogueira de Freitas i Ramon Avella, cònsol d'Espanya.

El delegat de la Fira a Portugal comunica que d'aquí a pocs dies es constituirà definitivament el Comitè d'Honor de Lisboa, del qual formaran part els ministres de Colònies i del Comerç de la República.

Anuncis oficials

La Delegació Règia per a la representació del contraban a Catalunya, creada per R. D. de 20 de desembre últim, instal·la provisionalment les seves oficines al Govern civil de Barcelona.

El Sr. Delegat Regi rebra, en el seu despatx oficial, de les onze a la una, i al seu domicili particular, Gomis, 41 (Vallecarca), de nou a onze, les persones que desitgin comunicar-li notícies que interessin als fins de la Delegació Règia i s'acullen a les disposicions contingudes en la R. O. de 22 de desembre, publicada a la «Gaceta» del dia 23 següent.

El Consell d'Administració de la Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres de Barcelona, S. A., posa a coneixement dels senyors obligacionistes que el Sorteig per a l'amortització de les Obligacions de l'emissió de primer de juliol 1914 tindrà lloc el dia 14 del corrent, a les cinc de la tarda, a les oficines de la Societat, plaça de Santa Anna, 21, primer, davant del notari don Guillem A. Tell. Barcelona, 4 de gener de 1922. — El president, Francesc Puig i Alfonso.

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
4 per 100 Exterior	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	000'00
» Andalusos	000'00
Renda Russa 5 per 100	00'00
» 4 1/2 per 100	00'00
Brazil 4 per 100	00'00
Banc Espanyol Rio Plata	000'00
Renda Francesa 3 per 100	54'25
Accions Riotinto	14'50

BORSA DE BARCELONA

4 gener de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 59'10, a 59'20 i a 59'30; d'Alacants a 59'30, i d'Accions Cáceres a 7'00.
A la tarda, a la Casa Llotja: S'obra de Nords a 59'10, fan a 59'25, pugen a 59'15 i tanquen a 59'00; d'Alacants es fa de 56'35 a 56'60; Andalusos a 45'60; Orenses a 16'50 i a 16'60; Cáceres variable a 33'00 i a 32'95, i Accions Cáceres a 7'00.

Cotització de valors tractats al comptat i anotats encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 6 1/2%, a 98'50.
Barcelona Traction and Light Power 7 1/2%, a 102'25.
Barcelonesa de Navegació 6 1/2%, a 78'75.
Obligacions Espanyola Colonització 6 1/2%, a 94'00.
Eléctrica del Cinca 6 1/2%, a 70'00.
Asfalt i Portland «Asland» 7 1/2%, a 101'50.
Grans Molins Bascos 8 1/2%, a 90'00.
Ferrocarrils Catalans 6 1/2%, a 89'50.
Acers Sant Martí 7 1/2%, a 97'50.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers	Ajuntaments i Diputacions	Aliments ad.
París, xec, publicat	Municipi 1900	» Road
Londres, xec publicat	» 1904	» Sant Joan
Berlin, xec	» 1906 A	» Alacant
Viena, xec	» 1906 B	» Ocas a 7
Roma, xec	» 1907 D	Alacant 1. hipot.
Gènova, xec	» 1914 B	» A
Zarich, xec	» 1917 C	» B
Nova York, xec	» 1918 F	» C
Corones sueques, París	» 1919 B	» D
Corones sueques, Londr.	» 1919 B	» E
		» F
		» Frange 1904
		» Directes 1917
		» Orense A. B. C.
		» G. H. Prior
		» M. C. C. Portugal
		» Olot i Girona
		» S. C. C. P.
		» Andalusos 1. 3/4
		» 2. 3/4
		» Aux. F. C. Bascos
		» Gral. Trauvis 1904
		» 1907
		» 1912
		» 1913
		» 1914
		» 1915
		» 1916
		» 1917
		» 1918
		» 1919
		» 1920
		» 1921
		» 1922
		» 1923
		» 1924
		» 1925
		» 1926
		» 1927
		» 1928
		» 1929
		» 1930
		» 1931
		» 1932
		» 1933
		» 1934
		» 1935
		» 1936
		» 1937
		» 1938
		» 1939
		» 1940
		» 1941
		» 1942
		» 1943
		» 1944
		» 1945
		» 1946
		» 1947
		» 1948
		» 1949
		» 1950
		» 1951
		» 1952
		» 1953
		» 1954
		» 1955
		» 1956
		» 1957
		» 1958
		» 1959
		» 1960
		» 1961
		» 1962
		» 1963
		» 1964
		» 1965
		» 1966
		» 1967
		» 1968
		» 1969
		» 1970
		» 1971
		» 1972
		» 1973
		» 1974
		» 1975
		» 1976
		» 1977
		» 1978
		» 1979
		» 1980
		» 1981
		» 1982
		» 1983
		» 1984
		» 1985
		» 1986
		» 1987
		» 1988
		» 1989
		» 1990
		» 1991
		» 1992
		» 1993
		» 1994
		» 1995
		» 1996
		» 1997
		» 1998
		» 1999
		» 2000

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Delixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.

Cotització: Francs, 54'00; suïssos, 130'25; belgues, 51'50; lliures, 28'20; líras, 23'70; dòlars, 8'68; marcs, 3'85 i coronas, 0'30.

DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords de 59'15 a 59'20 i a 59'10.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es païxa a 0'10 de Nords i 0'05 d'Alacants.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'ahir, es puja 0'20 de Nords.

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA 3

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	11.69	00.00	00.00			00.00
Futurs:						
Gener	11.31	11.05	00.00			00.00
Març	11.26	11.00	00.00			00.00
Maig	11.14	N.	00.00			00.00
Juliol	10.92	10.67	00.00			00.00
Octubre	10.28	N.	00.00			00.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs						
Gener			20.90		00.00	00.00
Març			21.15		00.00	00.00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	18.55	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	18.33	18.44	00.00	00.00
Març	18.21	18.37	00.00	00.00
Maig	17.75	17.86	00.00	00.00
Juliol	17.28	17.31	00.00	00.00
Octubre	16.45	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	17.50			00.00
Futurs:				
Gener	17.29			00.00
Març	17.23			00.00
Maig	17.14			00.00
Juliol	16.78			00.00
Octubre	15.97			00.00

Barcelona, 4 de gener de 1922

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

Barcelona, 4 de gener
Telegrames de les 5 tardes.
Accions Nords
» Alacants
» Andalusos
» Orenses
Colonials

PREMI DE L'OR (Preus de compra)

Alfons	132'00 percent
Isabel	132'00 » »
Unces i mitges unces	131'00 » »
Quart d'unca	130'50 » »
1/16 d'unca	131'00 » »
Francs	131'75 » »
Dòlars	6'75 » »
Lliures	33'25 » »

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa SOLER I TO RRA GERMANS, Rambla de la Estrella, 13 i Bonavet, 1.

PREUS DE COMPRA

Bitllets: Francesos, 53'40
» Anglesos, 28'00
» Italians, 27'50
» Belgues, 51'00
» Suïssos, 129'00
» Portuguesos 0'45
» Alemanys, 3'50
» Austriacs, 0'15
» Holandesos, 2'25
» Russos, 0'00
» Grecs, 00'00
» Suecs, 1'50
» Noruegs, 0'80
» Dinamarques, 1'10
» Romanes, 5'00
» Turques, 00'00
» Estats Units, 6'55
» Canadà, 5'50
» Argentins, 2'20
» Uruguais, 4'70
» Xilens, 0'50

Els esports

FUTBOL

RUGBY

U. Esportiva Sabadellana, 9; C. Natació Barcelona, 3

Amb una nombrosa concurrència tingué lloc el diumenge passat l'encontre de la U. E. S. amb el C. N. B., al camp del primer.

A dos quarts de quatre va començar el partit, aliniant-se els jugadors de la següent manera.

C. N. B.: Menéndez, M. Trigo, D. Petit, Garcia, Rosich, F. Gibert, Vilamala, Palau, Gabarró, Ll. Gibert, Lafitte, Lavilla i J. Trigo.

U. E. S.: Lleó, Paloma, Gascon, Puigdemolles, Bisbal, Farrés, Ramoneda, Garrigosa, M. Petit, Baliez, Roig, Pareja i Costa.

Arrenquen els del C. N. B. amb força empenya, aconseguint els de la U. E. S. dominar quasi sempre el joc.

No obstant, els del C. N. B. reuneixen condicions per a nous encontres, demostrant que amb uns quants partits més que juguin, podran posar-se a l'alçada dels millors equips de Rugby.

Les melées, bastant ben formades i dominades per la U. E. S., han permès als tres quarts marcar dues vegades.

Una altra marca ha estat aconseguida pels mateixos, per un cop de peu a seguir.

El C. N. B. ha aconseguit marcar una vegada per una superior arrencada dels tres quarts, al dreta.

En general, el partit ha estat un dels més agradables fins avui, ressaltant-hi la netedat dels jugadors i la serenitat completa dels equips.

C. D. EUROPA—P. Q. ESPANYA

Per a la pròxima festa dels Reis a la tarda, han concertat un partit els primers equips d'aquests Clubs, el qual tindrà lloc al camp del C. D. Europa.

De sobres ens és coneguda l'actuació de l'onze espanyista durant el present campionat, ço que fa preveure, donada la vàlua d'un altre equip, que resultarà un partit competidíssim i en el qual posaran uns i altres tot el seu punt per a obtenir la victòria.

C. Natació Atlètic, 20; Catalunya Sporting Club, 0

El mateix dia, es va efectuar un partit d'entrenament entre el novell equip C. S. C. i el C. N. A.

Els judicis referent a aquest encontre podrien ésser molts, més ens abstenim de fer-los en virtut que és el primer partit que el C. S. C. juga amb altres equips, i com és de suposar, manca la preparació i el corresponent entrenament, ultra la ràpida competència de les moltes i variades combinacions que compren el Rugby.

PILOTA A MA

Acabat ja el campionat social de pilota a mà, celebrat recentment pel Grup Esportiu de la Caixa d'Estalvis, una parella del 'Crédit Llionès' ha repetit amistosament a qualsevulla parella del dit grup que es formi.

Havent estat acceptat, el partit es jugarà el dia 6, al matí, al trinquet del G. D. C. A.

Representaran al 'Crédit Llionès' als

senyors F. Gilaberte i M. Lasheras i G. D. C. A. els senyors M. Barro i Hernández.

CURSA RABASSADA

El senyor Joaquim Molins, president accidental de la Penya Rib, acompanyat del senyor Manuel Garza de Pérez del Ingerio, van visitar al governador d'aquesta província per a sol·licitar-li el permís per a la celebració de la carrera en costa de la Rabassada, que se celebrà la vint primeravara.

El senyor Martínez Anido ha tingut a bé concedir l'esmentat permís, amb el tancament del recorregut durant les hores de la seva celebració, promettent al mateix temps tractar les forces que siguin necessàries per al bon manteniment de l'ordre.

Des de l'anunci de la dita carrera es gran l'animació que es nota entre els aficionats al motor, volent-se assegurar els organitzadors en la demanda del reglament i de detalls, sent molts els sportsmen que han sol·licitat la inscripció, no podent fer-hi fins haver-se donat a la publicació del reglament, ço que es farà aviat.

Artístiques

Havent-se ja clausurat l'Exposició d'Art Fotogràfic de l'Orfeó Gracienc, ara fet avinent als senyors que van obtenir premi en el concurs anet a la mateixa que poden passar per la dita entitat a retirar llurs treballs des d'aquesta data fins a la del 15 del corrent, de les set a les vuit de la vetlla, podent-ho efectuar els almes concursants per a tot el mes que cursa i a la mateixa hora assemblada per als premiats.

D'espectacles

Per indisposició del senyor Vilas, la funció del sen benefici al Dore, ha esser suspesa.

Se celebrà avui, amb un programa molt escollit, en el qual figuren els èxits de la temporada.

Al Novetats, on amb acceptació hi ha actuat la companyia catalana, durant la present setmana hi figuraran quotidianament en el cartell les dues obres en dos actes, d'En Burgas, «L'amoreta d'en Piu» i «L'estanquera maca» o el contraban de l'amor.

El dia 11 del present mes, al Novetats, inaugurarà les seves tasques la companyia de Circ Equestre Internacional, dirigida i organitzada per En Joan Batlle, en la qual figuren atraccions procedents de les primeres pistes europees i americanes.

Entre els números que es donaran a conèixer figura Smaragdus, amb la seva col·lecció zoològica, composta de mones ciclistes, gossos saltadors, coloms, cacautes i fures ensinatrades, procedents del Circ Royal de Brussel·les.

Es tracta d'un dels números que més fama han tingut a les pistes d'Europa.

A la Comèdia, de Gràcia, la companyia Cantera Salvador hi ha representat «Amors i amoros», dels Quinteros, obtenint tots els elements de la companyia un extraordinari èxit, especialment l'actriu predilecta d'aquell públic, Teresa Farraro.

Al Poliorama s'ha estrenat amb extraordinari èxit la comèdia en tres actes de Charles Arriches «Es mi hombre».

El dia 13 d'aquest mes debutarà al Romea la companyia italiana que acabada el primer actor Comm. Alfred de Santotis, que per primera vegada ve a Catalunya.

La premsa estrangera diu excel·lents de la tasca que realitza de Santotis.

Segueix obert l'abonament a les esmentades dotze funcions, i pels noms que en ell ja figuren, hom suposa que la tournée revestirà els caràcters d'una solemnitat.

GARIN

pels celebrats artistes Maria Lliçer, Graziella Vergara, Saludas, Molinari i Torres de Luna, Mestre La Rotella. — Demà, tarda: Comiat de la celebrada artista Agn Lahowska. Darrera representació de CARMEN. — La propera setmana: BORIS GOUDONOFF. Presentació dels celebrats artistes russos Davydoff, Bielina, Ivanoff, Kaldanoff, mestre Koussevitzky. Direcció d'escena: Jouroff. Decorat exprés de Bertí Presi.

Principal Palace

Plaça Teatre, 2 i 4. Tels. 5125 i 4735 A. Dijous, dimenges i dies festius, matinee a les quatre de la tarda.

Cada nit, a les deu.

LA REVUE EN ZIG-ZAG

Formidable exítas artística 400 vestits de la casa Max Weidy, de París.

12 decoracions del mestre Alarino 100 artistes espanyols i estrangers

Teatre Català ROMEA

Gran Companyia Catalana Direcció: E. GIMENEZ

Avui, tarda, a les cinc. Espectacles per a infants. La meravelliosa obra en cinc actes i 19 quadros, d'En Folch i Torres.

ELS PASTORETS

L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS amb els Reis, que obsequiaran amb joguines els nenes i nenes. Vespre: «Tertúlia Catalanista»: LA RESPONSA I DON GONZALO O L'ORGULL DEL GEC. — Demà, Diada dels Reis, tradicionals espectacles. A dos quarts de quatre: L'èxit dels èxits.

LA VENTAFOS

A dos quarts de sis i vespre: últimes funcions, en dia festiu, de

ELS PASTORETS

L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS

amb l'arribada dels Reis

GASPAR, MELCIOR I BALTASAR que obsequiaran a la mainada que assisteixi a l'espectacle. — El dissabte, tarda, per única vegada, a preus econòmics, tot el programa del dia d'Innocents.

COMEDIA DE COMEDIES, MARXA NUPCIAL i l'acte SORPRESA.

Es despatxa a comptaduria

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'òpera i sarsuela

Direcció: J. Llimona

Mestres directors i concertadors:

Francisco Palos i Martí Conti

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, colossal funció a preus populars. Butaca, 2 pessetes. General, 0'50

La novel·la còmica-lírica-dramàtica, en 4 actes i 17 quadros, música del mestre Caballero.

LOS SOBRINOS

DEL CAPITAN GRANT

per les senyores Ferrando, Chaffer, Ferrer i Conti, i els senyors Beut (E. i M.), Fuentes, Oliva, Garcia Soler, Oya, Llimona, Acaiviva, Ruiz, Montó, Fabregat, etc., i chor general.

Cos de ball, Nit, a tres quarts de deu, l'òpera en un acte i dos quadros, del mestre Luna.

LOS CADETES DE LA REINA

pels eminents cantants

LLUISA VELA i EMILI SAGI-BARBA

senyora Ferrer i els senyors Acaiviva, Beut (M.), Oya, Ruiz, etc., i chor general.

La sarsuela en un acte i dos quadros, del mestre Guerrero.

LA ALSACIANA

Creació de Lluïsa Vela, Emili Sagi-Barba i restants interprets.

ESTRENA DE LA SARSUELA

reducció, arranjament espanyol de l'òpera de Romani, música de l'eminent mestre Bellini, en un acte i tres quadros, pels senyors Jover i Suñer.

LA SONAMBULA

per la primera tiple lleugera Claretta Panach, senyoreta Villadoms, senyora Ferrer, i senyors Lopetegui, Beut (E.), Oliva, Oya, Montó i chor general.

Demà, FESTIVITAT DELS REIS, tarda, a dos quarts de quatre

BLANCO Y NEGRO i EL DUQUESITO

Nit, LA BRUJA i LA SONAMBULA

Dimenge, grans programes, tarda i nit. — Dia 19, estrena de l'obra en un proleg i dos actes, llibre d'Eduard Marquina i Gregori Martínez Sierra, música del mestre Amadeu Vives.

BERGAMINO, EL LAMPO

protagonista l'eminent bariton

EMILI SAGI-BARBA

Es despatxa a comptaduria.

Gran Calé Restaurant Tivoli

Grans concerts cada dia, tarda i nit, pel renomnat QUINTET VILA. Econòmic i esmerat servei a la carta. Servei d'automòbils, especial de la casa. Preus econòmics.

Teatre Català ROMEA

12, úniques funcions, 12

per l'eminent actor Italià

Comm. ALFRED DE SANTOTIS

Aquest cèlebre actor, el primer avui d'Itàlia, acaba d'obtenir a París els seus més sorollosos triomfs. Triomf com cap altre artista estranger havia aconseguit a França.

DEBUT, 13 GENÈR 1923

Segueix obert l'abonament a la comptaduria del teatre.

Teatre Novetats

Companyia Catalana de l'insigne

ANGEL GUIMERA

Primer actor i director, ALEXANDRE NOLLA. — ÚLTIMA SETMANA DE LA TEMPORADA. Avui, dijous, tarda, a les cinc, GRANDIOS VERTUT POPULAR. Els dos grandiosos èxits del dia. Primer, el conte d'En Víctor Català, escenificat en dos actes, d'En J. Burgas.

L'AMORETA D'EN PIU

Segon, el sainet en un acte i dos quadros, d'En J. Burgas.

L'ESTANQUERA MACA

O

EL CONTRABAN DE L'AMOR

gran èxit còmic. Preus: Butaca plateada fins a la fila 12, dues pessetes.

Totes les altres localitats, de franc.

Entrada general, 70 cèntims. Nit, a tres quarts de deu, el drama en tres actes d'En Frederic Soler (Pitarra).

EL FERRER DE TALL

i el grandios sainet, «L'estanquera maca» o «El contraban de l'amor». — Demà, tarda, a les quatre, i nit, a tres quarts de deu, «El ferrer de tall» i «L'estanquera maca». — Dissabte, nit, BENEFICI del primer actor i director ALEXANDRE NOLLA. Reestrena de la tragèdia en tres actes, de N'Angel Guimerà, «L'ànima morta», anys ha no representada, i el sainet «L'estanquera maca». — Dimenge, COMIAT de la companyia. Tarda i nit, colossals funcions.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, i nit a les deu, bonic conjunt en cinema i atraccions. Projectió del primer tom de la magnífica pel·lícula, «El pont dels sospirs». Èxit de la gentilíssima ballarina ALONDRA. Debut dels barristes còmics, THE POLIFLOP. Èxits dels eminents artistes JOE AND FALLON. Succés dels famosos ciclistes WESTWOODS. Gran èxit dels musicals, THE WEBB BROS. i gran succés de la simpàtica i popular artista

GOYITA

Demà, FESTIVITAT DELS SANTS REIS, tarda, primera sessió a dos quarts de quatre; segona sessió, a les sis, i nit, a les deu, COLOSSALS PROGRAMES, amb l'estrena a la sessió de la nit del segon tom de

EL PONT DELS SOSPIRS

Dissabte, Serata d'Onore, i diumenge, COMIAT de la popular

GOYITA

Dilluns, reaparició a Barcelona de la bonica estrella de varietats,

LOLA MONTES

Teatre Català ROMEA

AVUI, DIJOS, TARDA

El meravellós espectacle, d'En Folch i Torres.

ELS PASTORETS

L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS

amb l'arribada dels Sants Reis

GASPAR, MELCIOR I BALTASAR que obsequiaran amb joguines els nenes i nenes que assisteixin a l'espectacle.

DIVENDRES: DIADA DELS REIS

A dos quarts de quatre: LA VENTAFOS.

A dos quarts de sis i a la nit:

ELS PASTORETS

amb l'arribada dels Sants Reis i amb obsequis als nens i nenes.

Es despatxa a comptaduria.

Teatre Victòria

Direcció Vallejó. — Avui, dijous, tarda, venint, «La dogaresa» (dos actes). Nit, a tres quarts de deu, «La flor del barri» (dos actes). «El pal·lo azul» (dos actes), i l'obra del dia, «La alsaciana», per Caballé. Es despatxa a comptaduria.

TEATRE COMIC

CIBO EQUESTRE

Última setmana. — Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc, matinee infantil. Debut de MISS MARY I EL SEU EXCENTRIC. Èxit de les AGUILES HUMANES i altres atraccions. Nit, a dos quarts de deu, succés de les AGUILES HUMANES i de tots els altres artistes de la companyia.

Teatre Poliorama

Companyia còmica

QUELL JUAREZ-ASQUERINO

Avui, dijous, tarda, a les cinc, matinee popular de moda. Butaca plateada amb entrada, una pesseta. Quatre actes de continúes rialles. La caricatura de gran guinyol en tres actes. «La quinta del misterio», i la joguina de Muñoz Seca, «Dentro de un siglo». Nit, a les deu, moda selecta popular. Butaca plateada amb entrada, dues pessetes. L'èxit entre els èxits. La tragèdia grotesca en tres actes d'Arriches, «Es mi hombre», exclusiva d'aquesta empresa. — Demà, divendres, festa dels Sants Reis, tarda, a dos quarts de quatre, primera sessió, «La quinta del misterio». A les sis, sessió especial, i nit, a les deu, «Es mi hombre». Cada dia, l'èxit de la temporada.

ES MI HOMBRE

Es despatxa a comptaduria.

Teatre Círcol de Sans

GRANDIOSA TOMBOLA per als dies 6, 7 i 8 del corrent, a profit dels soldats que lluiten a terres africanes, organitzat per diferents entitats del districte VII.

Demà, tarda, Diada dels Reis. Companyia LUIS PIERA i ELVIRA FREMONT. El formós drama en tres actes.

TRAIDOR, INCONFESO I MARTIR

Els graciosos clowns.

PIRPO I SEIFFERT

El colossal tenor.

CARLES CARRERAS

Entrada triomfal dels Reis, els quals, com cada any, repartiran formoses joguines a tots els nens i nenes.

Els intermedis a càrrec de la «Banda del Círcol».

Preus: el mateix que les últimes funcions.

A la nit, grandios concert per l'Orfeó Renaixement. Preus populars.

Dia 7, a la nit. Gran funció teatral: JOVENTUT (drama en un acte), MAYO FLORIDO (sarsuela en un acte), EL GUARDAVIA (dileg en un acte), GENT D'ARA (comèdia en dos actes), LA CHICHARRA (sarsuela en un acte), ELS NIQUETS DE VALLS I LA BREMA, per la Societat coral «L'univers». Preus populars.

Dia 8, al matí, sardanes; a la tarda i a la nit, extraordinaris balls per la «Banda del Círcol de Sans».

Colisen Pompeia

Travessera, 8-10. Telefon 272-G

Demà, diada de Reis. Tarda a un quart de cinc, i nit, a dos quarts de deu: LAS BODAS DE PLATA (un acte), i LA TIA DE CARLOS (tres actes).

Teatre de Tittelles i Marionetes

SALA REIG. Consell de Cent, núm. 351

Avui, dijous, a les sis de la tarda, la Nadala amb cançons populars.

ELS PASTORETS

i EL PESSEBRE DE NADAL

amb l'Adoració dels tres Reis Magos i la humorada

EL GALL DINDI DEL TITELLA

Demà, Festa dels Reis, a la tarda, a dos quarts de quatre i a les sis: la Nadala amb cançons populars.

ELS PASTORETS

i EL PESSEBRE DE NADAL

amb l'Adoració dels tres Reis Magos i la humorada

EL GALL DINDI DEL TITELLA

Es despatxen localitats sense augment de preus.

Diorama

Extraordinari programa per a avui: «Les penjades perdudes», super-sèrie americana de sensacionals aventures, Episodis 13 i 14 d'interessant argument; «El modern mosqueter», per Douglas Fairbanks, de l'acreditat Programa Ajuria; «Fatty Tenorio», comedia d'extraordinària broms; «Els raigs verds», assumpte d'emocionant argument; «Revista Pathé», amb informació mundial i d'actualitat. — Demà, festivitat de Reis, grans sessions tarda i nit. Escollits programes. Noves estrenes.

PALACE CINE

GRAN SALO DE MODA

Avui, dijous. Magnífics programes. Grandioses estrenes. Projectió d'interessants pel·lícules: «Actualitats Gaumont»; «L'astut Georgetti»; «Darreres informacions de Melilla»; «Cow-boy sense por», per El; «Les tres màscares», pel cèlebre actor Mr. Kravas, i el primer tom de la colossal novel·la cinematogràfica de grandios èxit.

EL PONT DELS SOSPIRS

Demà, divendres, festivitat dels Sants Reis. D'onze a una, gran matinee; de quatre a sis i de sis a vuit de la tarda i a les deu de la nit. Selectes sessions amb formosos programes, actuant-se en la sessió de la nit el segon tom de l'emocionant film.

EL PONT DELS SOSPIRS

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Avui, dijous, 4 estrenes: «Les màscares», per Mr. Kravas; «La flama sagrada»; «Cow-boy sense por», per El; «He perdut el meu nen», i el gran triomf del PROGRAMA AJURIA, «A la terra del moro», per l'imitable DOUGLAS FAIRBANKS. — Diumenge, nit, gran exclusiva: «El conte Cagliostro», el més gran en presentació, luxe i riquesa.

Pathé Cinema

Rambla de Catalunya, 37

Avui, dijous, a les deu de la nit

Inauguració

Funció en honor de les autoritats i premsa. Entrada per invitació.

DEMA, DIVENDRES, DIA 6

festivitat dels Reis. Sessions a dos quarts de quatre, a les sis de la tarda i a dos quarts de deu de la nit, amb un escollit programa format per les següents pel·lícules: «Pathé Revue»; «Fetes humanes»; «Els amors d'una granota»; «La sultana de l'amor», Pathé color; «El cabaret i la moda». Tot el programa és selecció PATHÉ, i exclusiva d'aquesta empresa.

Gran Orgue Orquestral

GRAN EXPOSICIÓN DEL PESSEBRE

CASA DE CARITAT

Quadrets bíblics de Bulbena, Girbal i Blai. Grandiosos panorames de Junyent, Ros i Guall i Massaguer. Figures riquíssimes i úniques a Barcelona. Grans concerts, sardanes pastorals i ballets populars.

Visible els dijous i dies de festa, de cinc a set.

Almoïna per a l'entrada, una pesseta.

Frontó Principal Palace

Avui, dijous, tarda, no hi hha partit.

Nit, a un quart d'onze. Grandios partit de pilota a l'estela a 40 punts.

Vernells: GOITIA i ICHASO.

Blaus: EMILIO i PALAU.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. Grandios èxit de

CANDELARIA MEDINA

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalanista

TEATRE CATAL. ROMEA. — Avui, dijous, vespre: «La resposta» i la comèdia en tres actes d'En Llanas, DON GONZALO o L'ORGULL DEL GEC.

Vals a Sombreteria Gili, Hospital, 16. Rellogeria Mullor, Davallada de la Presa, 8, i a l'Administració del Teatre. Durant els entreactes tindrà lloc la renovació de l'abonament per a la nova tanda de funcions.

Espectacles

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, 31 de propietat i abonament. A les nou en punt. Reposició de l'òpera en quatre actes, del mestre Tomás Bretón.

